

SAMOSPRÁVA OBCE DOLNÝ HRIČOV

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

DOLNÝ HRIČOV

**na obdobie
2015 - 2021**

OBSAH

ÚVOD.....	4
I. ÚVODNÁ ČASŤ PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV	6
1.1 Zdôvodnenie potreby vypracovania PHSR obce Dolný Hričov.....	6
1.2 Organizačné zabezpečenie vypracovania PHSR obce Dolný Hričov	7
1.3 Právne východiská pre spracovanie PHSR obce Dolný Hričov.....	10
1.4 Poslanie PHSR obce Dolný Hričov 2015-2021.....	11
1.5 Monitorovanie a kontrola plnenia PHSR obce Dolný Hričov 2015-2021	14
1.6 Zhrnutie východiskových dokumentov PHSR obce Dolný Hričov 2015-2021 ...	15
II. ANALYTICKÁ ČASŤ PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV	17
2.1 Geografické a prírodné faktory rozvoja obce Dolný Hričov	18
2.2 Životné prostredie a environmentálne faktory rozvoja obce Dolný Hričov	23
2.2.1 Produkcia odpadov a ich kategórie v obci Dolný Hričov	23
2.2.2 Hospodárenie s odpadmi v obci Dolný Hričov.....	25
2.2.3 Nelegálna skládka stavebného odpadu	26
2.3 Dopravné faktory rozvoja obce Dolný Hričov a technická infraštruktúra	28
2.3.1 Cestná doprava v obci Dolný Hričov a blízkom okolí	28
2.3.2 Železničná doprava v obci Dolný Hričov	31
2.3.3 Letecká doprava v obci Dolný Hričov	32
2.3.4 Vodná doprava na území obce Dolný Hričov	37
2.3.5 Všeobecné ustanovenia KURS 2001 vo vzťahu ku PSHR Dolný Hričov.....	37
2.3.6 Záväzné regulatívy KURS 2001	38
2.3.7 Technická infraštruktúra v obci Dolný Hričov	40
2.4 Sociálne faktory rozvoja obce Dolný Hričov a občianska vybavenosť	41
2.4.1 Podmienky pre rozvoj podnikateľskej činnosti v obci	43
2.4.2 Ekonomická aktivita obyvateľstva obce Dolný Hričov.....	43
2.4.3 Domový a bytový fond obce Dolný Hričov	44
2.4.4 Občianska infraštruktúra.....	45
2.5 Demografické faktory rozvoja obce a ľudské zdroje.....	47
2.5.1 Demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce	47
2.5.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce	50
2.5.3 Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva obce	51

2.6 Hospodárske faktory a ekonomický rozvoj obce Dolný Hričov	53
2.6.1 Analýza rozpočtu obce	55
2.6.2 Objekty v správe obce	56
2.6.3 Finančné zdravie obce Dolný Hričov v období 2006-2014	57
2.6.4 Benchmarking finančného zdravia obce Dolný Hričov	60
2.7 Historické a kultúrno-spoločenské faktory rozvoja obce Dolný Hričov	61
2.8 Brainstorming rozvoja obce Dolný Hričov	67
2.9 SWOT analýzy obce Dolný Hričov	70
2.10 STEEP analýza + FTA analýza obce Dolný Hričov	85
2.11 Rozvojové aktivity obce v období 2005-2014	87
2.12 Rozvojové aktivity obce na obdobie 2015-2021	88
III. STRATEGICKÁ ČASŤ	89
3.1 Integrovaný regionálny operačný program	93
3.2 Operačný Program Kvalita životného prostredia	94
3.3 Operačný Program integrovaná infraštruktúra a ľudské zdroje	95
3.4 Operačný Program Cezhraničná spolupráca SR-ČR	96
3.5 Vízia a strategický cieľ obce Dolný Hričov	97
3.6 Stratégia rozvoja obce Dolný Hričov	98
IV. PROGRAMOVÁ ČASŤ	102
V. REALIZAČNÁ ČASŤ	115
5.1 Popis úloh partnerov pri realizácii cieľov PHSR obce Dolný Hričov	115
5.2 Popis komunikačnej stratégie PHSR obce Dolný Hričov	118
5.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia cieľov PHSR Dolný Hričov	120
5.4 Akčný plán na obdobie nasledujúcich 2 rokov	122
VI. FINANČNÁ ČASŤ	125
6.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR obce Dolný Hričov	125
6.2 Viacdrojové financovanie projektov rozvoja obce Dolný Hričov	126
VII. ZÁVEREČNÁ ČASŤ	128
PRÍLOHY	129

ÚVOD

Rozvoj obce môže nezasvätený občan považovať za samozrejmosť, no za týmto slovným spojením sa skrýva množstvo úsilia, ktoré každoročne vynaloží reprezentácia obce na dosiahnutie stanovených rozvojových cieľov. Moderná doba nás vedie k pohodlnosti, z historického hľadiska nebývalého narastaniu konzumu a užívaniu si voľného času bez prijímania širšej miery zodpovednosti za svoje okolie. Ak sa pozrieme na problém prakticky vidíme, že pri modernizácii spoločnosti rastie miera voľného času občanov, no málokto občan je dnes ochotný venovať rozvoju svojej obce alebo komunity čo i len minútu svojho osobného času. Tento prístup je problémom nielen pre ľahšie napredovanie rozvojových aktivít v obci, ale najmä pre rozvoj medziľudských vzťahov, aby susedia navzájom o sebe vedeli, prípadne si vzájomne mohli v prípade potreby pomáhať, tak ako to bolo zvykom už u našich predkov, lebo...

*...človek sa nevychováva preto, aby len žil, ale hlavne preto, aby niečo vykonal pre ľudí svojej obce, aby sa im stal užitočným;
on sám je len druhým, lebo to prvé je vyššie a vznešenejšie nad jednotlivca.*

Ludovít Štúr

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej aj „PHSR obce“) predstavuje strategický, resp. strednodobý rozvojový dokument, ktorý je nositeľom rozvojovej politiky obce, názorov predstaviteľov manažmentu a obyvateľov o budúcom smerovaní rozvoja obce. PHSR obce je *základným dokumentom*, na základe ktorého samospráva obce pri výkone svojej činnosti umožňuje *všestranný rozvoj svojho územia a o zabezpečenie potrieb svojich obyvateľov* so zreteľom na vzájomné vertikálne a horizontálne väzby medzi jednotlivými komponentmi krajiny. Zároveň sa zohľadňuje zachovanie všetkých dôležitých noriem, ktoré vychádzajú z polohy obce vo svojom území. Dôsledným vypracovaním PHSR obec vyjadruje záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PHSR získava obec *nástroj na aktívne riadenie rozvoja* založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jednoznačné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach. Vrcholový manažment obce vyjadruje záväzok, že PHSR nie je len formálnym dokumentom obce a preto musí byť *preskúmaný a aktualizovaný*.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter *otvorenej, flexibilnej koncepcie*, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. PHSR obce poskytuje komplexný pohľad na súčasný stav hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a stanovuje strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti a je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja Žilinského samosprávneho kraja a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 1 Zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje *ekonomické a sociálne záujmy* jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, *záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva* a pod. Je to program cielených opatrení sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, pričom pozostáva z nasledujúcich častí:

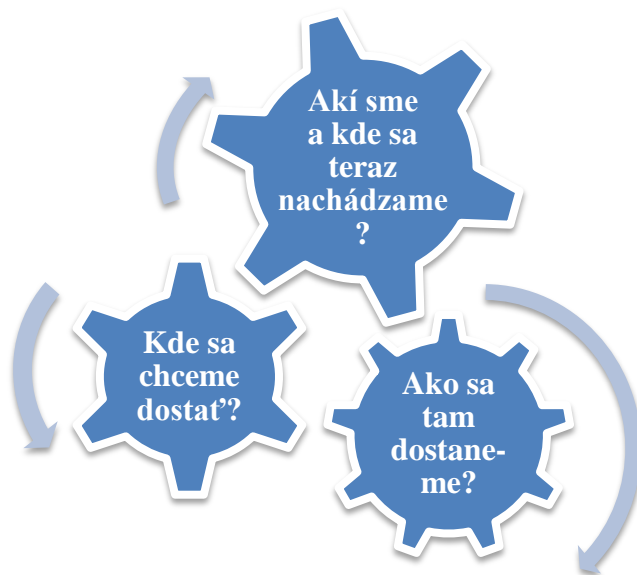
- a) *analytickej časti*, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) *strategickej časti*, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) *programovej časti*, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) *realizačnej časti*, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram rozvoja obce formou akčných plánov,
- e) *finančnej časti*, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov. PHSR je vypracovaný v súlade s metodikou, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

I. ÚVODNÁ ČASŤ PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

1.1 ZDÔVODNENIE POTREBY VYPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Občianska spoločnosť je predovšetkým spoločnosťou rozumu, slušnosti a citu vo vzájomných vzťahoch. Obecné spoločenstvo tvoria ľudia, ktorí sa v obci narodili alebo do obce prišli, bývajú v nej, majú tam svojich najbližších, v obci pracujú, oddychujú a realizujú svoje záujmy. Spoluúčasť na rozvoji obce a správe vecí verejných umožňuje vybudovanie obecného spoločenstva slobody, demokracie, humanity, spokojnosti a prosperity. Občianska spoločnosť obce je predovšetkým demokraciou súžitia. PHSR obce Dolný Hričov patrí medzi základné strategické dokumenty. Plánovanie miestneho rozvoja je nevyhnutným prvkom systematického riadenia rozvoja, ktorý lokalite umožňuje lepšie sa vyrovnávať s prebiehajúcimi zmenami vonkajšieho prostredia, využiť komparatívne výhody a potlačiť existujúce nevýhody, napomáhať kvalitatívnemu a kvantitatívnemu hospodárskemu a sociálnemu rastu, ktorý prinesie zlepšenie životnej úrovne obyvateľov. Zámerom strategického dokumentu je získať odpovede na tri základné otázky:

Obr. 1.1 Základné otázky, ktoré formujú obsah a význam PHSR obce Dolný Hričov

Cieľom PHSR je sformulovať predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy občanov obce Dolný Hričov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku a stratégiou rozvoja mikroregiónu. PHSR v strednodobom horizonte, analyzuje súčasný stav obce, jej možnosti, príležitosti a potreby. Definuje príslušné ciele a opatrenia, ktoré napomôžu rozvoju obce Dolný Hričov.

1.2 ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE VYPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Obecná samospráva sa rozhodla zabezpečiť vypracovanie PHSR prostredníctvom:

- **Projektovým manažmentom obecnej samosprávy.**
- **Využitie odbornej spolupráce so Žilinskou univerzitou v Žiline.**
- **Využitím poradenskej a konzultačnej činnosti vybraných odborných inštitúcií.**
- **Občianskym partnerstvom.**

Projektový manažment bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva. Hlavný manažér Ing. Michal Ballay zostavil tím, ktorí vypracuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov 2015 – 2021.

Tab. 1.1 Riadiaci tím pre prípravu PHSR obce Dolný Hričov na roky 2015-2021

Hlavný manažér	Ing. Michal BALLAY
Hlavný projektant	Ing. Alexander KELÍŠEK, PhD.
Odborný garant	prof. Dr. Ing. Martin DECKÝ,
Odborný garant	Ing. Ján MIŠÍK

Poradenská a konzultačná činnosť vybraných odborných inštitúcií má zabezpečiť metodické usmernenie vypracovania, využitie teoretických poznatkov i praktických skúseností z vypracovávania PHSR ako aj väzby na programy vyšších regiónov (Žilinský samosprávny kraj, Mesto Žilina a pod.).

Tab. 1.2 Poradenský a konzultačný tím pre prípravu PHSR obce Dolný Hričov 2015-2021

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov
Územné vymedzenie	Žilinský kraj, okres Žilina, obec Dolný Hričov
Územný plán obce schválený	Áno
Dátum schválenia PHSR	14.12.2015
Dátum platnosti	2015 – 2021
Publikovaný verejne	áno
Riadiaci tím	Gestor: Ing. Michal Ballay (FBI, UNIZA)
	Členovia:
	Ing. Alexander Kelíšek PhD., (FBI, UNIZA)
	prof. Dr. Ing. Martin Decký, (SVF, UNIZA)
	Ing. Ján Mišík (FBI, UNIZA)

Občianske poradenstvo predstavuje predovšetkým zapojenie obyvateľov obce rôznych vekových skupín pribraných do práce manažmentu, ako aj poznanie názorov občanov na rozvojové potreby obce, ktoré sme zistili formou ankety a analýzou ich odpovedí.

Občianske partnerstvo pri vypracovaní a realizácii zámerov PHSR si vyžaduje spájanie partnerov so spoločným záujmovým územím obce a jej okolia. Združovanie fyzických a právnických osôb za účelom spoluúčasti na vypracovaní a plnení PHSR a aj združovanie finančných zdrojov je jedným zo základných predpokladov úspechu v naplňovaní rozvojových zámerov obce.

Harmonogram spracovania PHSR obce Dolný Hričov bol odhadnutý na osem mesiacov. Ganttov diagram predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

ČASOVÝ HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR obce Dolný Hričov												
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												
Mesiac 2015	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

Obr. 1.2 Časový harmonogram spracovania PHSR obce Dolný Hričov v Ganttovom diagrame

Spracovanie PHSR si v prvom rade vyžadovalo schválenie projektového manažmentu a zámeru spracovania PHSR Obecným zastupiteľstvom. Nasledujúcim krokom schváleného projektového manažmentu bolo zverejnenie informácií o prebiehajúcom spracovaní PHSR obce Dolný Hričov a dotazníka pre obyvateľov obce, ktorý je súčasťou PHSR. Po úvodnej časti sa vykonala analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a postupne sa získavali kvantitatívne a kvalitatívne dáta.

Ďalej sa spracovali pre strategickú časť vízie obce Dolný Hričov a vykonala sa formulácia strategických cieľov a opatrení. Zohľadnili sa odpovede obyvateľov obce v dotazníku, ktoré pomohli k zlepšeniu rozvojových aktivít. Pre získanie vstupných informácií pre programovú časť sa vykonalo ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a programové dokumenty Európskej únie.

Tab. 1.3 Použité partikulárne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií na obecnej stránke obce dolný Hričov	áno	áno	
Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Stretnutia			
Posúdenie súčasného stavu obce Dolný Hričov a časti Peklína	áno	áno	áno
Stretnutie s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získanie názorov na obec Dolný Hričov a časti Peklína	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno

Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania a hodnotenia PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR obce Dolný Hričov.

Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektu v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami obce tvorí finančná časť PHSR.

Záverečnú časť PHSR predstavuje verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie a schválenie Obecným zastupiteľstvom.

1.3 PRÁVNE VÝCHODISKÁ PRE SPRACOVANIE PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Spracovanie PHSR obce Dolný Hričov na roky 2015 -2021 z metodického hľadiska vychádzali z platnej právnych noriem a zo skúseností spracovateľského tímu získaných pri programovaní predvstupových a štrukturálnych fondov založených na metodike uvedenej v Manuáli projektového cyklu Európskej komisie.

Spracovanie PHSR sa z metodického hľadiska riadilo najmä Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a Metodikou na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC vrátane povinných príloh, plánovacích a podporných dokumentov k uvedenej metodike.

PHSR obce Dolný Hričov, ako strednodobý strategický dokument je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja. Pri jeho vypracovaní sa uplatňujú princípy partnerstva, čo znamená spoluprácu s príslušnými najdôležitejšími ekonomickými partnermi v regióne. Pri vypracovaní PHSR obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021 sme vychádzali z nasledujúcich základných právnych noriem a dokumentov záväzných v Slovenskej republike a v Európskej únii.

Tab. 1.4 Smerodajné a zohľadnené právne normy a príslušné dokumenty

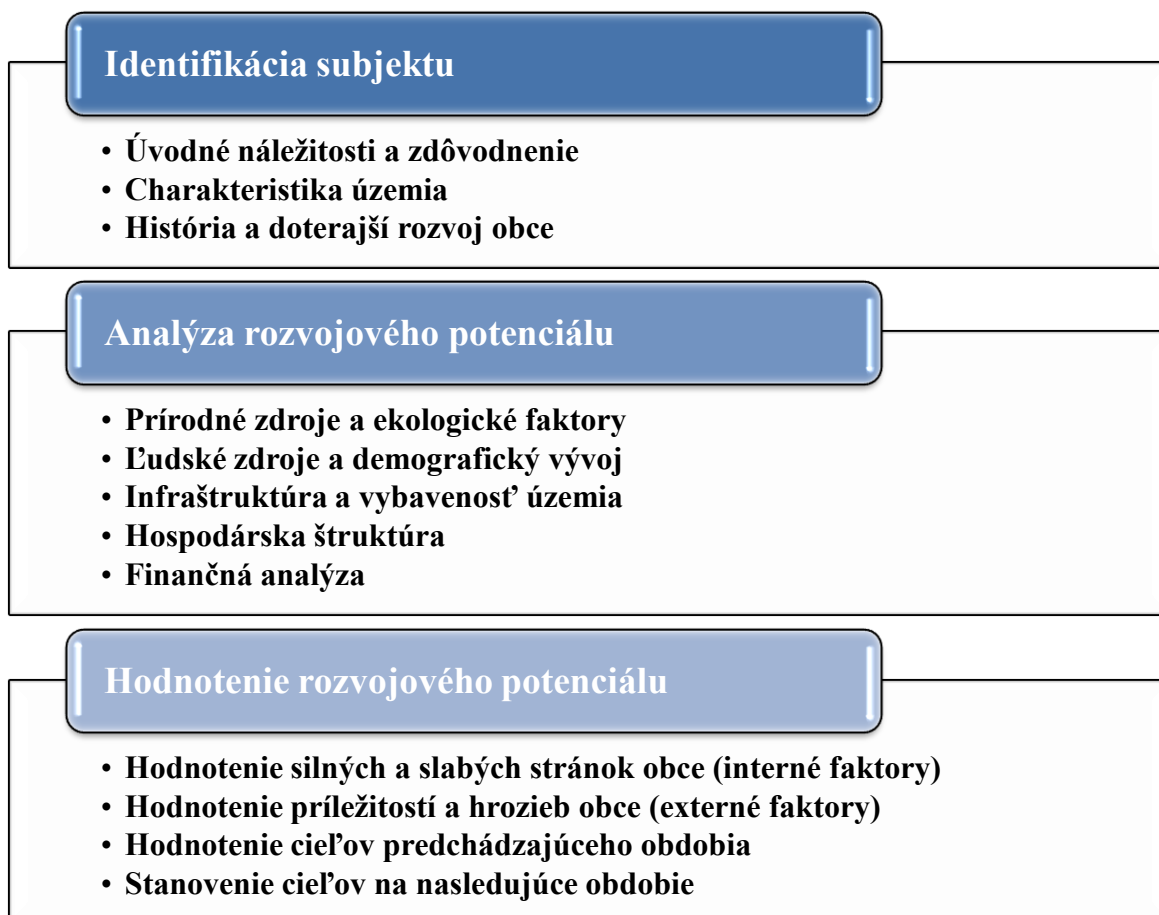
Prameň
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
Zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave
Zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach
Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)
Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
Zákon č. 303/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov
Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení
Zákon č. 9/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve
Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy
Zákon č. 88/2001 Z. z. o sociálnej pomoci
Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
Metodickou príručkou Strategické plánovanie samosprávy, praktický poradca na ceste k úspešnému rozvoju obcí, miest a regiónov

1.4 POSLANIE PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV 2015-2021

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021, spolu s územným plánom obce predstavuje základný kľúčový dokument, ktorý zabezpečuje kontinuitu rozvoja obce. Je výsledkom cieľavedomého, otvoreného a demokratického procesu, vychádzajúceho z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov a sociálnych partnerov. Vo svojej podstate formuluje predstavu o budúcnosti obce. PHSR obce Dolný Hričov sa spracováva spravidla na 7 rokov a je výsledkom strategického plánovania.

Analytická časť predstavuje prvotný krok prípravy strategického rozvojového dokumentu. Jej cieľom je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce Dolný Hričov v siedmych oblastiach, ktoré spoločne vytvárajú prostredie pre rozvoj obce. Analyzuje sa vnútorné prostredie na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, vrátane finančnej a hospodárskej situácie a analýze vonkajších faktorov.

Obr. 1.3 Schéma štruktúry Analytickej časti PHSR obce Dolný Hričov 2015 -2021

Cieľom PHSR je sformulovať predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy občanov obce Dolný Hričov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku a stratégiou rozvoja mikro-regiónu. PHSR, ako kľúčový strategický a rozvojový dokument v strednodobom horizonte, analyzuje súčasný stav obce, jej možnosti, príležitosti a potreby.

Definuje príslušné ciele a opatrenia, ktoré napomôžu rozvoju obce Dolný Hričov. V rámci rozvojovej stratégie obce Dolný Hričov je začiatkom celého procesu určenie vízie rozvoja. Vízia sa vzťahuje k dlhodobému horizontu t.j. 10-15 rokov a predstavuje očakávaní stav. V PHSR obce Dolný Hričov bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému a environmentálnemu rozvoju.

VÍZIA		
Prioritná oblasť 1 Sociálna politika	Prioritná oblasť 2 Hospodárska politika	Prioritná oblasť 3 Environmentálna politika
Strategický cieľ	Strategický cieľ	Strategický cieľ
Opatrenie 1.1	Opatrenie 2.1	Opatrenie 3.1
Opatrenie 1.2	Opatrenie 2.2	Opatrenie 3.2
Opatrenie 1.3	Opatrenie 2.3	Opatrenie 3.3

Obr. 1.4 Stanovenie vízie rozvoja obce podľa prioritných oblastí

Dosiahnutie stanovenej vízie obce Dolný Hričov budú ovplyvňované strategické ciele, na ktoré budú naviazané prioritné oblasti, ktoré budú v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR. Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sa očakáva, že regióny budú schopné efektívne využiť svoj vnútorný potenciál s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov.

Programová časť bude naviazaná na strategický dokumenty EÚ, na dokumenty na národnej úrovni a regionálnej úrovni, čo bude vytvárať jeden zo základných predpokladov realizácie, ktorých je financovanie.

Program sa bude skladať z niekoľkých opatrení, vytvárajúcich rámec pre plnenie strategických cieľov. Tento rámec bude užšie špecifikovaný súborom aktivít. Každé opatrenie bude mať definované finančné zdroje a merateľné ukazovatele. Tieto ukazovatele budú súčasťou systému monitorovania a hodnotenia programu na úrovni prioritných oblastí.

Neoddeliteľnou súčasťou PHSR obce Dolný Hričov je návrh finančného a organizačného zabezpečenia jeho realizácie a návrh systému monitorovania a hodnotenia jeho plnenia. Proces financovania sa opiera predovšetkým o schválený programový rozpočet obce Dolný Hričov.

FINANČNÝ PLÁN NA ROKY 2015 - 2021 - VZOR							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	

Obr. 1.5 Stanovenie finančného plánu zabezpečenia rozvoja obce na obdobie 2015-2021

Niektoré projekty často presahujú možnosti rozpočtu obce Dolný Hričov. Z toho dôvodu sú významným zdrojom externé finančné prostriedky. To znamená, že v prípade väčších projektov sa v prvom rade bude obec opierať o cudzie zdroje – prostriedky zo štátneho rozpočtu, fondy EÚ a iné zahraničné formy finančnej pomoci.

1.5 MONITOROVANIE A KONTROLA PLNENIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV 2015-2021

Monitorovanie predstavuje činnosť, ktorá sa systematicky zaoberá zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií pre potreby hodnotenia a kontroly riadených procesov.

Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov PHSR obce a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Nositeľom PHSR je obec Dolný Hričov a z toho titulu jednotlivé jeho rozhodovacie a riadiace orgány budú mať rozhodujúce funkcie v jeho riadení a implementácií.

Monitorovanie bude začínať na najnižšom stupni, na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHSR obce, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov.

Počas programového obdobia sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám.

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie PHSR obce skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomických dopadov.

Zároveň identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až po predloženie Záverečnej správy PHSR. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne.

Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá obecný úrad v Dolnom Hričove, obecnému zastupiteľstvu.

Na oboznámenie občanov s vypracovaným PHSR vrátane jeho plnenia, bude samospráva obce využívať verejné zhromaždenia občanov.

1.6 ZHRNUTIE VÝCHODISKOVÝCH DOKUMENTOV PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV 2015-2021

Pri spracovaní PHSR obce Dolný Hričov na roky 2015- 2021 sa posúdili a zohľadnili existujúce strategické dokumenty na úrovni regionálnej (lokálnej), národnej po cezhraničné a európske strategické dokumenty.

Tab. 1.5 Strategické dokumenty na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni

ZOZNAM KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov 2007-2014	2007-2014	regionálna lokálna	obec Dolný Hričov
Územný plán obce Dolný Hričov	2012	regionálna lokálna	obec Dolný Hričov
Výročné správy obce Dolný Hričov za roky 2010-2014	2010-2014	regionálna lokálna	obec Dolný Hričov
Stav a pohyb obyvateľstva Žilinského kraja v roku 2011	2011	regionálna lokálna	Štatistický úrad SR
Koľko nás je, kde a ako bývame	2011	regionálna lokálna	Štatistický úrad SR
PHSR Žilinského samosprávneho kraja 2007-2013	2013	regionálna lokálna	Žilinský samospr. kraj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	MDVRR SR
Správa o hospodárskom vývoji v krajoch SR za rok 2014	2014	národná	Štatistický úrad SR
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020	2020	národná	MDVRR SR
Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025	2025	národná	INFOSTAT
Inovačná stratégia SR na roky 2014-2020	2020	národná	MHSR
Správa o implementácii a čerpaní ŠF a KF v rámci OP NSRR za rok 2013-2014	2014	národná	NSRR SR
Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR 2005-2010	2010	národná	MDVRR SR
Správa o regionálnom rozvoji 2012	2012	cezhraničná	CENTROPE
Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody SR na programové obdobie 2014 - 2020	2020	cezhraničná európska	MDVRR SR
Stratégia Európa 2020	2020	cezhraničná európska	MDVRR SR

Tab. 1.6 Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

ZOZNAM POUŽITÝCH KVANTITATÍVNYCH A KVALITATÍVNYCH DÁT		
Oblasť dát	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov Štatistický úrad SR Infostat Databáza regionálnej štatistiky 	www.dolnyhricov.sk www.statistics.sk/ www.infostat.sk www.statistics.sk
Bývanie	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov Štatistický úrad SR Infostat 	www.dolnyhricov.sk www.statistcs.sk www.infostat.sk
Školstvo, vzdelávanie a šport	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov Štatistický úrad Ústav informácií a prognóz školstva Infostat Organizácia pre informatiku verejnej správy 	www.dolnyhricov.sk www.statistics.sk www.uips.sk www.infostat.sk www.ives.sk
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja. Železnice Slovenskej republiky 	www.dolnyhricov.sk www.telecom.gov.sk www.zssr.sk
Sociálna starostlivosť	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Žilina 	www.dolnyhricov.sk www.upsvar.sk
Ekonomická situácia	<ul style="list-style-type: none"> Obec Dolný Hričov 	www.dolnyhricov.sk

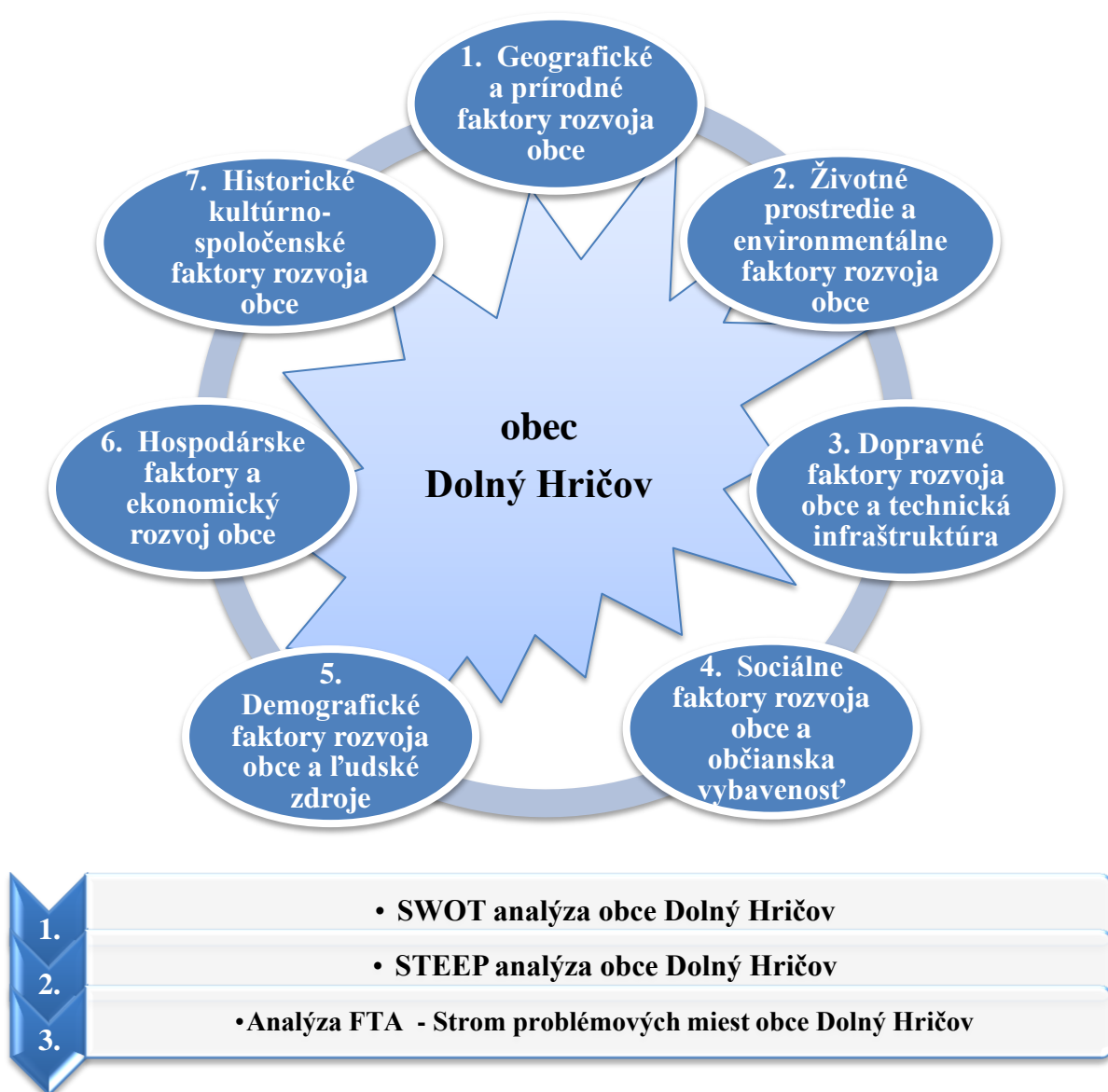
PHSR obce Dolný Hričov integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov EÚ.

PHSR obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021 nadväzuje na predchádzajúce PHSR 2004 – 2014. PHSR ďalej integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020 a pod.

II. ANALYTICKÁ ČASŤ PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

V analytickej časti si priblížime súčasný stav a činitele možného budúceho rozvoja obce Dolný Hričov. Ako každá obec, aj Dolný Hričov sa nachádza v istom prostredí, ktoré môže byť charakterizované jej vonkajšími a vnútornými faktormi prostredia, ktoré sa navzájom ovplyvňujú a prelínajú. Pre potreby analýzy, sme prostredie obce rozdelili do nasledujúcich siedmich ucelených kapitol (viď schéma nižšie), ktoré sme najprv analyzovali jednotlivo:

Obr. 2.1 Analýza vonkajších a vnútorných faktorov prostredia obce Dolný Hričov

Výsledky analýzy vonkajšieho a vnútorného prostredia sú ďalej posúdené s využitím nasledujúcich komplexnejších analytických modelov uvedených vyššie.

2.1 GEOGRAFICKÉ A PRÍRODNÉ FAKTORY ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Obec Dolný Hričov leží v Bytčianskej kotline na terasovitých náplavoch Váhu. Do jej katastrálneho územia zasahuje chránená krajinná oblasť – Súľovské skaly. Leží 12 km od významného sídelného útvaru – mesta Žiliny, sídla Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja.

Tab. 2.1 Základne geografické charakteristiky obce Dolný Hričov

Názov obce	Dolný Hričov
Štatút	Obec
Typ osídlenia	Vidiecke
Vyšší územný celok	Žilinský samosprávny kraj
Okres	Žilina
Región	Severné Považie
Sídlo - ObÚ	Osloboditeľov 131/35, 013 41 Dolný Hričov
Susedné obce	Horný Hričov, Hričovské Podhradie, Hlboké, Ovčiarsko, Paštiná Závada
Nadmorská výška	316 m n. m.
Výmera	12,45 km ²
Počet obyvateľov	1609
Hustota	124,34 obyv./km ²

Ide o významnú priemyselnú, dopravnú, obchodnú, spoločenskú oblasť a aj oblasť cestovného ruchu s nadnárodným významom. Obec administratívne začlenená do Žilinského okresu a Žilinského samosprávneho kraja. V štatistických jednotkách EÚ pre čerpanie ŠFEÚ patrí obec do NUTS II a NUTS III. Obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s bezprostrednými väzbami na svoje najbližšie okolie, s príležitosťami pre ekonomické aktivity, najmä zamestnanie, služby, vzdelanie, kultúrne a spoločenské vyžitie.

Územie obce patrí do klimatickej oblasti severozápadného Slovenska. Kopcovitá časť územia obce patrí k severozápadnému okraju Strážovskej hornatiny. Najvyšším bodom je Senkov vrch, ktorý leží 569 m nad morom. Najnižší bod sa nachádza pri rieke Váh – 308 m nad morom. Prírodné prostredie tvorí väčšinou lesný porast, na ostatnej ploche je orná pôda, lúky a pasienky. Hlavným vodným tokom, ktorý vytvára prirodzenú hranicu medzi dolnohričovským a kotešovským katastrálnym územím je rieka Váh do ktorej, sa vlievajú

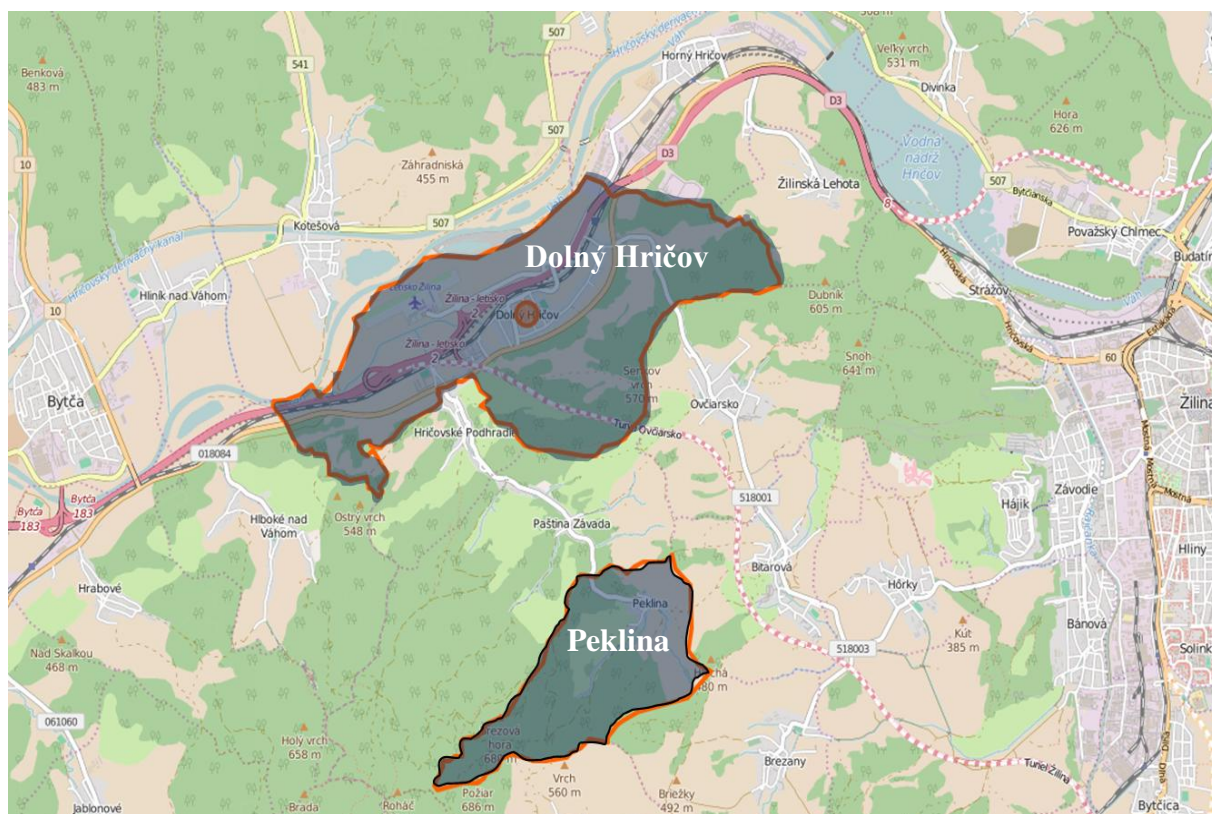
menšie potoky, stekajúce z kopcov. Nebezpečenstvo živelnej pohromy bolo eliminované vybudovaním Vážskej kaskády s Hričovskou priehradou.

V okolí obce je rozsiahli lesný fond, spravovaný Pozemkovým spoločenstvom bývalých urbárikov. Lesy sú predovšetkým ihličnaté. Fauna v obci je rozmanitá, raritou sú každoročne prilietajúce bociany.

Vodné plochy poskytujú podmienky na rybolov a lesné porasty na poľovníctvo. Lesy a rieka Váh tvoria významné ekologické lokality s vplyvom na životné prostredie a poskytujú možnosť vybudovania zón rekreácie a oddychu.

Obec Dolný Hričov tvoria dve nesúvislé, priestorovo oddelené katastrálne územia. Celková výmera katastrálneho územia obce predstavuje 12 450 686 m², z toho:

- Katastrálne územie časti Dolný Hričov – 9 045 236 m²
- Katastrálne územie časti Peklina – 3 405 450 m²

Obr. 2.2 Katastrálne územie obce Dolný Hričov spolu s časťou Peklina

Väčšina pozemkov v katastrálnom území obce Dolný Hričov je v súkromnom vlastníctve. Vo vlastníctve obce je 255 794 m². Časť pozemkov bola vyvlastnená pre verejné účely – železnica, komunikácie, letisko, priemyselné objekty.

V katastrálnom území obce Dolný Hričov majú jednotlivé hlavné zložky prírodného prostredia tento podiel:

Tab. 2.2 Základne katastrálne charakteristiky obce Dolný Hričov

P. č.	Druh pozemku	m ²	%
1.	POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA	6 186205	49,70
	orná pôda	2 879975	23,10
	záhrady	230 774	1,80
	ovocné sady	110 307	0,90
	trvalé trávne porasty	2 965149	23,90
2.	NEPOĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA	6 264481	50,30
	lesné pozemky	4 262513	34,20
	vodné plochy	108 962	0,90
	zastavané plochy a nádvoría	818 356	6,60
	ostatné plochy	1 074650	8,60
VÝMERA CELKOM		12 450 686	100,00

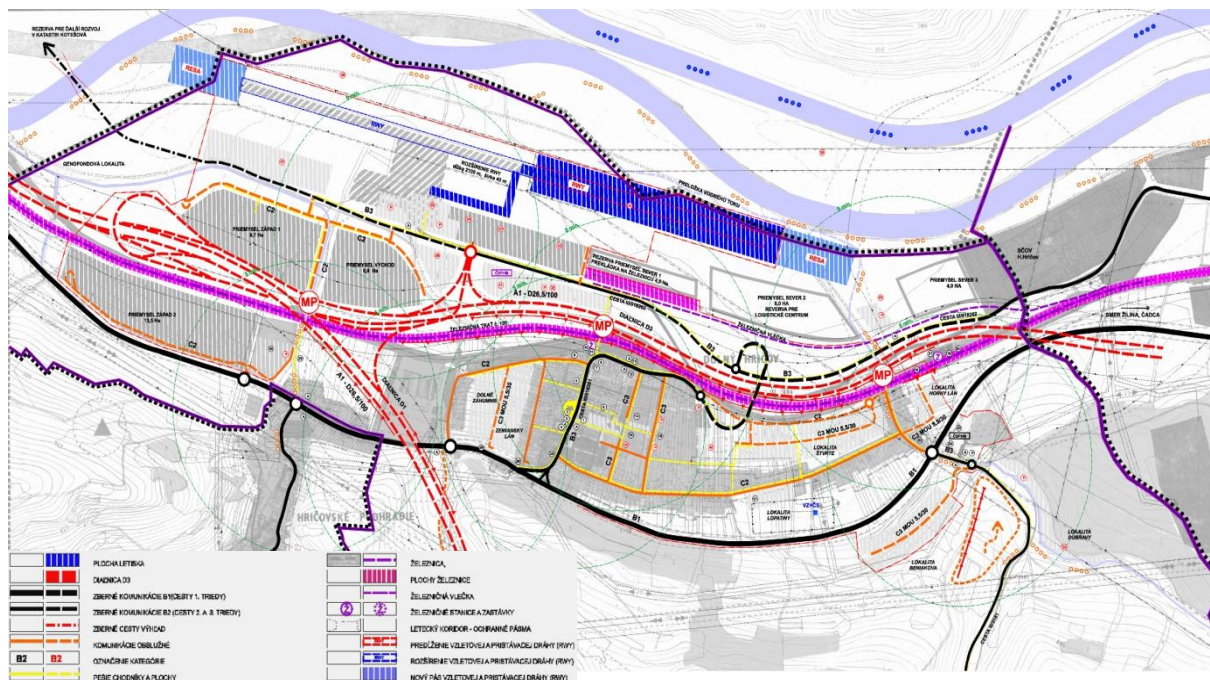
V obci sa ďalej nachádzajú pozemky s priemernou úradnosťou, využívanou na pestovanie obilnín, okopanín, krmovín a zeleniny. Vzhľadom na predpokladanú rozsiahlu investičnú výstavbu v katastri obce (diaľnice, letisko, priemyselný park, podnikateľské subjekty) bude postupne znižovaná možnosť využívania poľnohospodárskej pôdy a bude pokračovať utlmenie poľnohospodárskej výroby. Lepšie predpoklady ekonomického využitia poskytuje bohatý lesný fond v okolí obce. V katastri obce sa nachádza celkom 4 262 513 m² lesnej pôdy, z ktorej 2 279 700 m² obhospodaruje Pozemkové spoločenstvo bývalých urbárikov obce Dolný Hričov. Zvyšok lesnej pôdy 1 982 813 m² sa nachádza v časti Peklina. Rozhodujúcu časť lesného porastu (90%) tvoria ihličnane dreviny, ostatné dreviny sú listnaté, výraznou prevahou buku. U ihličnatých porastov je vážnym nebezpečenstvom výskytu podkôrneho hmyzu. Napadnuté stromy sú odstraňované a zároveň sa uskutočňuje ochrana porastov inštalovaním lapačov. Ťažba dreva sa realizuje podľa schváleného lesohospodárskeho plánu a predstavuje približne 1 400 m³.

Obec leží v nížinnej oblasti povodia Váhu a aj v pahorkatine Súľovských vrchov a Manínskej vrchoviny. Prírodný potenciál oboch častí obce tvorí poľnohospodárska pôda, pasienky a značnú časť územia zaberajú lesy. Po vyťažení drevnej hmoty a odstránení zvyškov sa vysádzajú nové porasty s výraznejším zastúpením listnatých drevín.

Pozemkové spoločenstvo bývalých urbárikov obce dolný Hričov predstavuje významného partnera obecnej samosprávy pri využívaní prírodného potenciálu obce, zabezpečovaní ekologickej bezpečnosti a kvality životného prostredia, ako aj pri využívaní lesných plôch na účely oddychu a rekreácie. Pozemkové spoločenstvo sa aktívne podieľa na rozvoji obce.

V bezprostrednej blízkosti obce preteká rieka Váh. Územie obce patrí do oblasti s typickými rysmi severného podnebia, teplým letom, chladnou zimou a miernou veternosťou, s priemerným ročným úhrnom vodných zrážok 810 mm a priemernou ročnou teplotou 8,8 C. Obec má dobré hydrologické podmienky, ktoré tvorí rieka Váh, miestne potoky a výdatné spodné vody. Najmä okolie rieky Váh a zalesnené časti katastrálneho územia obce majú veľký význam a vplyv na krajinu a jej ekologické prostredie. Okolie rieky Váh si vyžiada, v spolupráci s Povodím Váhu a inými obcami, vegetačné úpravy a reguláciu. Spodné vody umožnili občanom, ktorí nie sú napojení na obecný vodovod, budovať hlbinné studne pri rodinných domoch. Dopravná poloha obce je veľmi výhodná, s komplexným cestným, železničným i leteckým komunikačným prepojením na bližšie, vzdialenejšie i zahraničné okolie. V bezprostrednej blízkosti rodinných domov prechádza obcou hlavná železničná trať Bratislava – Košice so železničnou stanicou vzdialenou od centra obce 1 km.

Obr. 2.3 Náčrt aktuálnej situácie rozvoja dopravy v okolí obce Dolný Hričov

Obcou prechádza diaľnica, cesta I. triedy a cesta III triedy, ktorá je považovaná za hlavnú miestnu komunikáciu. V blízkosti obce sa nachádza letisko, s postupným rozširovaním leteckej dopravy, vrátane medzinárodnej. Na letisku sídli pracovisko Katedry leteckej

dopravy a Letecké výcvikové a vzdelávacie centrum Žilinskej univerzity v Žiline. Obec má priaznivú polohu vo vzťahu k uzlovým bodom potenciálneho nadnárodného, národného i regionálneho ekonomického rozvoja. Zvýrazňujú to najmä tieto skutočnosti:

- od pólů **národného a nadnárodného významu**, s veľmi dobrým komunikačným spojením je obec vzdialená:

Tab. 2.3 Póly rozvoja národného a nadnárodného významu

Mesto	Popis mesta	Vzdialenosť	
Bratislava	Hlavné mesto Slovenskej republiky	188 km	
Košice	Hlavné centrum východného Slovenska	266km	
Praha	Hlavné mesto Českej republiky	Významné priemyselné, obchodné, dopravné, vzdelávacie a kultúrne centrá susediacich štátov	399km
Viedeň	Hlavné mesto Rakúska		253km
Budapešť	Hlavné mesto Maďarska		260km
Varšava	Hlavné mesto Poľska		443km

S uvedenými pólmi je obec spojená cestným, železničným i leteckým spojením na veľmi dobrej úrovni, ktorú perspektívne rozšíri a skvalitní dobudovanie systému diaľnic, modernizácia železnice a rozšírenie letiska.

- od pólů ekonomického rozvoja **širšieho regionálneho charakteru** je vzdialená:

Tab. 2.4 Póly rozvoja širšieho regionálneho charakteru

Mesto	Vzdialenosť
Žilina	12km
Banská Bystrica	97km
Martin	36km
Trenčín	65km

- pólmi ekonomického rozvoja **regionálneho významu** sú pre obec mestá **Považská Bystrica** (22 km), **Bytča** (8 km), **Kysucké Nové Mesto** (22 km)

Budovanie diaľničnej siete, ďalší rozvoj letiska, výstavba priemyselného parku i ďalšie národné a regionálne investičné zámery rozvoja v bezprostrednom okolí obce rozhodujúcim spôsobom zvýšia význam polohy obce, ovplyvnia využitie jej priestoru, urbanistickú štruktúru obce, životné prostredie a komunikačné spojenie s bližším i vzdialenejším okolím, vrátane zahraničia. Prinesú nové príležitosti pre podnikanie, ekonomické aktivity občanov i spoločenský život v obci. Ďalší rozvoj obce Dolný Hričov prinesie vo všetkých základných oblastiach života obyvateľov ešte užšie prepojenie obce predovšetkým s mestom Žilina. Predpokladané veľké investície do dopravnej infraštruktúry, prinesú aj nepriaznivé vplyvy na životné prostredie a ekologickú stabilitu územia obce, najmä zvýšením hlučnosti, prašnosti a vylučovaním exhalátov.

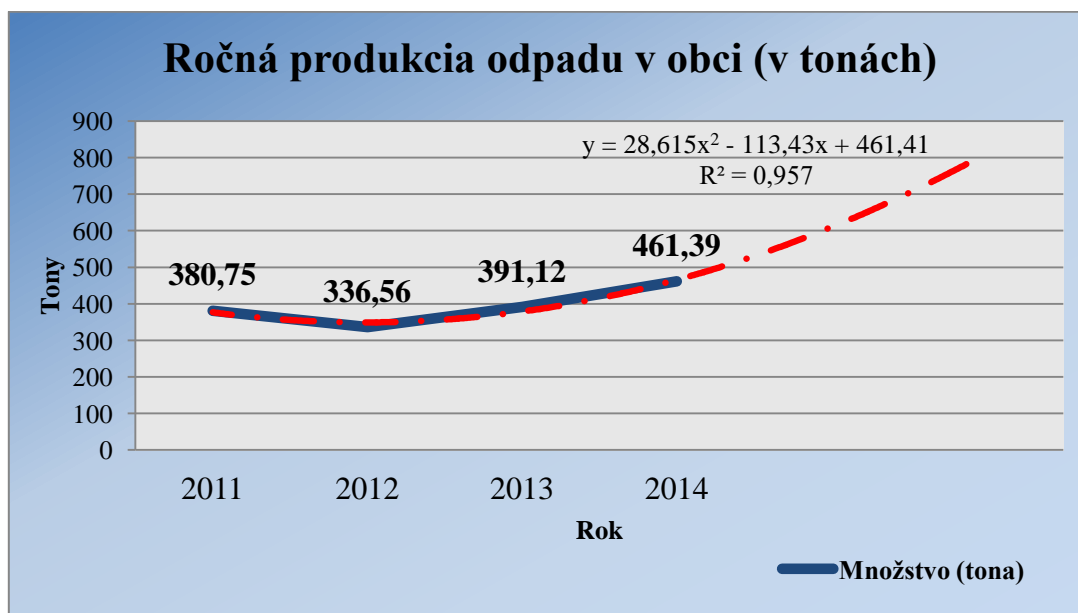
2.2 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ENVIRONMENTÁLNE FAKTORY ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

V obci Dolný Hričov neexistoval v minulosti prakticky a účinný systém riadenia odpadového hospodárstva. Oficiálna evidencia odpadov sa začala vykonávať až od roku 1993. Od tohto roku došlo k viacerým zmenám a množstvo odpadu vykazuje v posledných rokoch stúpajúcu tendenciu, ktorá je ovplyvnená viacerými faktormi ako napr. zvyšovanie populácie, technologické pokroky spoločenskej výroby a pod. Otázky týkajúce sa odpadového hospodárstva sa riešiť začiatkom roka 2000. Obec Dolný Hričov následne zaviedla:

- kontajner na miestnej prevádzke pre zber odpadov (okrem nebezpečných),
- strediská separovaného zberu odpadov v jednotlivých lokalitách obce.

2.2.1 Produkcia odpadov a ich kategórie v obci Dolný Hričov

V obci Dolný Hričov sa separujú komodity - zmesový komunálny odpad, textil, sklo, plasty, papier, biologický rozložiteľný odpad. V nasledujúcom grafe je uvedený vývoj celkového množstva vyššie uvedeného odpadu v rokoch 2011 – 2014. Vyprodukovaný odpad v obci Dolný Hričov sa každoročne zvyšuje a prognóza nasledujúcich rokov taktiež potvrdzuje rast.

Obr. 2.4 Celkové vyprodukované množstvo komunálneho odpadu v obci Dolný Hričov

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené množstvá vyprodukovaného odpadu v tonách v jednotlivých rokoch skúmaného obdobia rozdelené do jednotlivých kategórií.

Tab. 2.5 Prehľad vybraných zhodnotených odpadov od roku 2011-2014

Komodita	2011	2012	2013	2014
Zmesový komunálny odpad	353,23	311,53	360,81	429,92
Textil	1,00	0,50	0,94	1,30
Sklo	13,29	12,98	14,48	17,51
Plasty	6,57	6,29	9,79	8,50
Papier	2,86	2,36	3,30	2,36
Biologicky rozložiteľný odpad	3,8	2,90	1,80	1,8

Pokiaľ sa zameriame na konkrétne zhodnotené komodity, môžeme vidieť variabilitu v jednotlivých rokoch. Zber komunálneho odpadu zaznamenal v súčasnosti takmer 22% nárast oproti roku 2007 a podobne je to aj u ostatných komodít. Celkový prehľad zhodnoteného odpadu od roku 2011 do roku 2014 je znázornený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 2.6 Porovnanie objemu vyprodukovaného odpadu v obci v rokoch 2011 a 2014

Druh odpadu	Číslo odpadu	Kód nakladania s odpadom	2011	2014	Nárast / pokles
Zmesový komunálny odpad	200301	D1	353,23	429,92	+21,71 %
Textil			1,00	1,30	+30 %
Sklo	200101	R5	13,29	17,51	+31,75 %
Plasty	200139	R5	6,57	8,50	+29,38 %
Papier			2,86	2,36	-17,48 %
Biologicky rozložiteľný odpad	200201	R1	3,8	1,8	-52,63 %

Nárast a pokles jednotlivých vyseparovaných komodít v prepočte na obyvateľa zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 2.7 Porovnanie vyprodukovaného odpadu na 1 obyvateľa obce v rokoch 2011 a 2014

Druh odpadu	Číslo odpadu	Na 1 obyvateľa 2011	Na 1 obyvateľa 2014	Nárast / pokles
Zmesový komunálny odpad	200301	0,220631	0,267031	+21,03 %
Textil		0,000625	0,000807	+29,12 %
Sklo	200101	0,008301	0,010876	+31,02 %
Plasty	200139	0,004104	0,00528	+28,66 %
Papier		0,001786	0,001466	-17,92 %
Biologicky rozložiteľný odpad	200201	0,002374	0,001118	-52,91 %

V roku 2011 mala obec Dolný Hričov 1601 obyvateľov a v roku 2014 to bolo 1610 obyvateľov, no zmesový odpad a niektoré druhy separovaného odpadu zaznamenali nárast v rozmedzí 21-31% na 1 obyvateľa. Dramaticky poklesol celkový objem vyseparovaného papiera a tiež objem biologicky rozložiteľného odpadu na kompostoviskách v obci.

2.2.2 Hospodárenie s odpadmi v obci Dolný Hričov

Stredisko na zber separovaného odpadu sa nachádza na miestnej prevádzke v Dolnom Hričove. Tu sa nachádza tri veľké kontajnery, z toho jeden slúži na zmiešaný komunálny odpad, ktorý sa nedá vyseparovať a dva slúžia na zber domácich spotrebičov a použitých pneumatík. Stredisko má ďalej vytvorenú zónu pre zber kovového a železného šrotu.

Obr. 2.5 Stredisko na zber separovaného odpadu v obci Dolný Hričov

V rámci projektu Mikroregión Hričov v roku 2007 sa začalo so separovaným zberom. Boli zakúpené vrecia na PET fľaše, ktoré boli dodané do každej domácnosti, ako aj 1100 l zberné nádoby. Obec Dolný Hričov od vyššie uvedeného roku pravidelne vykonáva zber PET fliaš po obci a každej domácnosti následne dáva ďalšie nové vrecia na zber. Celý proces sa opakuje niekoľkokrát za rok. V obci sa nachádzajú strediská separovaného odpadu, ktoré sú určené na zber textilu, plastových a sklenených fliaš a papiera.

Na nasledujúcom obrázku sú vyznačené kde sa jednotlivé zberné miesta nachádzajú.

Obr. 2.6 Kontajnery separovaného zberu v obci

2.2.3 Nelegálna skládka stavebného odpadu

Nelegálne skládky v katastrálnych územiach mnohých obcí sa Slovensku nie sú neobvyklým javom, pretože ešte vždy sa medzi nami nájdu obyvatelia, ktorí nedbajú na životné prostredie a environmentálnu legislatívu Slovenskej republiky. V katastri obce Dolný Hričov vznikla tiež nelegálna skládka stavebného odpadu aj napriek opatreniam a krokom vedenia obce proti jej ďalšiemu rozširovaniu.

Obr.2.7 Pohľad na netriedený, nezhodnocovaný odpad v blízkosti diaľnic D1, D3 a železničnej trate ZA-BA v katastri obce Dolný Hričov (5/2009)

Približne v čase, keď bolo otvorené stredisko separovaného odpadu prestal pribúdať stavebný odpad na nelegálnej skládke. Územie čiernej skládky však nebolo vyčistené a nedošlo k sanácii pôd a podzemných vôd. Dnes nelegálna skládka stavebného odpadu zarastá invazívnymi lúčnymi trávami a tento stav treba čo najskôr riešiť.

Obr.2.8 Čierna skládka stavebného odpadu pri železnici v obci Dolný Hričov (4/2014)

Nelegálnu skládku bude potrebné v dohľadnom čase vypratať a jej územie odborne a ekologicky sanovať.

Obr. 2.9-10 Čierna skládka na Skalke v katastrálnom území obce Dolný Hričov

2.3 DOPRAVNÉ FAKTORY ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Riešené územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný komunikačný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty III/018261 na cestu I/18, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu – európsky ťah E50. Na železničnú trať Bratislava - Žilina - Košice je napojená v železničnej stanici Horný a Dolný Hričov priamo v intraviláne (na jeho okraji).

Cestná doprava Hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy na území obce Dolný Hričov predstavuje cesta I/18, ktorá prechádza južným okrajom intravilánu obce. Trasa cesty I/18 je stabilizovaná a v zmysle STN je zaradená do funkčnej triedy B1 – zberná komunikácia. Z nej sa odvíja cesta III/01885 do obce Hričovské Podhradie a cesta III/018262 do obce Horný Hričov. Cesty III/018261 a III/01885 sú v území stabilizované a v zmysle STN sú zaradené do funkčnej triedy B2 a plnia tak funkciu zberných komunikácií, z ktorých sa vykonáva aj dopravná obsluha príľahlej zástavby. Na komunikačnú kostru (III/018261) sa napája sieť obslužných komunikácií, ktoré umožňujú priamu obsluhu všetkých objektov (viaceré majú nevyhovujúce smerové, šírkové a výškové parametre, ako aj kvalitu povrchu).

2.3.1 Cestná doprava v obci Dolný Hričov a blízkom okolí

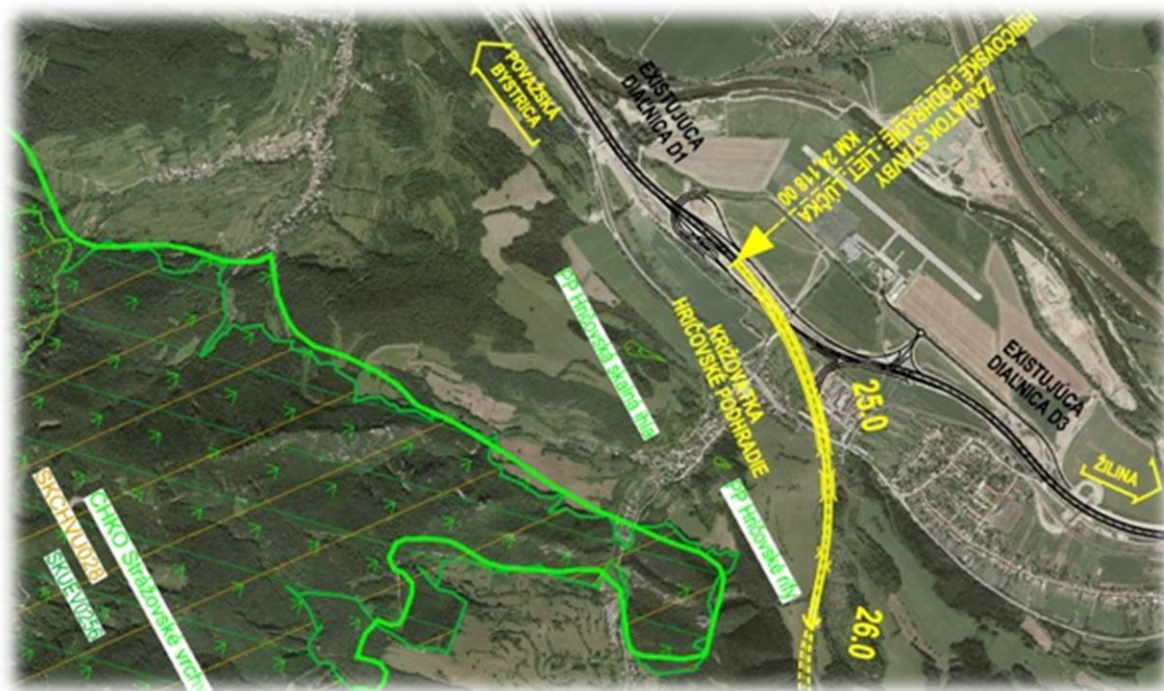
Riešené územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný komunikačný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty III/018261 na cestu I/18, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu – európsky ťah E50.

Vzhľadom na to, že katastrálnym územím obce Dolný Hričov sa už realizuje trasa diaľnice D3, treba v územnoplánovacej dokumentácii obce aktualizovať dopravné riešenie vzhľadom na diaľnicu.

Tab. 2.8 Aktuálne platné trasovanie diaľnic podľa cestného zákona č. 135/1961

Diaľnica	Celková trasa diaľnice	Koridor ITF (ECMT)	Trasa diaľnice v koridore TEN-T
D1	Bratislava/Petržalka – križovatka s D2 – Trnava – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice – štátna hranica SR/Ukrajina	Va.	Kompletná trasa diaľnice D1
D3	Žilina – Kysucké Nové Mesto – Čadca – Skalité - št. hranica SR/PL	VI.	Kompletná trasa diaľnice D3

Obr. 2.12 Diaľničná križovatka Hričovské Podhradie - križovatka diaľnic D1 a D3 v Dolnom Hričove

Nasledujúce fotografie dokumentujú diaľničné ťahy v okolí obce Dolný Hričov:

Obr. 2.13-20 Diaľničná cestná infraštruktúra v okolí obce Dolný Hričov

Obr. 2.21 Úsek diaľnice s obcou Dolný Hričov na pozadí

2.3.2 Železničná doprava v obci Dolný Hričov

Napriek tomu, že realizácia vysokorýchlostných tratí (VRT) na území Slovenska je vzhľadom na nedostatok finančných zdrojov i vlastného prepravného potenciálu zatiaľ nedostatočná, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zachováva požiadavku na územnú rezervu pre koridor VRT v smere juh – sever (Rakúsko – Bratislava – Žilina – Poľsko). Uvedený koridor a trasovanie trate pre VRT je potrebné preto ďalej sledovať a študovať v podrobnejších dokumentáciách a účelových štúdiách. Na území Dolného Hričova prebehla v posledných rokoch v úseku železničnej trate č. modernizácia s možným zvýšením prevádzkovej rýchlosti na 140 – 160 km/hod, čo si vyžiadalo úpravu trasovania a niekoľko ďalších stavebných zásahov v území.

Obr.2.22-23 Železničná stanica Dolný Hričov po nedávnej rekonštrukcii

2.3.3 Letecká doprava v obci Dolný Hričov

V katastri obce Dolný Hričov sa nachádza letisko Žilina spôsobilé na pravidelnú verejnú leteckú dopravu, nepravidelné dopravné vnútroštátne a medzinárodné lety našich i zahraničných leteckých spoločností a firemných súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce, výsadkové a dopravné lety Armády SR a Policajného zboru SR, dovolenkové špeciálne lety a ďalšie doplnkové služby.

Letisko Žilina v Dolnom Hričove slúži pre potreby regiónu severozápadného Slovenska (mestá Trenčín, Považská Bystrica, Púchov, Žilina, Kysuce, Orava, Martin, Ružomberok), ktorý má približne 1,2 mil. obyvateľov a je po Bratislave a Košiciach tretím ekonomicko-hospodárskym centrom Slovenska. Táto oblasť je súčasťou Euroregiónu Beskydy.

Význam žilinského letiska je v uľahčení prístupu najmä pre zahraničnú podnikateľskú klientelu z dôvodu vstupu zahraničných investícií a obchodných kooperácií s firmami v Žilinskom kraji. Všetky väčšie investície v kraji sa doteraz nezaobišli bez leteckej dopravy (INA Kysuce, Volkswagen Martin, SCP Ružomberok, Johnsons-Controls Martin, Tesco Žilina, Ecco Slovakia Martin, AVC Čadca, atď.). Nemenej dôležité sú aj návštevy zahraničných podnikateľov pri rokovaní o exporte našich firiem. Tento trend naďalej pokračuje a v súčasnosti sa už príležitostne vykonáva aj nákladná letecká doprava. Záujem zahraničných investorov o aktivity v regióne severozápadného Slovenska je vysoký. Objem priamych zahraničných investícií je v tomto regióne na treťom mieste v SR po Bratislave a Košiciach.

V menšej miere sa vykonávajú i lety v aktívnom cestovnom ruchu, ale možno očakávať rast letov najmä pre kúpeľníctvo (Rajecké Teplice, Bešeňová, Bojnice, Trenč. Teplice...), turistiku (Vrátna, Martinské Hole, ...) aj výstavníctvo. Taktiež aktéri významných medzinárodných športových podujatí využívajú leteckú dopravu. Zavedenie pravidelnej dopravy umožnilo aj vykonávanie odletov zo Žiliny na dovolenky v Stredomorí.

Ekonomický efekt regionálneho letiska nastáva aktívnym prepojením na miestnu ekonomiku. Ako súčasť dopravnej infraštruktúry sa prejavuje v podpore hospodárskeho rozvoja svojej spádovej oblasti. Funkčné letisko podporuje styk so svetom, vstup zahraničného kapitálu do ekonomiky regiónu, podporuje vytváranie pracovných miest a rozvoj terciálnej sféry.

Samotné letisko je hospodárne až z dostatočných leteckých výkonov a ďalších doplnkových služieb pre cestujúcich, posádky, letecké spoločnosti a ďalších používateľov letiska.

Výsledný synergický efekt prepojenia letisko - región má priaznivý dopad na ďalší ekonomický rozvoj obidvoch strán.

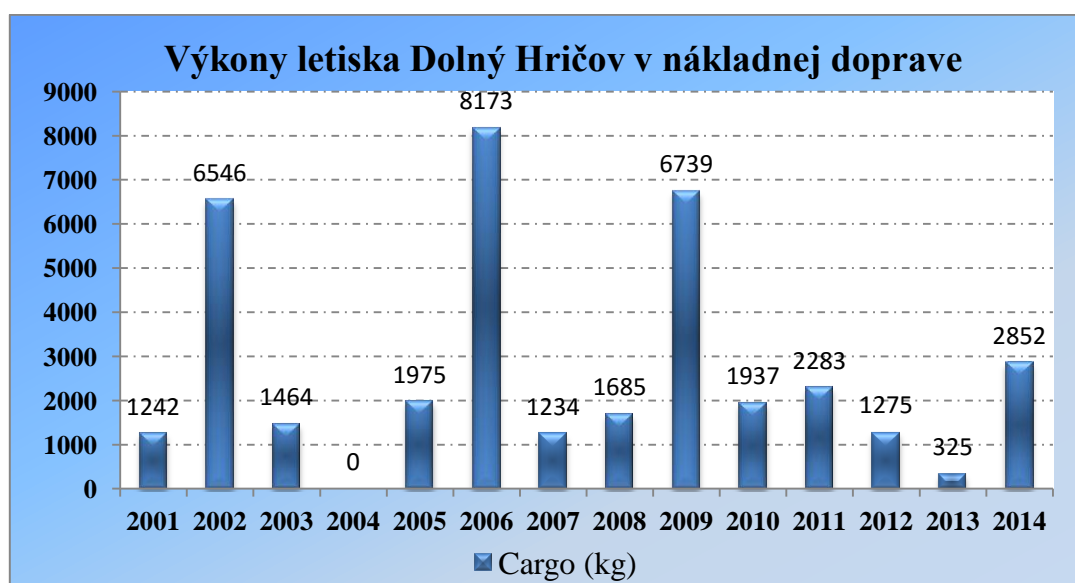
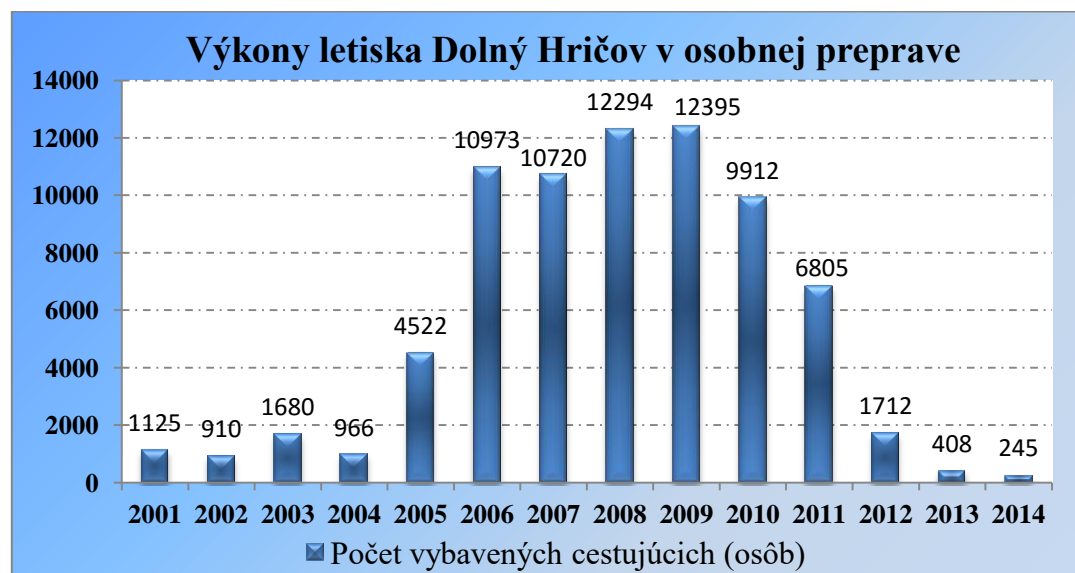
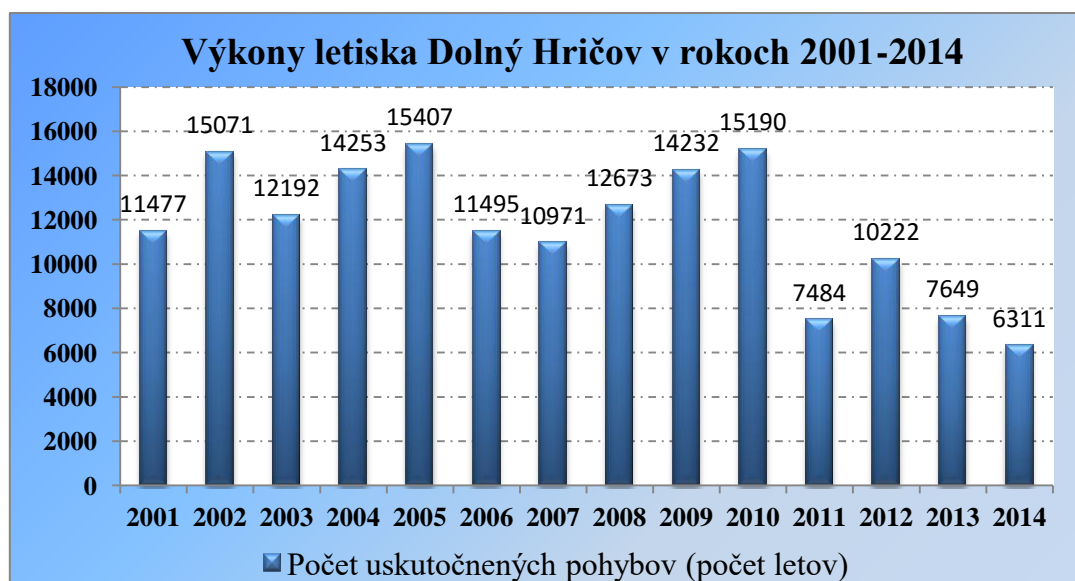
Obr. 2.24-26 Situačné fotografie aktuálneho stavu medzinárodného letiska v Dolnom Hričove

Argumenty a skúsenosti z európskych regiónov boli impulzom na vytvorenie projektu letiskovej priemyselnej zóny v lokalite Letiska Žilina v Dolnom Hričove, ktorá leží v „dopravnom strede“ Slovenska.

Letisko Žilina sa nachádza na križovatke významných európskych koridorov - železničnej, cestnej a v budúcnosti i vodnej dopravy. Areál letiska a celá lokalita má priame napojenie na diaľnicu D1, teda juh - sever SR. V tomto mieste bude i diaľničná križovatka a začiatok diaľnice D3 v smere na východ SR. Zároveň touto lokalitou prechádza hlavná železničná trať Bratislava – Žilina, na ktorú je možné pripojenie v súčasnej prekládkovej stanici Dolný Hričov.

Vzájomné prepojenie letisko – diaľnica – železnica vytvára ideálne miesto pre vytvorenie priemyselnej zóny s aktivitami v oblasti priemyslu, dopravy, cestovného ruchu. Nasledujúce grafy dokumentujú dlhodobú ekonomickú výkonnosť letiska v Dolnom Hričove

Obr. 2.27-29 Výkony letiska Dolný Hričov podľa kategórií dopravy

V areáli letiska v Dolnom Hričove pôsobí aj miestny aeroklub, ktorý sa nachádza v moderných priestoroch s technickým vybavením na zodpovedajúcej úrovni.

Obr. 2.30-31 Budova aeroklubu na letisku v Dolnom Hričove

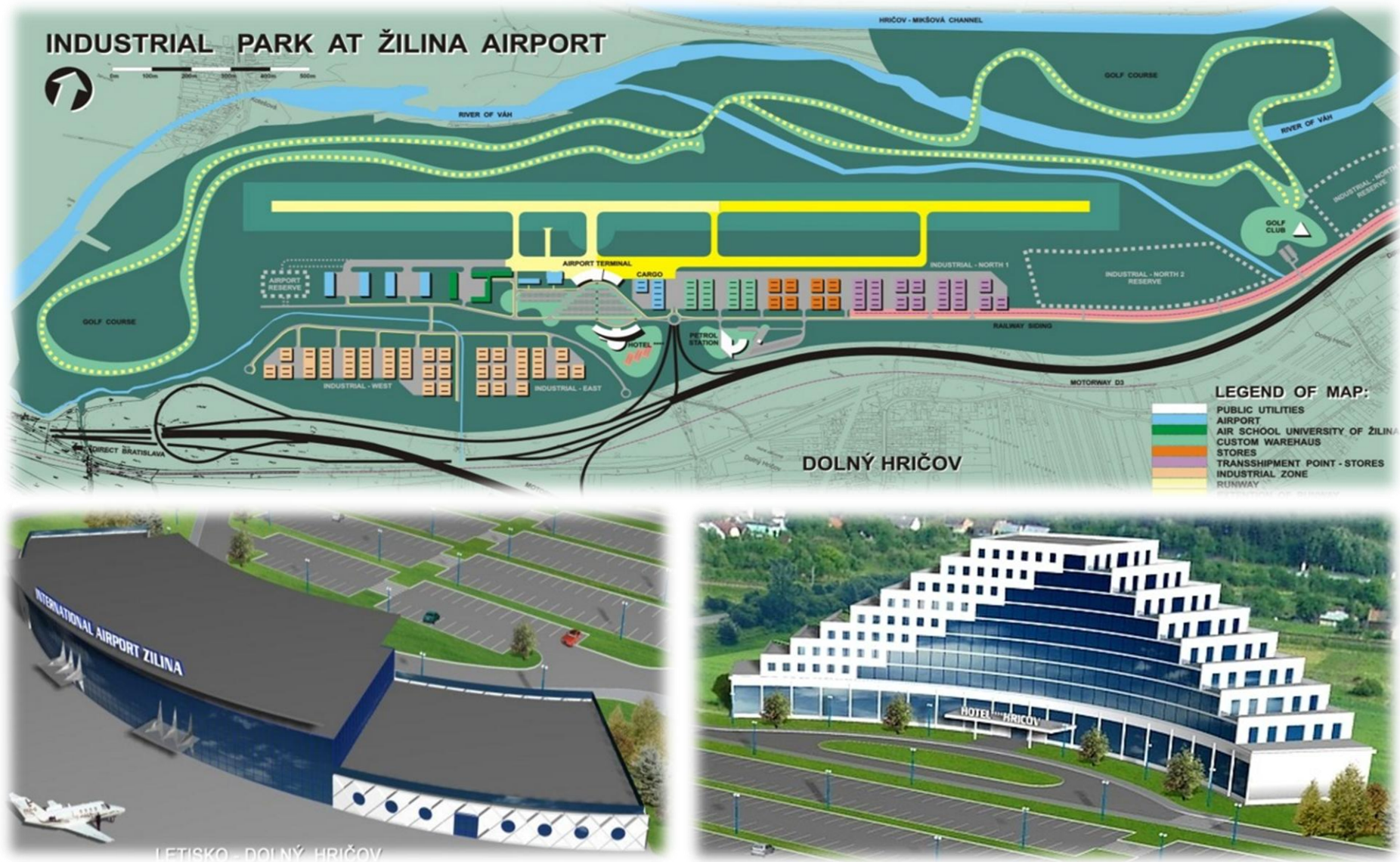
Vedenie letiska v Dolnom Hričove sa už niekoľko rokov snaží o získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov na jeho kompletnú rekonštrukciu a plánovaný rozvoj. Pripravovaný projekt je zameraný na rozvoj letiska a blízkeho okolia a cieľom projektu je:

- zavedenie pravidelnej osobnej leteckej dopravy s napojením na významné tranzitné letiská v západnej Európe,
- zavedenie nákladnej leteckej prepravy vo väzbe na colné sklady, logistické a špedičné strediská,
- vytvorenie priemyselnej zóny s prevádzkami a technologickými centrami, ktoré majú väzbu na dopravu, najmä leteckú
- vybudovanie objektov občianskej vybavenosti so zameraním na ubytovanie (hotel s možnosťou prístavby kongresového centra), dopravné zariadenia (diaľničné odpočívadlo a čerpacia stanica PHM)
- rekreačno – športové aktivity (golfový klub, tenisové kurty, jazdecký park a pod.).

Obr. 2.32-33 Porovnanie súčasného stavu s plánovaným rozvojom letiska Dolný Hričov

Obr. 2.34-36 Vizualizácie projektového zámeru budúceho rozvoja a výstavby na letisku Dolný Hričov

2.3.4 Vodná doprava na území obce Dolný Hričov

Katastrálnom obce Dolný Hričov prechádza plánovaná medzinárodná vodná cesta Váh E 81 (Komárno) - hranica Trenčianskeho kraja – Hričov – Žilina. V súčasnosti je vodná doprava bez využitia. Na Váhu medzi Hričovom a Bytčou je potrebné podporiť v letnej sezóne plavbu vyhliadkovou loďou.

2.3.5 Všeobecné ustanovenia KURS 2001 vo vzťahu ku PSHR obce Dolný Hričov

Dopravná infraštruktúra katastrálneho územia obce Dolný Hričov je významnou mierou determinovaná nadradeným dopravným vybavením územia Slovenskej republiky identifikovaného v rámci relevantného kodifikovaného predpisu KURS 2001.

V kap. 4. Doprava a územný rozvoj Slovenska, 4.1. Zámery rozvoja rezortu dopravy definované v oficiálnych dokumentoch na medzinárodnej a národnej úrovni sú uvedené nasledujúce skutočnosti. Cieľom zosúladenej európskej dopravnej politiky je vytvorenie Paneurópskej siete dopravných koridorov a dopravných oblastí. Paneurópska dopravná sieť pozostáva z nasledovných komponentov:

- The Trans – European Transport Network (TEN-T), ktorá sa nachádza na území štátov EÚ,
- The Pan – European Transport Corridors (pomenované tiež ako Helsinské koridory alebo multimodálne koridory č. I. až X.) lokalizovaných v kandidátskych štátoch EÚ,
- The TINA Network, ktorá bola kreovaná ako doplnková dopravná sieť k desiatim multimodálnym koridorom lokalizovaných v kandidátskych krajinách EÚ • Four Pan – European Transport Areas (PETrAS) pokrývajúcich prímorské prístavné priestory,
- Euro – Asian Links, predovšetkým TRACECA (Transport Corridor Europe Caucasus Asia).

V roku 2004, po vstupe 10-tich kandidátskych krajín – vrátane Slovenska – do Európskej únie, boli ich multimodálne koridory a dopravné siete pôvodne koncipované v rámci projektov ECMT a TINA včlenené do **dopravnej siete krajín Európskej únie TEN – T**. V tom istom roku bola medzinárodná organizácia Konferencia európskych ministrov dopravy (ECMT) pretransformovaná na Medzinárodné dopravné fórum (ITF – International Transport Forum), ktorá sa stala celosvetovou dopravnou organizáciou zastrešujúcou ministerstvá dopravy krajín OECD.

2.3.6 Záväzné regulatívy KURS 2001

Podľa KURS 2001 Pri riadení využitia a usporiadania územia Slovenskej republiky vo vzťahu ku regiónu Žilina a PSHR obce Dolný Hričov treba dodržať najmä nasledujúce záväzné zásady a regulatívy, ktoré boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001 (prevzaté číslovanie):

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia

11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch

11.1.3. severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin,

11.2 Rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medz národného dopravného fóra (ďalej len ITF), ktorá je nástupníckou organizáciou Európskej konfederácie ministrov dopravy (CEMT) a dopravných sietí TEN-T. Rešpektovať prioritnú pozíciu projektov európskeho záujmu,

11.2.3. železničnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,

11.2.4. cestnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,

11.3 Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T a európskych dohôd alokované a plánované v trasách paneurópskych multimodálnych koridorov ITF

11.3.1. multimodálny koridor č. IV. (Berlín/Norimberg – Praha) – Kúty – Bratislava/Rusovce – (Budapešť – Rumunsko/Turecko/Grécko) lokalizovaný pre cesty siete TEN-T, (Berlín/Norimberg – Praha) – Kúty – Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo – (Budapešť – Rumunsko/Turecko/Grécko) lokalizovaný pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy siete TEN-T,

11.3.2. multimodálny koridor č. V. vetva Va. (Rakúsko) – Bratislava/Jarovce – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Bratislava – Žilina,

11.3.3. multimodálny koridor č. VI. (Gdansk – Varšava – Katovice) – Skalité – Čadca – Žilina/Hričovské Podhradie/Dubná Skala lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy siete TEN-T a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Skalité – Žilina,

11.3.5. hlavné železničné uzlové body a základné verejné terminály kombinovanej dopravy siete TEN-T v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. – vetva Va), Žiline (multimodálne koridory č. V. vetva Va, VI.), Košiciach a Dobrej – ako náhrada za pôvodný terminál v Čiernej nad Tisou (koridor č. V. – vetva Va),

11.6 Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T alokované a plánované v trasách pripravovaných multimodálnych koridorov a ich vetiev

- 11.6.1. prioritná os západ – východ (Norimberg/Drážďany – Praha – Olomouc) – Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate siete TEN-T,
- 11.7 Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd, koridory
- 11.7.1. E 50 (Brest – Paríž – Norimberg – Praha – Brno) – Drietoma – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice
- 11.7.3. E 75 (Vardo – Helsinki – Gdaňsk – Katowice – Český Těšín) – Žilina – Bratislava – (Győr – Budapešť – Belehrad – Skopje – Solún – Atény – Sitia),
- 11.7.8. E 442 (Karlové Vary – Teplice – Hradec Králové – Olomouc) – Makov – Bytča – Žilina,
- 11.9. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd, koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy,
- 11.9.1. trate E 40, C – E 40 (Le Havre – Paríž – Norimberg – Praha – Hranice na Morave – Ostrava) – Čadca – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou – (Čop), (Hranice na Morave) – Lúky pod Makytou – Púchov,
- 11.9.4. trať E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov, C – E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina – Čadca – Skalité – (Czechowice-Dziedzice), Galanta – Leopoldov,
- 11.11. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa kritérií medzinárodných leteckých organizácií – letiská hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu:
- 11.11.1. Bratislava - Letisko M.R. Štefánika,
- 11.11.2. Košice,
- 11.11.3. Piešťany,
- 11.11.4. Poprad,
- 11.11.5. Sliač,
- 11.11.6. Žilina.
- 11.13. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiaci objektoch z roku 1991
- 11.13.1. E 80, C – E 80 rieka Dunaj s verejnými prístavmi a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P 80 – 38, C – P 80 – 38 Bratislava, P 80 – 40, C – P 80 – 40 Komárno, P 80 – 41, C – P 80 – 41 Štúrovo,
- 11.13.2. E 81, C – E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E 81 Váh – E 30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P 81 – 01 Komárno, P 81 – 04 Hlohovec, P 81 – 05 Piešťany, P 81 – 06 Nové Mesto nad Váhom, P 81 – 07 Trenčín, P 81 – 08 Dubnica nad Váhom, P 81 – 09 Púchov, P 81 – 10 Považská Bystrica, P 81 – 11 Žilina a P 81 – 12 Čadca a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P81 – 03, C81 – 01 Sereď, P81 – 02, C81 – 02 Šaľa.

2.3.7 Technická infraštruktúra v obci Dolný Hričov

Poštové služby a elektronické komunikačné siete

Podacia a dodávacia poštová služba pre obec je zabezpečená miestnou poštovou prevádzkou. Súčasný spôsob zásobovania postačuje. Z hľadiska organizácie telefónnej siete je katastrálne územie obce Dolný Hričov začlenené do telefónneho obvodu (UTO) Žilina.

Elektrická energia v obci

Katastrálne územie obce Dolný Hričov je zásobované z vedenia VN 22 kV č. 1619, cez 10 trafostaníc. Linka je napojená na transformovňu TR 110/22 kV Hc Hričov (susedný kataster).

Plynofikácia v obci a zásobovanie teplom

V obci Dolný Hričov zásobovanie teplom sa v súčasnosti uskutočňuje decentralizovaným spôsobom na báze plynu a tuhých palív (uhlie, drevo, koks).

Zásobovacím zdrojom zemného plynu pre obec Dolný Hričov je VTL Považský plynovod DN 300 PN 25, následná VTL prípojka DN 150 a regulačné stanice plynu RS 1 - 1200 m³/h hod a RS 2 - 5000 m³/h hod. RS 2 slúži na napojenie obce Horný Hričov. Z regulačnej stanice do riešeného územia sú vedené STL siete.

Vodovod a kanalizácia v obci

Obec Dolný Hričov je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Žilina – z vodného zdroja Lietava. Prívod je riešený z obce Ovčiarsko potrubím oc. DN 200. Celé privádzacie potrubie (t.j. od vodojemu (VDJ) Lietava do VDJ Dolný Hričov) je gravitačné. Jestvujúci VDJ D. Hričov má objem 2 x 250 m³ – (min. hladina VDJ je 368,3 m n. m. a max. hladina VDJ je 371,60 m n. m.). Slúži ako zásobný VDJ pre obec. V súčasnosti sa využiteľný objem vodojemu javí ako dostatočný

Stoková sieť je budovaná ako gravitačno-tlaková, t.j. samotná stoková sieť v obci je gravitačná (budovaná z PVC potrubia DN 300 resp. 400). Pokračuje popod železničný zvršok do čerpacej stanice odpadových vôd, kde sú akumulované a transportované tlakovo do SČOV Horný Hričov potrubím PVC DN 150. Letisko je napojené tlakovou kanalizáciou (s prečerpávaním) PVC DN 200 s napojením na miestnu kanalizačnú sieť v obci, všetko s prečerpávaním do vyššie položenej SČOV v Hornom Hričove.

2.4 SOCIÁLNE FAKTORY ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV A OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Obyvatelia obce majú na zreteli aj kvalitu života v obci, ktorá závisí jednak od kvality štruktúry obyvateľstva z rôznych hľadísk, jednak od podmienok, ktoré vytvára obec. Tabuľka približuje štruktúru obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa odvetvia ekonomickej činnosti.

Tab. 2.9 Ekonomicky aktívne osoby v obci Dolný Hričov podľa odvetvia činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo	13	9	22	16
Výroba potravín	3	3	6	6
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku	3	4	7	5
Výroba výrobkov z gumy a plastu	10	6	16	14
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	4	4	8	4
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	13	2	15	12
Výroba strojov a zariadení i. n.	19	9	28	24
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	13	8	21	20
Výroba nábytku	6	4	10	8
Zber, úprava a dodávka vody	10	3	13	12
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia	5	2	7	6
Výstavba budov	11	3	14	11
Inžinierske stavby	24	6	30	22
Špecializované stavebné práce	34	1	35	30
Oprava motorových vozidiel a motocyklov	14	5	19	18
Veľkoobchod, okrem automobilov a motocyklov	19	23	42	38
Maloobchod okrem automobilov a motocyklov	17	44	61	51
Pozemná doprava a doprava potrubím	13	4	17	14
Skladové a pomocné činnosti v doprave	18	13	31	29
Poštové služby a služby kuriérov	3	3	6	5
Ubytovanie	3	3	6	6
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	12	18	16
Financie, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	6	6	6
Architektonické a inžinierske činnosti	7	2	9	8
Bezpečnostné a pátracie služby	7	1	8	7
Verejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečenie	22	20	42	37
Vzdelávanie	18	33	51	46
Zdravotníctvo	5	23	28	28
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčne)	3	7	10	9
Nezistené	21	16	37	22
Spolu	402	337	739	624

V tabuľke sú vybrané odvetvia, ktoré sú zastúpené pracujúcimi obyvateľmi obce početnejšie. Nasledujúca tabuľka ponúka viacdimenzionálny pohľad na štruktúru obyvateľstva obce Dolný Hričov.

Tab. 2.10 Ekonomicky aktívne osoby v obci Dolný Hričov podľa odvetvia činnosti

Vek a pohlavie		Postavenie v zamestnaní						Ekonomicky aktívni spolu
		zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	neplatení členovia v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
			so zamestnancami	bez zamestnancov				
15 - 19 rokov	muži	3	0	0	0	0	3	6
	ženy	3	0	0	0	0	1	4
	spolu	6	0	0	0	0	4	10
20 - 24 rokov	muži	17	0	3	0	0	11	31
	ženy	16	0	2	0	0	6	24
	spolu	33	0	5	0	0	17	55
25 - 29 rokov	muži	40	3	6	0	0	4	53
	ženy	42	0	1	0	1	4	48
	spolu	82	3	7	0	1	8	101
30 - 34 rokov	muži	52	4	16	0	0	5	77
	ženy	35	1	4	0	1	3	44
	spolu	87	5	20	0	1	8	121
35 - 39 rokov	muži	31	3	10	0	1	7	52
	ženy	50	1	2	0	0	11	64
	spolu	81	4	12	0	1	18	116
40 - 44 rokov	muži	34	1	4	0	0	10	49
	ženy	44	0	1	0	1	4	50
	spolu	78	1	5	0	1	14	99
45 - 49 rokov	muži	18	2	5	0	0	8	33
	ženy	38	1	1	0	0	1	41
	spolu	56	3	6	0	0	9	74
50 - 54 rokov	muži	33	2	7	1	0	4	47
	ženy	31	3	1	0	0	3	38
	spolu	64	5	8	1	0	7	85
55 - 59 rokov	muži	36	0	2	0	0	1	39
	ženy	20	0	1	0	0	1	22
	spolu	56	0	3	0	0	2	61
60 - 64 rokov	muži	9	0	0	0	0	3	12
	ženy	0	0	0	0	0	0	0
	spolu	9	0	0	0	0	3	12
65+ rokov	muži	2	0	0	0	0	1	3
	ženy	1	0	0	0	0	1	2
	spolu	3	0	0	0	0	2	5
Úhrn	muži	275	15	53	1	1	57	402
	ženy	280	6	13	0	3	35	337
	spolu	555	21	66	1	4	92	739
%		75,1	2,8	8,9	0,1	0,5	12,4	100,0
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych							muži	74,4
							ženy	61,2
							spolu	67,8
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych								2,9

2.4.1 Podmienky pre rozvoj podnikateľskej činnosti v obci

V obci je v súčasnosti evidovaných 184 samostatných podnikateľských jednotiek. Prevažujú živnostníci rôzneho zamerania. Na území obce taktiež pôsobí 33 spoločností s ručením obmedzeným a 3 akciové spoločnosti. Položku ostatné tvoria poväčšine občianske združenia, ktorých činnosť nevylučuje podnikanie.

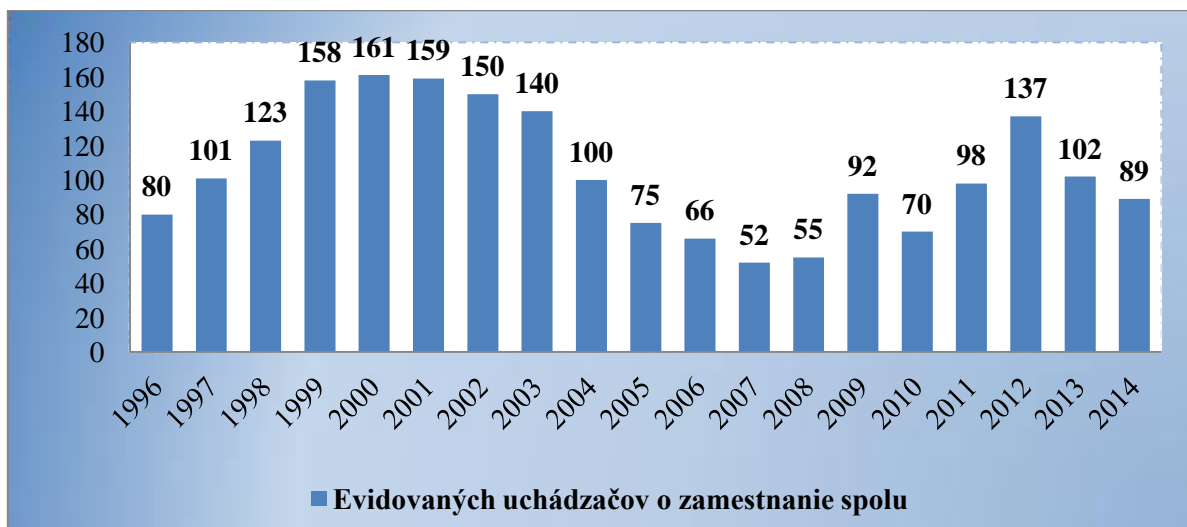
Tab. 2.11 Počty podnikateľov v obci Dolný Hričov podľa formy podnikania

Druh podnikania	Počet podnikateľov v obci
Živnostník	127
Spoločnosť s ručením obmedzeným	33
Akciová spoločnosť	3
Nezisková organizácia	0
Štátna organizácia	1
Ostatné	20
Spolu	184

Tie podnikateľské subjekty, ktoré majú vplyv na rozvoj obce, je potrebné podporovať. Taktiež sú do budúcnosti prísľubom a vhodným zdrojom na sponzorovanie kultúrno-spoločenských aktivít, napr. v oblasti podpory rozvoja športu v obci Dolný Hričov.

2.4.2 Ekonomická aktivita obyvateľstva obce Dolný Hričov

Vývoj nezamestnanosti v obci Dolný Hričov je kolísavý, ako dokumentuje graf nižšie. V posledných 3 rokoch obec zaznamenala medziročný pokles, čo možno považovať za pozitívny trend vývoja nezamestnanosti.

Obr. 2.37 Počet evidovaných nezamestnaných v obci Dolný Hričov v rokoch 1996-2014

Tab. 2.12 Rozdelenie obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa kategórií ekonomickej aktivity

Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne							osoby na rodičovskej dovolenke	nepracujúci dôchodcovia	ostatní nezávislí	Osoby závislé					ostatní nezaistení	Počet obyvateľov
	spolu	%	z toho			neplatení členovia v rod. podnikoch	spolu				%	v tom					
			na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní							deti do 16 rokov	študenti SŠ	študenti VŠ			
Muži	402	54,4	0	11	58	1	0	110	4	195	49,8	144	34	17	20	731	
Ženy	337	45,6	11	9	34	3	32	189	11	199	49,7	141	36	22	17	785	
Spolu	739	100	11	20	92	4	32	299	15	394	49,7	285	70	39	37	1516	

Plánované rozvojové podnikateľské projekty a investičná výstavba, predpokladajú do budúcnosti generovanie ďalších pracovných príležitostí, či už priamo v obci Dolný Hričov, alebo v jej okolí.

2.4.3 Domový a bytový fond obce Dolný Hričov

Prevažná časť bytového fondu obce Dolný Hričov sa nachádza v bytových domoch a samostatných obývaných domoch. Bytový fond je prevažne mladý, čo národné štatistiky nestihli zachytiť, pretože rozsiahla obecná bytová výstavba prebehla len v nedávnej dobe.

Tab. 2.13 Rozdelenie domového a bytového fondu obce Dolný Hričov podľa typu obydli

Typ obydli	Počet bytov
Obývané byty a bytové jednotky v domoch	435
Kolektívne obydli	1
Nezistené	7

Tab. 2.14 Rozdelenie domového a bytového fondu podľa typu obydli a obdobia výstavby

Byty podľa typu budovy	Obdobie výstavby bytov										
	Počet bytov	pred r.1919	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2005	2006 +	Iné
Spolu	474	14	62	86	77	95	36	18	25	3	58
Byty v bytových budovách	474	14	62	86	77	95	36	18	25	3	58
Byty v budovách s 1 bytom	335	14	58	56	45	47	30	18	12	3	52
Byty v budovách s 2 bytmi	94	0	4	30	20	28	6	0	0	0	6
Byty v budovách s 3+ bytmi	45	0	0	0	12	20	0	0	13	0	0

2.4.4 Občianska infraštruktúra

V súčasnosti patrí obec Dolný Hričov medzi najvyspelejšie obce žilinského okresu. Má vybudované inžinierske siete, je plynofikovaná, dokončuje sa výstavba obecného vodovodu a kanalizácie, má plne organizovanú základnú školu s materskou školou, poštu i svojho stomatológa. Sú v nej vybudované a upravené miestne komunikácie a verejné priestranstvá. Má tiež telekomunikačné siete a vlastnú káblovú televíziu.

Obec dnes vytvára priaznivé podmienky pre podnikanie, pre živnostníkov, aj väčšie podnikateľské subjekty. Poskytuje komfortné bývanie pre mladé rodiny v nájomných bytovkách, ktoré v posledných rokoch pribudli. Na športové a kultúrne vyžitie slúži športový areál a zrekonštruovaný kultúrny dom.

V obci sa nachádza medzinárodné letisko Žilina - Hričov, kde sa konajú rôzne atraktívne podujatia v oblasti motoristického i leteckého športu, začína sa s modernizáciou železničnej trate, dokončila sa výstavba diaľnice. Pre priaznivcov turistiky obec poskytuje ubytovacie priestory - nachádza sa tu ubytovacie zariadenie Motel Borina, pri ktorom je čerpacia stanica Dalitrans a Penzión Dúbravy. K obci Dolný Hričov patrí i územno-správna lokalita - obec Peklina.

Obec Dolný Hričov má vybudované vo svojom centre zdravotné stredisko. Do roku 2010 tu pôsobila aj všeobecná lekárnica, ktorá v súčasnosti poskytuje lekársku starostlivosť v meste Bytča. Zdravotnícku starostlivosť naďalej vykonáva zubný lekár, ktorí eviduje približne 950 pacientov a to z Dolného Hričova a z okolitých obcí. V zdravotnom stredisku sa ďalej nachádza Slovenská pošta a kaderníctvo. Občania vyjadrujú spokojnosť s úrovňou poskytovaných služieb a kvalitou starostlivosti. Obec sa podieľa i na riešení problémov sociálne odkázaných občanov a rodín, ako aj občanov, ktorí sa ocitli v ťažkej situácii, poskytovaním jednorazovej podpory a pomoci. Perspektívnym zámerom obce je vybudovať dom opatrovateľských služieb s poskytovaním komplexnej starostlivosti. Obecná samospráva vytvára podmienky pre poskytovanie rôznych služieb svojim obyvateľom a návštevníkom obce. Ide predovšetkým o obchod, reštauračné služby, drobné remeselné opravy, pohrebné a cintorínske služby, poštové služby, dopravu apod. Drobné služby občanom, ako zapožičanie dopravných prostriedkov, náradia a prístrojov zabezpečujú prevádzkoví zamestnanci obce.

Obecná samospráva bude, najmä cez súkromný podnikateľský sektor, vytvárať podmienky pre rozšírenie a skvalitnenie niektorých služieb obyvateľom. Obec poskytuje občanom a záujmovým združeniam kultúrny dom na spoločenské, kultúrne, zábavné a iné podujatia. Športový areál obce slúži pre športové aktivity občanov a uskutočňovanie športových a iných podujatí. Kvalitu života v obci zvyšuje i prevádzka vlastnej obecnej káblovej televízie, ktorá umožňuje príjem kvalitného televízneho signálu. Obecná samospráva môže využívať informačný kanál káblovej televízie pre styk s občanmi.

Obec uplatňuje svoje požiadavky na dopravu občanov do zamestnania a do školy v spolupráci so SAD Žilina. Stará sa o autobusové zastávky, ich umiestnenie, vybavenie a údržbu. Hlavnou obchodnou jednotkou v obci je predajňa JEDNOTA Žilina. Zásobovanie zabezpečujú aj ďalší malí predajcovia a prevádzkovatelia reštauračných zariadení.

Pre náboženský život v obci, okrem kostola, slúži i kaplnka v Pekline a Dom smútku na cintoríne v Dolnom Hričove. Významnú pomoc pri riešení rôznych problémov zabezpečovania potrieb občanov poskytuje obecný úrad a jeho pracovníci.

V obci sa nachádza plne organizovaná základná škola, ktorú navštevujú žiaci i z miestnej časti Peklina a žiaci z obcí Hričovské Podhradie, Paština Závada a Horný Hričov. 2 triedy má i materská škola, ktorú navštevujú deti z Dolného Hričova a miestnej časti - Pekliny. Od 1.4. 2002 je škola samostatným právnym subjektom a od 1.1. 2005 je jej súčasťou i materská škola. Ďalšou súčasťou školy je i školská jedáleň a školský klub detí. Pri 45. Výročí dostala škola čestný názov – Základná škola Petra Víťazoslava Rovnianka.

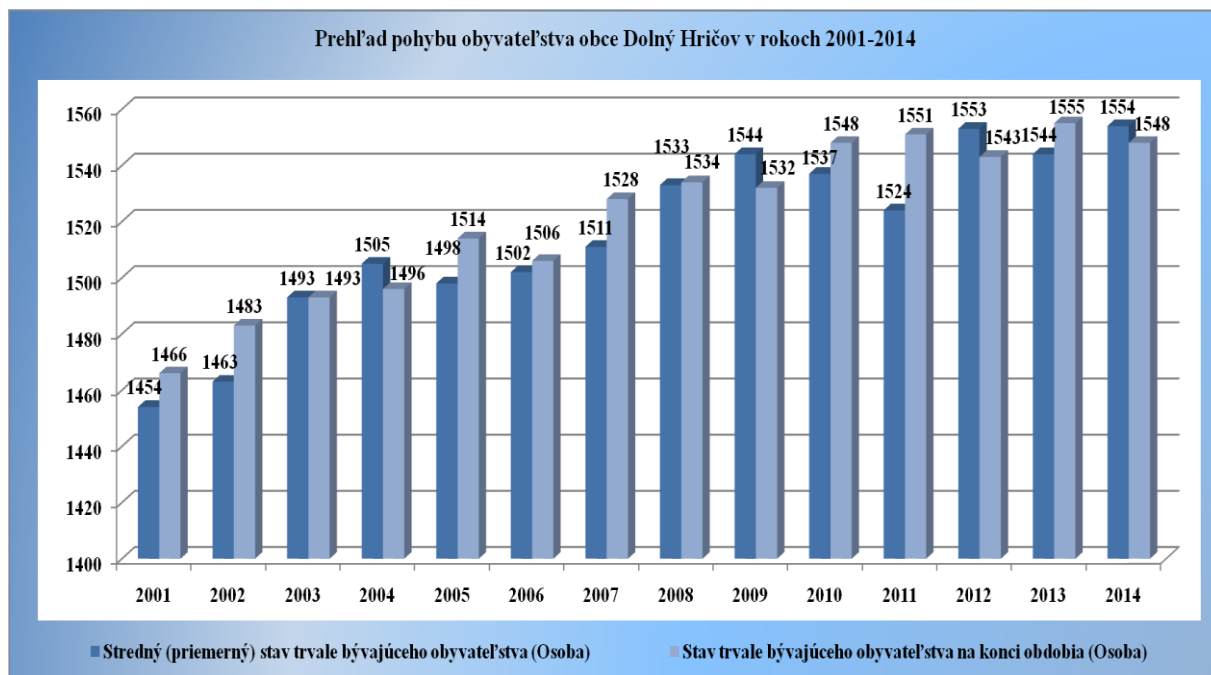
Obr. 2.38-39 Základná a materská škola P.V. Rovnianka v Dolnom Hričove

Základná i materská škola v Dolnom Hričove dosahujú veľmi dobré výchovno-vzdelávacie výsledky. Viac ako 90 % žiakov sa dostáva po ukončení ZŠ na stredné školy. Žiaci ZŠ sú veľmi úspešní v mnohých vzdelávacích, kultúrnych i športových súťažiach.

Škola tiež realizuje vysokú úroveň záujmovej činnosti žiakov v čase mimo vyučovania. Vydáva svoj vlastný časopis, ktorý sa viackrát umiestnil na 1. mieste v celoslovenskej súťaži školských časopisov Proslavis. V školskom roku 2015/2016 má škola 213 žiakov. Pôsobí tu 16 pedagógov, prevažne žien a 2 vychovávateľky v školskom klube detí. Materskú školu v súčasnosti navštevuje 46 detí, o ktoré sa starajú 4 učiteľky. V okolí ZŠ a MŠ sú priestorové možnosti, ktoré by v budúcnosti poslúžili na vybudovanie kultúrno-športového centra obce.

2.5 DEMOGRAFICKÉ FAKTORY ROZVOJA OBCE A ĽUDSKÉ ZDROJE

Obec Dolný Hričov dlhodobo zaznamenáva pozitívny vývoj, teda proporcionálny nárast počtu obyvateľov v obci. Graf nižšie zachytáva podrobný prehľad pohybu obyvateľstva v obci za posledných 15 rokov.

Obr.2.40 Prehľad pohybu obyvateľstva obce Dolný Hričov v období 2001-2014

Údaje v grafe indikujú nerovnováhu v medziročnom vývoji obyvateľstva obce. Za uplynulých 15 rokov obec zaznamenala niekoľko medziročných poklesov počtu obyvateľov.

2.5.1 Demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce

Podrobnejší pohľad na pohyb obyvateľstva v období 2010-2014 prináša nasledujúca tabuľka, ktorá sleduje vývoj obyvateľstva obce z hľadiska prirodzeného, ale aj migračného prírastku občanov.

Tab. 2.15 Vývoj prirodzeného a migračného prírastku v obci Dolný Hričov 2010-2014

Stav k 31.12. daného roku	2010	2011	2012	2013	2014	SPOLU
Počet obyvateľov	1547	1601	1593	1610	1603	x
Narodení	18	18	16	24	7	83
Zomrelí	11	12	9	20	12	64
Demograf. saldo	7	6	7	4	-5	19
Priťahovaní	28	57	16	35	31	165
Vystáňovaní	21	9	31	22	33	116
Migračné saldo	5	48	-15	13	-2	49

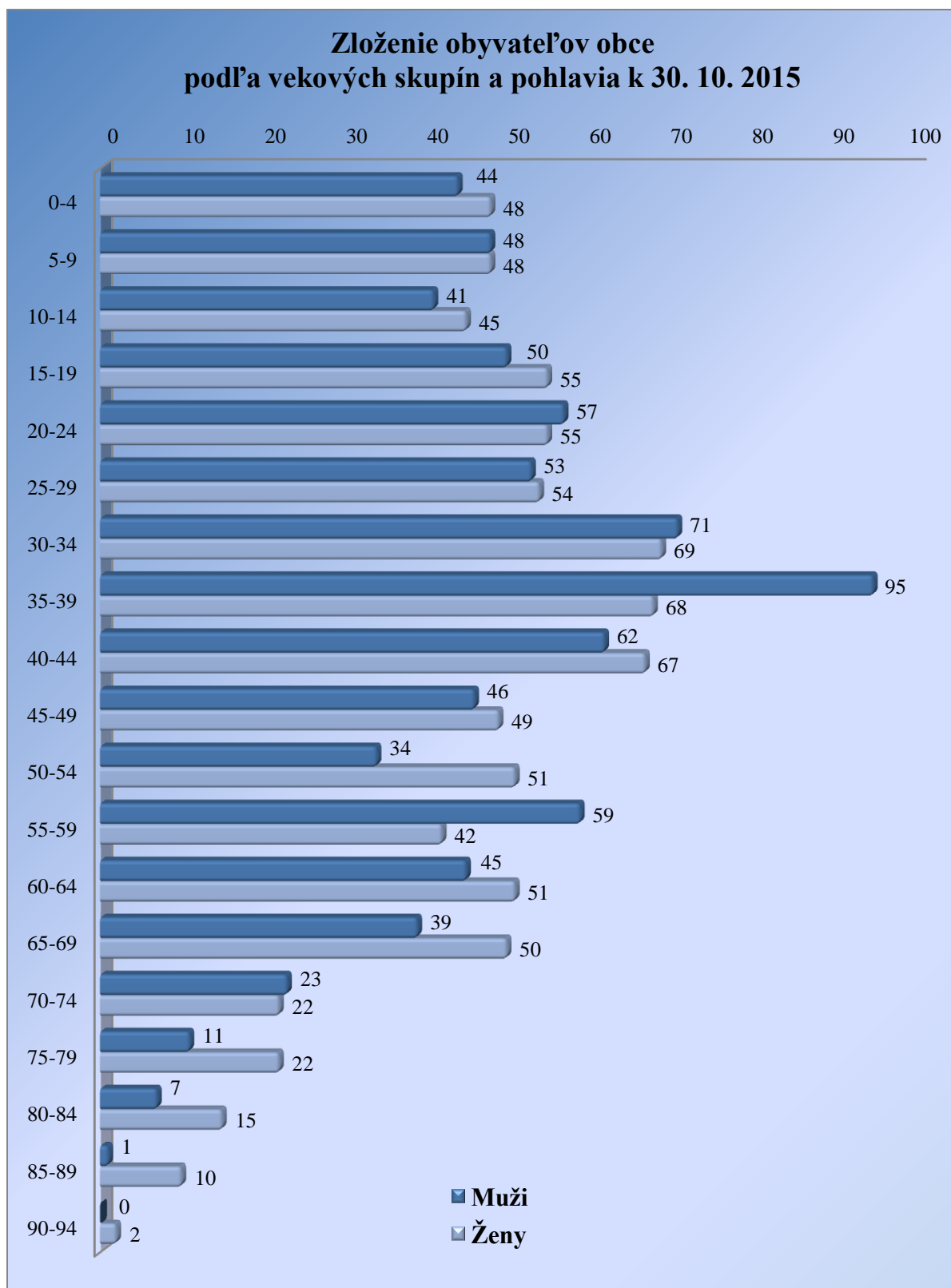
Z nasledujúceho grafu možno vidieť, že prírastok obyvateľov v obci nie je každoročnou samozrejmosťou. K výraznému nárastu obyvateľov v obci došlo najmä v roku 2011, z dôvodu ukončenia investičnej bytovej výstavby. V nasledujúcom období po ukončení výstavby bytov v obci, bol zaznamenaný najvyšší prírastok prisťahovaných obyvateľov obce.

Obr. 2.41 Vývoj celkového počtu obyvateľov obce Dolný Hričov v období 2010-2014

V roku 2014 počet obyvateľov mierne poklesol, pričom záporné bolo prirodzené i migračné saldo. Podrobnejšie údaje o počte obyvateľov podľa veku a pohlavia uvádza nasledovná tabuľka.

Grafické porovnanie mužov a žien v obci Dolný Hričov podľa vekových skupín (v grafe nižšie) napovedá, že obec v budúcnosti nebude mať problém s prírastkom obyvateľov. Jadro obyvateľstva je v predproduktívnom a produktívnom veku. Najväčší počet obyvateľov spadá do kategórie od 35 do 39 rokov. Práve produktívne skupiny treba podporovať v demografickej aktivite rôznymi formami.

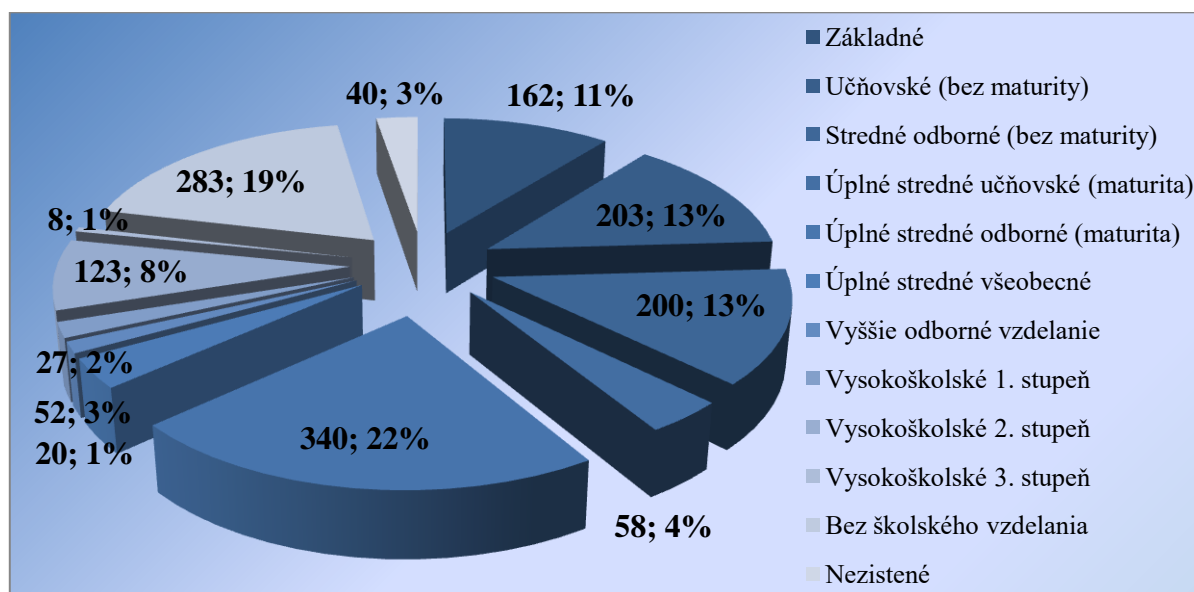
Obr. 2.42 Porovnanie počtu mužov a žien v obci Dolný Hričov podľa vekových kategórií

2.5.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce

Štruktúra obyvateľov obce Dolný Hričov z pohľadu ich najvyššieho dosiahnutého vzdelania je zdravá, štandardná a ničím sa nevymyká hodnotám iných porovnateľných obcí v SR

Tab. 2.16 Štruktúra obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		62	100	162
Učňovské (bez maturity)		124	79	203
Stredné odborné (bez maturity)		103	97	200
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		34	24	58
Úplné stredné odborné (s maturitou)		141	199	340
Úplné stredné všeobecné		15	37	52
Vyššie odborné vzdelanie		7	13	20
Vysokoškolské bakalárske		10	17	27
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		62	61	123
Vysokoškolské doktorandské		5	3	8
Vysokoškolské spolu		77	81	158
Študijný odbor	prírodné vedy	2	4	6
	technické vedy a náuky	37	16	53
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy	4	1	5
	zdravotníctvo	1	9	10
	spoločenské vedy, náuky a služby	29	45	74
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	2	2
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	4	4	8
Bez školského vzdelania		141	142	283
Nezistené		27	13	40
Spolu		731	785	1 516

Obr. 2.43 Štruktúra obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa dosiahnutého vzdelania.

Obyvatelia so základným vzdelaním a bez vzdelania sú prevažne žiaci ZŠ a študenti SŠ, ktorí ešte v období zberu údajov nestihli ukončiť príslušný stupeň. Pozitívne možno hodnotiť najmä prírastok obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

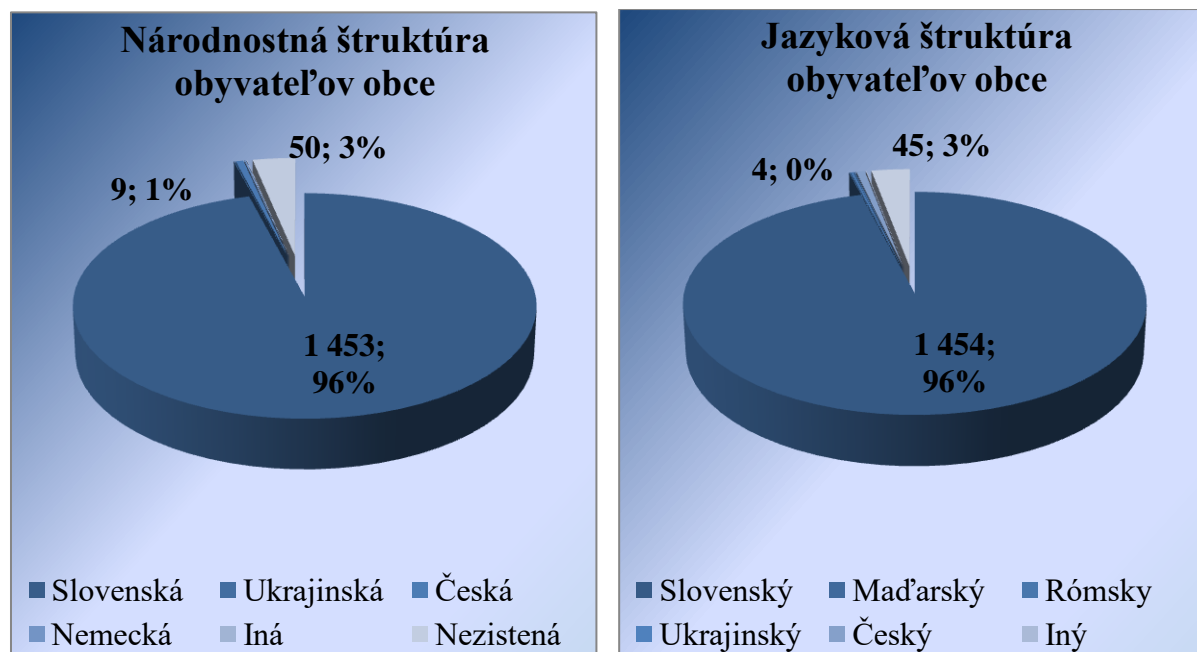
2.5.3 Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva obce

Z hľadiska národnostnej štruktúry je obec jednoliatym celkom. Približne 96% obyvateľstva je slovenskej národnosti so slovenským materinským jazykom. Tento stav vznikol v dôsledku kultúrno-historického vývoja na Považí.

Tab. 2.17 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti a materinského jazyka

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu	Materinský jazyk	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	700	753	1 453	Slovenský	697	757	1 454
Maďarská	0	1	1	Maďarský	0	1	1
Ukrajinská	0	1	1	Rómsky	2	2	4
Česká	3	6	9	Ukrajinský	0	1	1
Nemecká	2	0	2	Český	3	7	10
Iná	0	1	1	Iný	0	1	1
Nezistená	26	24	50	Nezistený	29	16	45
Spolu	731	785	1 516	Spolu	731	785	1 516

Nasledujúce grafy reprezentujú národnostnú a jazykovú štruktúru obyvateľstva obce v percentuálnom vyjadrení.

Obr. 2.44-45 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti a materinského jazyka v %

Z pohľadu náboženského vierovyznania sa obyvatelia obce Dolný Hričov vo významnej väčšine hlásia ku katolíckej viere rímskeho vyznania.

Tab. 2.18 Štruktúra obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	629	711	1 340
Gréckokatolícka cirkev	2	0	2
Pravoslávna cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev a. v.	2	2	4
Apoštolská cirkev	1	2	3
Bratská jednota baptistov	0	1	1
Bez vyznania	47	30	77
Iné	4	3	7
Nezistené	46	35	81
Spolu	731	785	1 516

Až 81 občanov svoje vierovyznanie v štatistikách neuviedlo a treťou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vyznania.

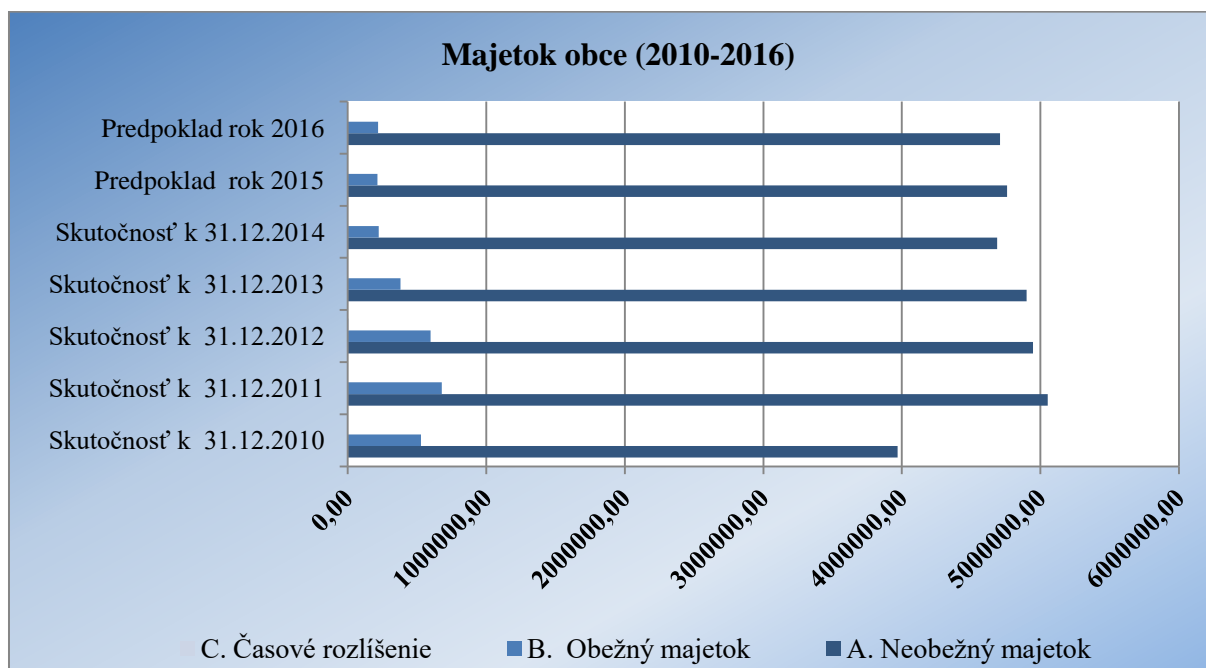

Obr. 2.46 Štruktúra obyvateľstva obce Dolný Hričov podľa náboženského vyznania v %

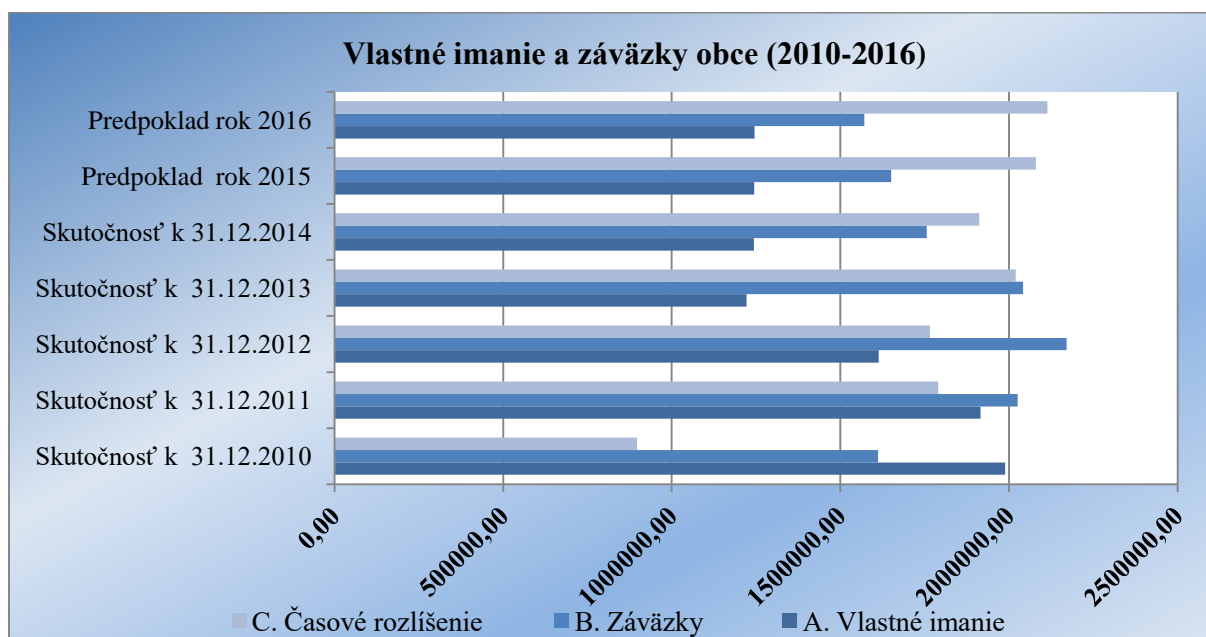
V obci Dolný Hričov sú v marginálnom počte zastúpené aj odnože katolíckej cirkvi, napr. gréckokatolícka, pravoslávna a evanjelická cirkev augsburského vierovyznania.

2.6 HOSPODÁRSKE FAKTORY A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE DOLNÝ HRIČOV

Majetková štruktúra obce Dolný Hričov vykazuje vysoký podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku. Tento neobežný majetok by mala obec efektívnejšie využívať pri napĺňaní svojej podnikateľskej činnosti. Z hľadiska zdrojov krytia prevažuje vlastné imanie nad záväzkami.

Obr. 2.47 Štruktúra majetku obce Dolný Hričov v rokoch 2010-2016

Obr. 2.48 Štruktúra zdrojov krytia obce Dolný Hričov v rokoch 2010-2016

Názov	Skutočnosť k 31.12.2010	Skutočnosť k 31.12.2011	Skutočnosť k 31.12.2012	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad rok 2015	Predpoklad rok 2016
Spolu majetok	4496975,00	5731990,00	5550368,27	5283590,37	4912588,31	4975848,38	4930798,38
A. Neobežný majetok spolu	3968417,00	5051676,00	4946474,88	4900608,84	4687536,11	4758948,38	4708948,38
Dlhodobý nehmotný majetok	1421,00	1025,00	1961,34	183,42	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	3708017,00	4791672,00	4686656,16	4641477,04	4428587,73	4500000,00	4450000,00
Dlhodobý finančný majetok	258979,00	258979,00	258948,38	258948,38	258948,38	258948,38	258948,38
B. Obežný majetok spolu	528050,00	678660,00	597115,68	381176,93	223208,44	215000,00	220000,00
Zásoby	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	23340,00	0,00	9573,89	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	506179,00	644694,00	507943,52	198310,98	201277,35	180000,00	170000,00
Finančné účty	21871,00	10626,00	89172,16	172583,73	21931,09	35000,00	50000,00
C. Časové rozlíšenie	508,00	1654,00	6777,71	1804,60	1843,76	1900,00	1850,00
Názov	Skutočnosť k 31.12.2010	Skutočnosť k 31.12.2011	Skutočnosť k 31.12.2012	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad rok 2015	Predpoklad rok 2016
Vlastné imanie a záväzky	4496975,00	5731990,00	5550368,27	5283590,37	4912588,31	4975848,38	4930798,38
A. Vlastné imanie	1988284,00	1915777,00	1614207,31	1221259,70	1243873,53	1244873,53	1245873,53
Výsledok hospodárenia	1988284,00	1915777,00	1614207,31	1221259,70	1243873,53	1244873,53	1245873,53
B. Záväzky	1611792,00	2025767,00	2170816,96	2042162,52	1756420,63	1651200,00	1571200,00
Rezervy	0,00	0,00	929,53	14832,80	1200,00	1200,00	1200,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00	51660,26	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	879137,00	1398874,00	1414461,24	1397323,92	1343141,16	1300000,00	1250000,00
Krátkodobé záväzky	480521,00	130338,00	219862,99	205040,61	188811,75	150000,00	140000,00
Bankové úvery a výpomoci	252134,00	496555,00	483902,94	424965,19	223267,72	200000,00	180000,00
C. Časové rozlíšenie	896899,00	1790446,00	1765344,00	2020168,15	1912294,15	2079774,85	2113724,85

Tab. 2.19 Majetok a zdroje krytia obce Dolný Hričov(historické údaje a plánovaný vývoj)

2.6.1 Analýza rozpočtu obce

Predstavitelia obce Dolný Hričov v posledných rokoch realizovali viacero úsporných opatrení preto aj rozpočet obce na rok 2014 vykazoval hospodársky prebytok.

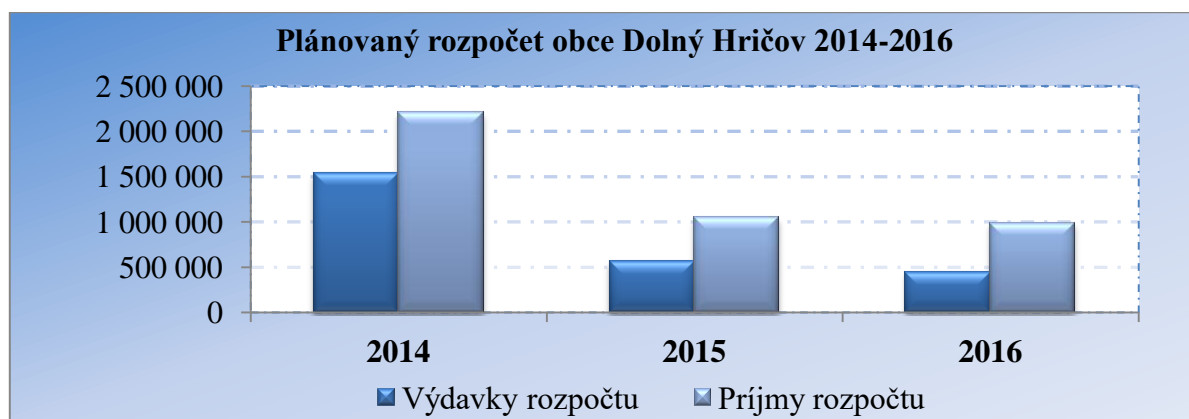
Tab. 2.20 Plánované príjmy rozpočtu obce Dolný Hričov na roky 2014-2016

Ekon. kategória	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	2014	2015	2016
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	333 000,00	346 320,00	349 650,00
120	Dane z majetku	25 000,00	26 000,00	26 250,00
130	Dane za tovary a služby	32 100,00	33 384,00	33 705,00
210	Príjmy z podnikania a z majetku	91 500,00	92 160,00	92 325,00
220	Administratívne poplatky	9 910,00	10 202,00	10 276,00
240	Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek	100	104	105
310	Granty a transfery - bežné	331 420,00	342 472,00	344 715,00
320	Granty a transfery - kapitálové	1 386 000,00	200 000,00	1 386 000,0
Spolu (€)		2 209 030,00	1 050 642,00	986 076,00

Tab. 2.21 Plánované výdavky rozpočtu obce Dolný Hričov na roky 2014-2016

Ekon. kategória	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	2014	2015	2016
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	83 375,00	86 710,00	87 543,00
620	Poistné a príspevok do poisťovní	32 447,00	33 745,00	34 072,00
630	Tovary a služby	146 520,00	147 572,00	148 990,00
640	Bežné transfery	21 150,00	16 796,00	16 957,00
650	Splácanie úrokov a ostatné platby	30 000,00	30 800,00	29 050,00
710	Obstarávanie kapitálových aktív	1 220 500,00	247 500,00	130 000,00
Spolu (€)		1 533 992,00	563 123,00	446 612,00

Rovnako plánuje obec prebytkové rozpočty aj v nasledujúcom období. Problémové je vopred určiť všetky výdavky, ktoré bude v danom období obec musieť hradieť zo svojich zdrojov.

Obr. 2.49 Plánovaný rozpočet obce Dolný Hričov na roky 2014-2016

2.6.2 Objekty v správe obce

Budova obecného úradu, pred budovou je busta P. V. Rovnianka

Budova historického kaštieľa využívaný ako kultúrny dom obce

Futbalový štadión ŠK Dolný Hričov s hospodárskou budovou

Budova obecnej prevádzky podnikania a služieb s príslušnými garážami

Dom služieb "Domino" - reštaurácia

Dom smútku a obecný cintorín

Pošta a obchodné priestory

Požiarna zbrojnica DHZ Dolný Hričov

Obecný obytný komplex č.1

Obecný obytný komplex č.2

Kaplňka so zvonnicou v Pekline

Drevenica – kultúrny dom v Pekline

Obr. 2.50-61 Objekty v správe obce Dolný Hričov

2.6.3 Finančné zdravie obce Dolný Hričov v období 2006-2014

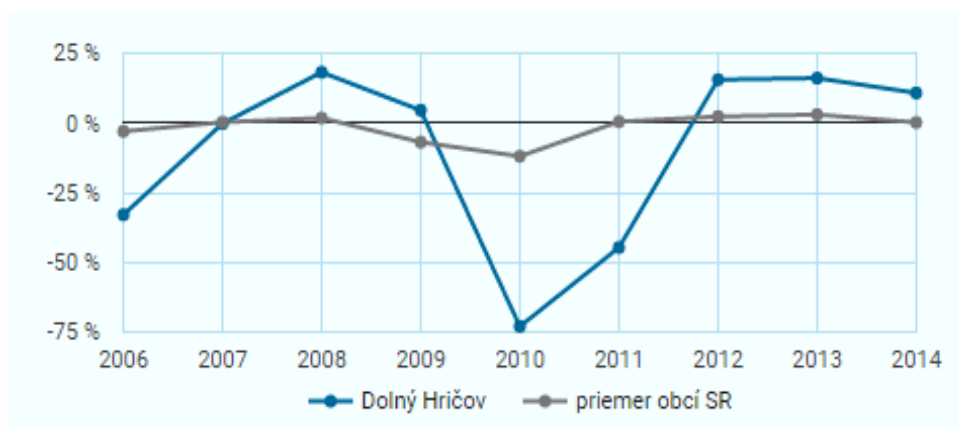
Finančné zdravie mesta, obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnému mestu, obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability:

- celkového dlhu,
- dlhovej služby,
- záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti,
- okamžitej likvidity a
- základnej bilancie.

Základná bilancia obce je počítaná ako (bežné príjmy + kapitálové príjmy - bežné výdavky - kapitálové výdavky) / (bežné príjmy + kapitálové príjmy). Ukazovateľ informuje, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného a kapitálového účtu ako celku. Vypovedá teda o tom, ako dokáže samospráva pokrývať svoje bežné výdavky

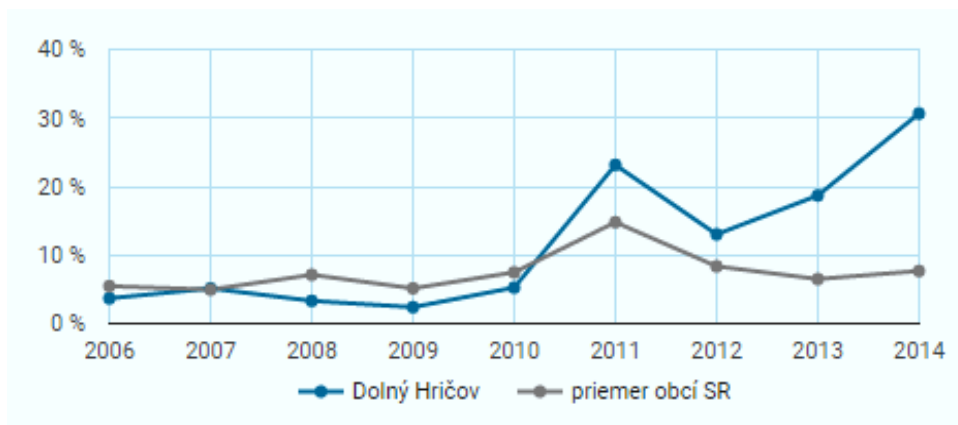

(chod samosprávy) a kapitálové výdavky (zveľaďovanie majetku) zo svojich bežných príjmov (napr. daňové príjmy) a kapitálových príjmov (napr. predaj majetku). Ak je základná bilancia obce na úrovni nižšej alebo rovnjej ako -15 %, je jej pridelené skóre 0. So zlepšujúcou sa základnou bilanciou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre obec, lineárne rastie. Pri základnej bilancii na úrovni 0 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako +15 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je základná bilancia kladná, obec získava skóre väčšie ako 3 (podľa dosiahnutého výsledku). V opačnom prípade je pridelené skóre v spodnej polovici škály.

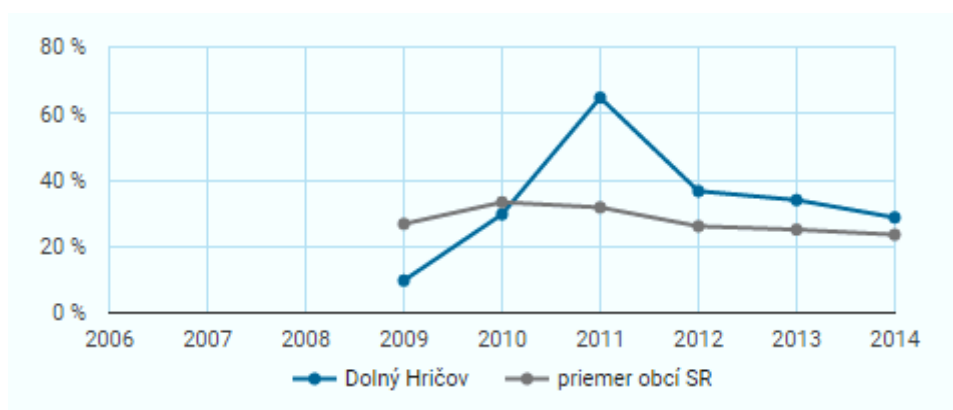
Obr. 2.62 Základná bilancia obce Dolný Hričov v rokoch 2006-2014

Dlhová služba obce je počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu. Podľa zákona sa do výdavkov na splácanie istiny a úrokových splátok nemá započítavať ich jednorazové predčasné splatenie. Ak je dlhová služba obce na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcou dlhovou službou pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec, lineárne klesá. Pri dlhovej službe na úrovni 25 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 50 % je pridelené skóre 0.

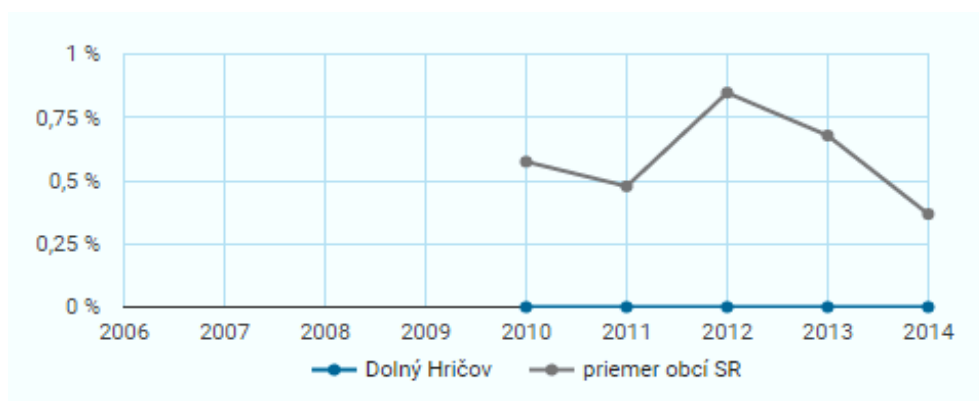
Obr. 2.63 Dlhová služba obce Dolný Hričov v rokoch 2006-2014

Údaje o **celkovom dlhu obcí** sú počnúc rokom 2012 preberané od MF SR, pričom sa jedná o tzv. "zákonné kritérium", teda dlh podľa § 17 ods. 8) Zákona 583/2004 Z.z. (nezapočítavajú sa záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a Štátneho fondu rozvoja bývania, a tiež záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania eurofondov). Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Ak je celkový dlh obce na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcim dlhom pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec, lineárne klesá. Pri dlhu na úrovni 60 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 120 % je pridelené skóre 0.

Obr. 2.64 Celkový dlh obce Dolný Hričov v rokoch 2009-2014

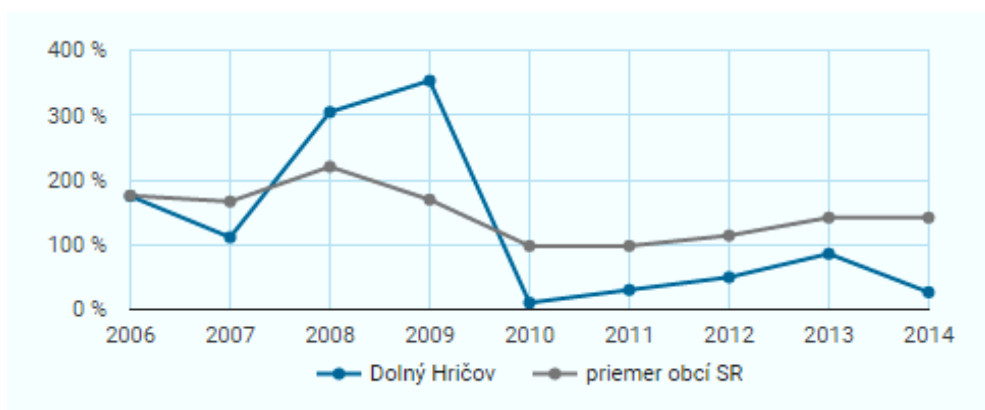
Výška záväzkov obce aspoň 60 dní po splatnosti je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ak obec neuhradila nejaký uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti, napĺňa jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu. Ak je výška záväzkov obce aspoň 60 dní po splatnosti presne na úrovni 0 eur resp. 0 %, je jej pridelené skóre 6. Ak výška týchto záväzkov v pomere k príjmom predstavuje hodnotu medzi 0 % a 3 %, pridelené je skóre medzi 3 a 0 (lineárne) a ak je hodnota na úrovni rovnjej alebo vyššej ako 3 %, skóre je 0.

Obr. 2.65 Záväzky obce Dolný Hričov v rokoch 2006-2014

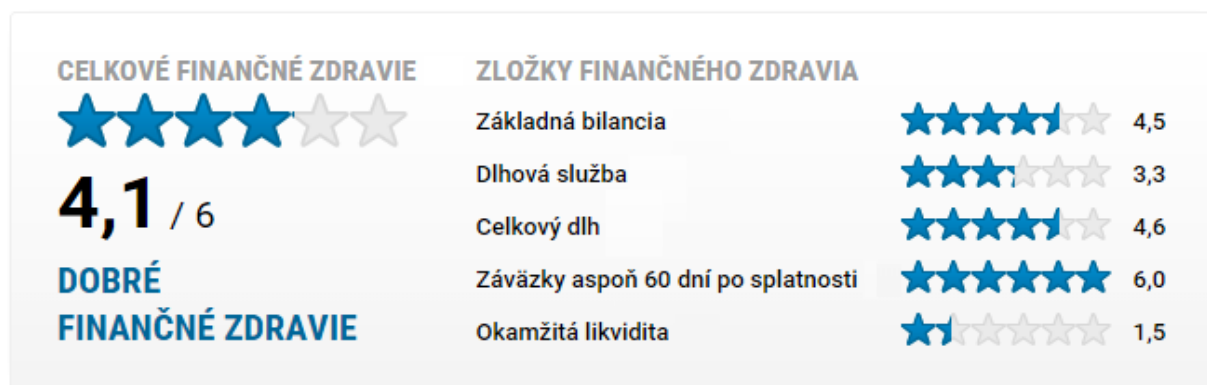
Okamžitá likvidita obce je počítaná ako (finančné účty) / (krátkodobé záväzky). Ukazovateľ vypovedá o tom, do akej miery dostupné prostriedky na finančných účtoch samospráv postačujú na splatenie krátkodobých záväzkov. Ak je okamžitá likvidita obce na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 0. S rastúcou okamžitou likviditou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre obec, lineárne rastie. Pri okamžitej likvidite na úrovni 100 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnjej alebo vyššej ako 200 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je objem prostriedkov na finančných účtoch obce vyšší ako výška jej krátkodobých záväzkov, získava skóre vyššie ako 3 (podľa veľkosti tohto pomeru). V opačnom prípade je pridelené skóre menšie ako 50%.

Obr. 2.66 Okamžitá likvidita obce Dolný Hričov v rokoch 2006-2014

2.6.4 Benchmarking finančného zdravia obce Dolný Hričov

Skóre za "základnú bilanciu" v rámci finančného zdravia sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt základnej bilancie za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4, 3, 2 a 1. Ak nie je skóre za niektoré z týchto rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu základnej bilancie vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6.

Obr. 2.67 Benchmarking obce Dolný Hričov podľa rebríčka INEKO

2.7 HISTORICKÉ A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ FAKTORY ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Prvá doložená písomná listina o Dolnom Hričove je z roku 1208. Nitriansky župan Tomáš v nej potvrdzuje vlastníctvo biskupovi RYZOI-ovi (Ryčou – odtiaľ pochádza názov obce) tohto územia. Obec patrila panstvu Hričov, neskôr panstvu Bytča ako súčasť Matúšovho kráľovstva. Leží na severnom výbežku Súľovských skál a Manínskej vrchoviny, ktorý je ohraničený riekou Váh. **Z archeologických nálezov sa dozvedáme, že územie obce bolo osídlené už v predhistorickej dobe.** Kostí, črepiny, časť žeriavu, sú svedectvom osídlenia z doby pred Veľkou Moravou. **História obce je úzko spätá najmä s hradom.** Jeho prvým historickým majiteľom bola katolícka cirkev. Počas jej správy hradu došlo ku kolonizácii územia. Hrad neskôr prechádza do rúk kráľa, neskôr šľachty a opačne. Posledným majiteľom hradu Hričov bol Jozef Esterházy, majiteľ bytčianskeho panstva. Začiatkom XVIII. storočia Hričovský hrad vyhorel a spustol.

Najstaršie známe pečatidlo Dolného Hričova má kruhový nápis: „+ SIGILLVM . PAGI . ALSO . HRI(cso)“. V strede pečatného poľa je vyrytý štít, ktorý je svojou formou typický pre 16. storočie. V štíte z pažite vyrastajú tri kvety – resp. tri bodliaky. Dolný Hričov teda už v 16. storočí používal vyspelý obecný erb. Vzhľadom na prvú zmienku o obci už na začiatku 13. storočia a vzhľadom na existenciu kostola v obci už v prvej polovici 14. storočia predpokladáme, že Dolný Hričov používal vlastné obecné pečatidlo už aj pred spomenutým renesančným erbovým pečatidlom.

Obr. 2.68 Historické pečatidlo obce Dolný Hričov

Najstaršou zachovalou budovou v obci je rímsko-katolícky kostol z XIII.-XIV. storočia. Presný rok stavby sa nezistil. Kostol i faru dali pravdepodobne postaviť prví majitelia Hričovského hradu. Kostol nesie znaky románskeho aj gotického slohu. Pôvodný kazetový

strop bol v neskorších rokoch požiarom poškodený a nahradený klenbou. Kazetový strop bol vyšší ako terajšia klenba. Dôkazom sú zvyšky vnútorných malieb ktoré sa zachovali nad klenbou na povale.

Obr. 2.69-70 Rímsko-katolícky kostol v obci Dolný Hričov s krstiteľnicou

Maľby boli čiastočne zreštaurované v roku 1964. Podľa odborníkov tieto maľby pochádzajú zo XIV. storočia. Sú to fragmenty väčších kompozičných celkov, veľkých obrazov, ako: Posledná večera, Nanebovstúpenie Krista, Kristus na Mangorle, a pod. Zachovali sa iba horné časti fragmentov. Ostatné časti boli zakryté neskoršími nátermi. Okolo kostola sa pochovávalo, pod podlahou kostola bola hrobka, v nej pochovávali hradné panstvo. Stopy po hrobke boli nájdené pri oprave kostola v rokoch 1947–48. Vchod do hrobky bol zamurovaný. Na vonkajších múroch kostola sú vyryté kratšie latinské texty, maľované dvoj kruhy s krížom, v medzikruží sú mená zomretých, ktorí boli popri kostole pochovaní.

V XIX. storočí prechádza kostolná budova niekoľkými zmenami. V r. 1827 dostáva kostol kamennú obkládku na rohoch. Jej časti sa zachovali dodnes. V r. 1820 sa porušuje predtým renesančná úprava kostola prístavbou bočnej lode do kríža. Najpozoruhodnejšou pamiatkou, ktorá sa dosiaľ v kostole zachovala, je gotická klenba nad hlavným oltárom. Veža kostola je v pôvodnom tvare, postavená v románskom slohu. Pri opravách v rokoch 1960-62 bol obnovený románsky oltár oproti hlavnému oltáru. Na pôvodnom oltári bol nápis z roku 1576. Kostol je zasvätený pamiatke sv. Michala. Z príležitosti vysviacky sa dosiaľ zachovala pamiatka: každoročné Michalské hody.

Kostol anjelov alebo aj slovenská Sixtínska kaplnka - také prívlastky získal Kostol svätého Michala v Dolnom Hričove. Prvý súvisí s množstvom anjelov, ktorí sú znázornení na maľbách či mozaikách v chráme. K Sixtínskej kaplnke hričovský kostol prirovnávajú najmä pre originálne maľby Vincenta Hložníka, ktorý vnútorné steny a strop kostola premenil na umelecké dielo.

Obr. 2.71-73 Maľby a fresky Vincenta Hložníka v interiéri kostola v obci Dolný Hričov

Druhou najstaršou budovou je bývalý kaštieľ, postavený v XVI. storočí. Budovu dali postaviť hričovskí hradní páni, ktorí vyberali i mýto od furmanov a kupcov. Postavil ju staviteľ talianskeho pôvodu Ján KILIÁN, ktorý postavil aj Bytčiansky zámok. Bol zreštaurovaný. V súčasnej dobe je budova využívaná ako kultúrny dom obce.

Obr. 2.74-75 Historické vyobrazenie Mýtnice v obci Dolný Hričov a dnešný stav

V roku 1598 mala obec 30 domov, obyvatelia sa zaoberali predovšetkým poľnohospodárstvom, prácou v lesoch, drotárstvom a pestovaním chmeľu. Po roku 1800 mnohí občania dochádzali za prácou do zahraničia, najmä do Ameriky. Práve tam zviditeľnil obec Dolný Hričov významný rodák Peter Vít'azoslav Rovnianek, po ktorom nesie tunajšia škola čestný názov. Preslávil sa hlavne ako národný buditeľ a zakladateľ slovenských spolkov v Amerike. Obec viackrát postihli povodne a požiare. V roku 1921 zničil požiar polovicu obce.

Postupný rast počtu obyvateľstva si vyžiadala dochádzanie za prácou do najbližšieho okolia. Hlavnými zamestnávateľmi obyvateľov obce boli stavebné podniky v Žiline a Bytči, Železnice Slovenskej republiky a iné. Veľkú zamestnanosť v obci prinieslo založenie Poľnohospodárskeho družstva v Dolnom Hričove. Postupom času obec nezaostávala ani vo svojom zveľaďovaní. Budovali sa komunikácie, ktoré spájali obec s okolím a veľký význam malo i vybudovanie železničnej trate so zastávkou Dolný Hričov.

V katastri obce boli postupne vybudované významné objekty – letisko, čistička odpadových vôd, obchodný závod Slovnaft a motel Borina. V obci bola vybudovaná základná škola (1953), materská škola s hospodárskym pavilónom (1989), budova obecného úradu (1970), požiarňa zbrojnica (1970), športový areál (1979), dom služieb (1991), dom smútku (1992) a iné. V období rokov 1960 – 1989 sa obec rozvíjala najmä realizáciou investičnej výstavby v rámci akcie „Z“ za aktívnej spoluúčasti občanov.

V obci Dolný Hričov vyvíjajú svoju činnosť viaceré dobrovoľné záujmové spolky a združenia občanov. Ich činnosť napomáha súžitiu občanov, kultúrnemu a spoločenskému životu i k rozvoju aktivít obce. Obecná samospráva podporuje túto činnosť a podľa svojich možností prispieva na jej rozvoj. Na spoločenský život v obci aktívne pôsobia najmä tieto združenia občanov:

- Športový klub Dolný Hričov.
- Dobrovoľný požiarny zbor v Dolnom Hričove a Pekline.
- Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov.
- Bývalí urbárnici obce Peklina.
- Poľovnícka spoločnosť VELIKÁ.

Strediskom športu v obci je športový areál v Dolnom Hričove, kde sa konajú rôzne športové podujatia. Nachádza sa tu futbalové ihrisko, škvarové ihrisko, volejbalové ihrisko a basketbalové ihrisko. Najrozšírenejším športom v Dolnom Hričove je futbal. Športový klub v Dolnom Hričove bol založený už v roku 1928. Našu obec reprezentujú 2 družstvá – muži a žiaci.

Najväčším úspechom ŠK Dolný Hričov bol postup do III. ligy v roku 2001, kde sa udržali 3 roky. V súčasnosti sú naši futbalisti v III. triede. Treba však konštatovať, že v posledných rokoch popularita futbalového športu v Dolnom Hričove výrazne klesla, najmä u mladých, čo prispelo k odhláseniu dorastu z futbalovej súťaže. Pozitívnou správou je, že v roku 2015 došlo k výmene výboru a tým aj k opätovnému zvýšeniu záujmu o futbalový šport. Svoje prvé úspechy žne hlavne družstvo žiakov, ktoré sa z posledným priečok v tabuľke vyšplhali na popredné miesta a ich úspechy lákajú na štadión stále viac a viac priaznivcov futbalu.

Obr. 2.76 Futbalové ihrisko s tribúnou v obci Dolný Hričov

Dobrovoľný hasičský spolok v Dolnom Hričove navrhol založiť vedúci notár Eugen Lang. Jeho história sa začala písať 20. januára 1920. V obci však už dávnejšie predtým existovala „Svojpomoc proti živelné pohrome – ohňu“, ktorú nikto nenariadil, nemala stanovy, predpisy sa vytvárali podľa morálneho presvedčenia pomôcť, keď je treba.

Členovia DHZ sa už v začiatkoch rozhodli zakúpiť novú striekačku. O finančnú pomoc požiadali baróna Poppera z Bytče, ten ich však nevyslyšal, a tak sa o finančnú pomoc postarali farár Ernest Papay a prednosta staničného úradu v Hričove František Soukup, finančne prispeli aj krajanovia v Amerike a urbárska obec. V roku 1922 si miestni dobrovoľní hasiči zadovážili aj ďalší výstroj, vrátane trubky pre veliteľa. O šesť rokov neskôr zakúpili

prvú hasičskú zástavu. V apríli 1936 vstúpili do spolku prvé ženy. Skutočným sviatkom v obci bolo zakúpenie novej motorovej striekačky v júni 1945. Automobilovú striekačku Tatra 805 kúpili v roku 1956. Hasiči sa zapájali do okresných a krajských súťaží, boli súčasťou života obce, či už pri jej budovaní alebo reprezentácii. Od roku 1998 organizujú v obci Nočnú súťaž o putovný pohár starostu, o jej úrovni hovorí až 50 zúčastnených družstiev. Previerkou pripravenosti hasičských družstiev prešli v júli 2008 aj dorastenci z Dolného Hričova. V roku 2009 sa v obci konalo krajské kolo súťaže dobrovoľných hasičských zborov. O rok neskôr oslávili za prítomnosti zástupcov Žilinského samosprávneho kraja 90. výročie založenia Dobrovoľného hasičského zboru. Každodenný život neprináša len úspechy, ale výborná partia nepoľavuje a prostredníctvom projektu získala prostriedky na zakúpenie materiálneho vybavenia organizácie.

Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov je pokračovateľ obnovenej činnosti bývalého Pozemkového spoločenstva Bývalí urbárnici obce Dolný Hričov, založeného na podielovom spoluvlastníctve a nedeliteľnom užívaní spoločných nehnuteľností. Pozemkové spoločenstvo s cieľom racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti a obstarávať spoločné veci vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej, môže hospodáriť v lesoch, ak túto činnosť upravujú osobitné predpisy. Pozemkové spoločenstvo vykonáva túto činnosť v súlade s týmito osobitnými predpismi. Podnikateľskú činnosť, ktorá je uvedená v § 3, odseku 1 zákona č. 181/95 Z. z., môže pozemkové spoločenstvo vykonávať len za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.

*Obr. 2.77 Poľovnícka spoločnosť **VELIKÁ** - bola založená na ustanovujúcej členskej schôdzi zakladajúcich členov v máji 2004. Svoju činnosť oficiálne začala až po schválení dvanástich zmlúv o postúpení výkonu práva poľovníctva Obvodným lesným úradom v Žiline s účinnosťou od 1.1.2005 do 31.12.2014. Celková výmera revíru je 2426 ha v k.ú. obcí Dolný Hričov, Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina a Hlboké. V obci Dolný Hričov majú dlhoročné tradície spoločenské, kultúrne a športové podujatia. Na ich organizovaní sa aktívne podieľa obecná samospráva, predovšetkým kultúrna komisia v spolupráci so základnou a materskou školou, športovým klubom, či dobrovoľnými hasičmi.*

Tab. 2.22 Kalendár kultúrno-športových podujatí v obci Dolný Hričov

Názov podujatia	Termín konania	Organizátor
Školský rodičovský ples	január	Školská rada
Deň matiek	máj	Obec Dolný Hričov ZŠ P.V. Rovnianka
Medzinárodný deň detí	máj - jún	DHZ Dolný Hričov
Deň otcov	jún	DHZ Dolný Hričov
Nočná hasičská súťaž – o putovný pohár starostu obce	júl	DHZ Dolný Hričov
Futbalový turnaj	júl	ŠK Dolný Hričov
Dolnohričovská zábava	august	obec Dolný Hričov, spoločenské organizácie obce
Hasičská súťaž o putovnú sekerku okrsku č. 1	september	DHZ Dolný Hričov
Sväto - hubertske slávnosti	september	Poľovnícke združenie Veliká
Mesiac úcty k starším	október	obec Dolný Hričov
Uvítanie detí do života	november	obec Dolný Hričov
Stretnutie s Mikulášom	december	obec Dolný Hričov
Hasičská súťaž o vianočného kapra	december	obec Dolný Hričov
Zabíjačkové slávnosti	december	obec Dolný Hričov
Zimná futbalová liga	december – január	ŠK Dolný Hričov

Vysokú aktivitu na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach prinášajú i žiaci základnej a materskej školy, ktorí pod vedením svojich učiteľov a vychovávateľov nacvičujú spevácke, tanečné, recitačné i divadelné vystúpenia.

Aktívnu činnosť vyvíja i kultúrna komisia obce, ktorá nielen pokračuje v rozbehnutých podujatiach, ktoré majú svoju tradíciu v obci už dlhšie, ale zavádza i nové podujatia, ktoré sa stretávajú v obci s veľkým ohlasom, napr. Trojkráľový výstup na Zbišov či Majáles.

V neposlednom rade stoja za zmienku spoločenské aktivity Dobrovoľného hasičského zboru a tiež jeho úspešná reprezentácia v rôznych súťažiach.

2.8 BRAINSTORMING ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Ešte pred vykonaním samotnej SWOT analýzy je potrebné nadefinovať jednotlivé položky prostredia obce Dolný Hričov, ktoré budú ďalej posudzované. Autorský kolektív v rámci brainstormingu definoval základné kontúry problematiky budúceho rozvoja obce Dolný Hričov. V rámci brainstormingu bolo možné zároveň dané položky kategorizovať do skupín podľa SWOT, tak ako je to uvedené v prílohe k brainstormingu.

Obr. 2.78 Brainstorming - silné stránky obce Dolný Hričov

Prvým krokom je stanovenie silných a slabých stránok prostredia obce, ako zdrojov budúceho plánovaného rozvoja obce, resp. možných prekážok pri realizácii rozvojových opatrení na území obce Dolný Hričov v budúcnosti.

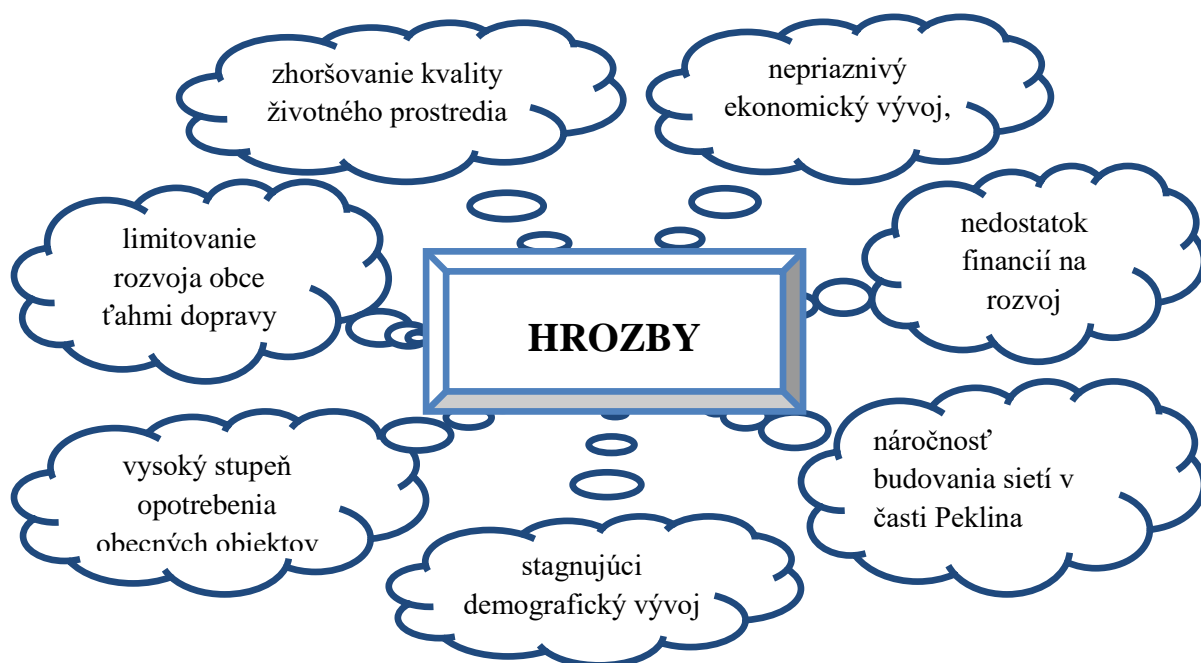
Obr. 2.79 Brainstorming - slabé stránky obce Dolný Hričov

Príležitosti obce Dolný Hričov možno charakterizovať, ako tie faktory prostredia obce, ktoré otvárajú budúce možnosti rozvoja obce.

Obr. 2.80 Brainstorming - príležitosti budúceho rozvoja obce Dolný Hričov

Hrozby sú naopak faktory prostredia obce Dolný Hričov, ktorých by sa malo vedenie pri plánovaní budúceho rozvoja obce vystríhať, resp. postupnými krokmi eliminovať ich nepriaznivé dôsledky.

Obr. 2.81 Brainstorming - ohrozenia budúceho rozvoja obce Dolný Hričov

2.9 SWOT ANALÝZY OBCE DOLNÝ HRIČOV

Pri porovnaní vonkajšieho a vnútorného prostredia obce Dolný Hričov musel autorský kolektív predkladanej PHSRO vziať do úvahy všetky relevantné faktory. Tieto získal z viacerých zdrojov, jednak z predchádzajúcej podrobnej analýzy vonkajších a vnútorných faktorov prostredia obce, z výsledkov dotazníkového prieskumu a z brainstormingu členov autorského kolektívu.

Na základe týchto údajov bola pre každú zo siedmich analyzovaných oblastí zostavená samostatná matica stratégií SWOT, ktorá vecne a výstižne pomenúva silné a slabé stránky obce a tiež príležitosti a hrozby obce Dolný Hričov. Všeobecná charakteristika výslednice matice SWOT je uvedená nižšie. V tabuľke sú tiež uvedené všeobecné charakteristiky stratégie budúceho rozvoja obce.

Tab. 2.23 Matica stratégií SWOT analýzy

Matica SWOT	Slabé stránky (W-Weakness)	Silné stránky (S-Strengths)
Príležitosti (O-Opportunities)	MAXI-MINI Stratégia je orientovaná na maximálne využívanie príležitostí, pričom je založená na redukcii slabých stránok	MAXI-MAXI Stratégia je orientovaná na maximálne využívanie príležitostí, pričom je založená na existencii silných stránok, ktoré sústavne posilňuje
Hrozby (T-Threats)	MINI-MINI Stratégia je orientovaná na minimalizáciu hrozieb, pričom znižovanie hrozieb sa zakladá na odstraňovaní slabých stránok	MINI-MAXI Stratégia je orientovaná na minimalizáciu hrozieb, pričom znižovanie ohrozenia sa zakladá na posilňovaní silných stránok

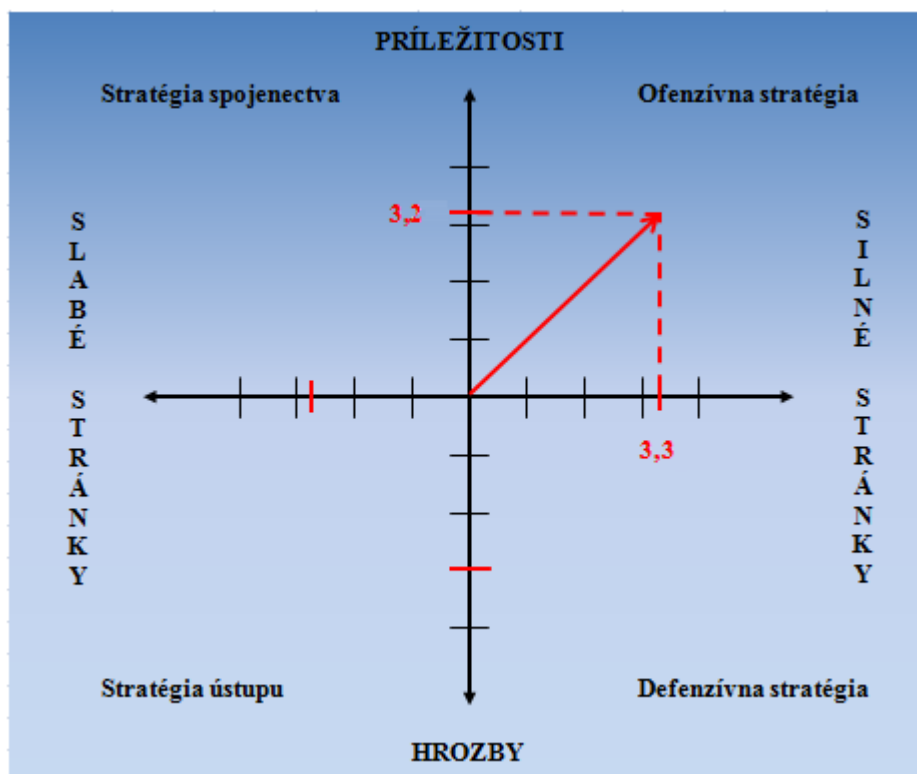
Tabuľku vyššie je možné znázorniť aj graficky, kde je výslednica umiestnená v kvadrante, ktorý zvierajú dva faktory s najvyšším skóre.

Na základe výsledkov analýzy SWOT sú v závere zhrnuté a stručne charakterizované možné oblasti záujmu budúceho rozvoja obce a tiež tie problémové oblasti vonkajšieho a vnútorného prostredia, ktoré sa na základe analýz javia ako problémové a je potrebné ich akútne riešiť.

Tab. 2.24 SWOT Geografické a prírodné faktory rozvoja obce

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
výhodná poloha obce vzhľadom na regionálne i nadregionálne póly rozvoja	0,3	5	1,5
blízkosť nadregionálneho sídla Žilina	0,2	3	0,6
okrajom obce prechádza štátna cesta I. triedy, dobré napojenie obce na diaľnicu	0,15	4	0,6
kvalitne spracovaný územný plán	0,1	1	0,1
vysoký sídelný potenciál s možnosťou nárastu obyvateľov	0,25	2	0,5
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,3
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
pred spracovaním aktualizácie územného plánu neusporiadaná urbanistická štruktúra obce	0,1	3	0,3
nejasné vlastnícke pomery k pozemkom	0,2	2	0,4
absencia logického, historickým vývinom konštituovaného centra obce	0,25	4	1
potreba aktualizácie územno-plánovacej dokumentácie	0,3	1	0,3
nedostatočne využitý potenciál prírodných podmienok	0,15	5	0,75
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,75
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
využitie katastrálneho územia obce pre výstavbu bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú	0,25	5	1,25
strategická dopravná poloha - dobrá dostupnosť k pracovným a rekreačným aktivitám	0,25	4	1
využitie prírodného potenciálu (zdrojov) pre rozvoj podnikateľských aktivít a cestovného ruchu	0,15	3	0,45
dostatok vhodných plôch pre výstavbu rodinných domov	0,15	2	0,3
pokračujúca bytová výstavba	0,2	1	0,2
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,2
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry	0,25	2	1,25
nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov	0,3	4	1
limitovanie rozvojových plôch obce vedeniami dopravnej infraštruktúry	0,3	5	0,45
absencia koordinácie rozvoja vidieka	0,15	3	0,3
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3

Obr. 2.82 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 1. Geografické a prírodné faktory rozvoja obce Dolný Hričov

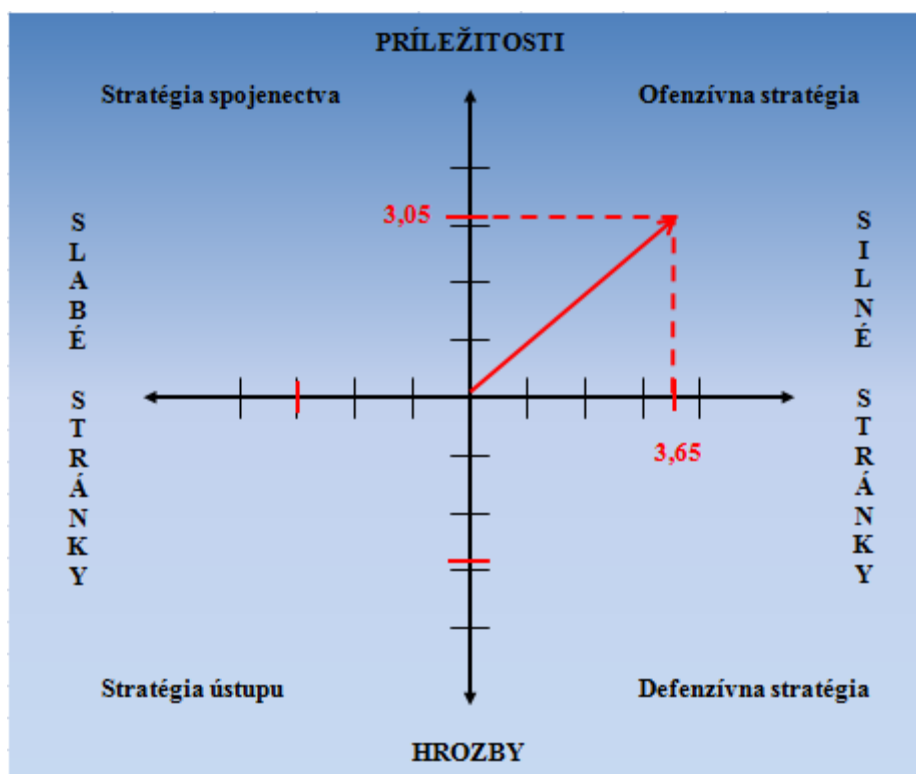
Spomedzi geografických a prírodných faktorov rozvoja obce Dolný Hričov prevažujú silné stránky a príležitosti. Obec by mala využiť svoju výhodnú polohu, blízkosť hlavných dopravných ťahov, ako aj nadregionálneho sídla Žilina. Na území obce by malo jej vedenie podporovať a presadzovať výstavbu všetkého druhu a lepšie využiť svoj prírodný potenciál pre rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu.

Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- potreba urýchlenej aktualizácie územného plánu obce Dolný Hričov s reflexiou zmien, ktoré v posledných rokoch na území SR vošli do platnosti
- potreba stanovenia budúceho využitia katastrálneho územia obce pre účely občianskej, spoločenskej, podnikateľskej a bytovej výstavby
- potreba zahrnúť do územného plánu projekt kreovania budúceho prirodzeného centra obce v oblasti nedávno zrekonštruovaného námestia
- podpora turistického ruchu zlepšenou propagáciou prírodných krás v blízkosti obce

Tab. 2.25 SWOT Životné prostredie a environmentálne faktory rozvoja obce

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vodné toky a plochy - tok rieky Váh a okolie, Hričovská priehrada	0,25	2	0,5
dostatok spodnej vody	0,25	3	1,2
dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu	0,3	4	1,5
tiché, pokojné prostredie vidieckeho sídla vhodné na oddych i bývanie	0,3	5	0,45
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,65
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
nezáujem znečisťovateľov životného prostredia na odstraňovaní príčin (ekologické partnerstvo)	0,15	1	0,15
nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu	0,15	3	0,45
zavedený no neúčinný separovaný zber odpadu	0,2	5	1
slabý záujem občanov o kvalitu životného prostredia	0,3	2	0,6
výrazné zníženie kvality ovzdušia obce okolitou cestnou premávkou	0,2	4	0,8
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vypracovanie krajinno-environmentálneho programu (KEP) obce, zlepšenie životného prostredia	0,2	5	1
propagácia a zavedenie fungujúceho a efektívneho separovaného zberu a kompostovania v obci	0,2	3	0,6
architektonická a parková výsadba obce, vybudovanie oddychových zón	0,15	1	0,15
využitie obnoviteľných zdrojov energie, zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov	0,25	2	0,5
možnosti pre rozvoj chatárskej a chalupárskej rekreácie v časti Peklina	0,2	4	0,8
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,05
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
ohrozovanie bezpečnosti obyvateľov na štátnej ceste I. triedy	0,1	4	0,4
ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch	0,2	2	0,4
existencia lokálnych zdrojov znečistenia životného prostredia	0,2	3	0,6
zhoršovanie kvality životného prostredia	0,25	5	1,25
nezáujem občanov o stav životného prostredia	0,25	1	0,25
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,9

Obr. 2.83 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 2. Životné prostredie a environmentálne faktory rozvoja obce

V oblasti životného prostredia a environmentálnych faktorov rozvoja obce prevažujú silné stránky a príležitosti obce Dolný Hričov. Z hľadiska životného prostredia možno obec vnímať v dvoch polohách. Jednak je Dolný Hričov modernou obcou s dobrým napojením na dopravné ťahy a výhodnou polohou v blízkosti krajského mesta, s vhodnými podmienkami pre život mladých rodín. Na druhej strane časť Peklina ponúka tiché a pokojné prostredie vidieckeho sídla, vhodné na oddych i bývanie. Výhodou je tiež blízkosť vodných tokov a plôch. Najväčšou príležitosťou obce je zvýšenie efektivity systému separovaného zberu a kompostovania v obci. Časť Peklina ponúka široké možnosti pre rozvoj chatárskej a chalupárskej rekreácie.

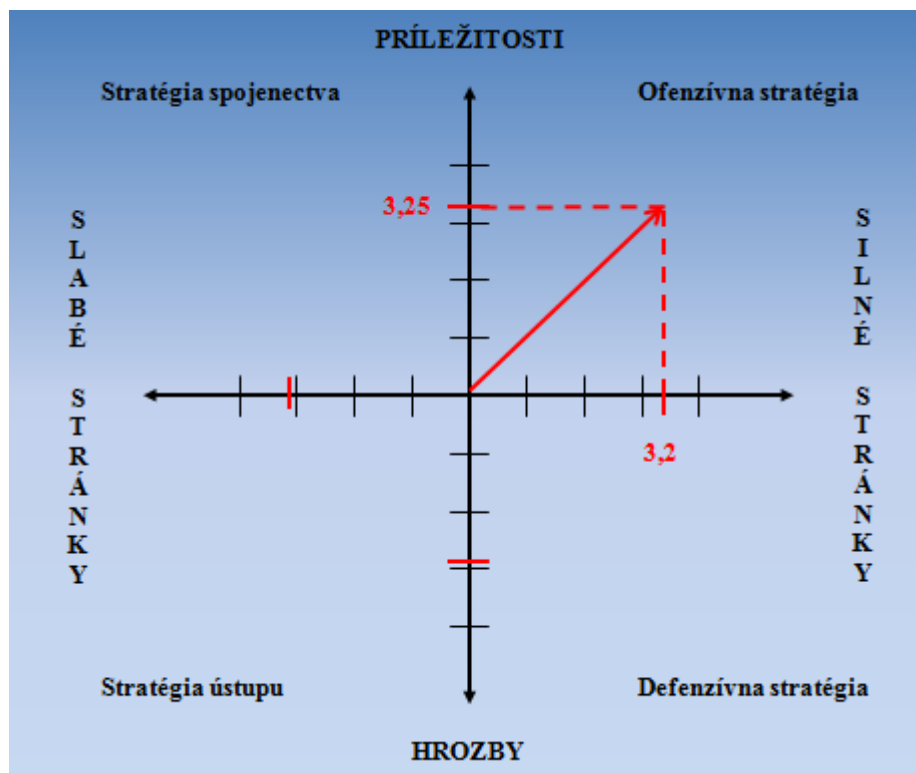
Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- zavedenie fungujúceho a efektívneho separovaného zberu a kompostovania v obci
- parková výsadba a vybudovanie rekreačných a oddychových zón
- vypracovanie krajinno-environmentálneho programu obce
- využitie vodných tokov, najmä Hričovský kanál v spolupráci s mestom Bytča
- odstránenie nelegálnej skládky stavebného odpadu a rekultivácia územia
- zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov o aktuálnych možnostiach využitia štátnych príspevkov na nákup zdrojov obnoviteľnej energie pre domácnosti

Tab. 2.26 SWOT Dopravné faktory rozvoja obce a technická infraštruktúra

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vybudovaný dopravný systém (štátne cesty), najmä spojenie s mestom Žilina, stanicou ŽSR, Letiskom	0,3	3	0,9
dostatok priestorov pre bytovú výstavbu, subjekty podnikania	0,15	4	0,6
dobrá polohový potenciál s dobrým komunikačným napojením na spádové cesty dennej migrácie	0,15	2	0,3
dostatok kvalitnej pitnej vody	0,15	1	0,15
z veľkej časti dobudovaná technická infraštruktúra: plynofikácia, vodovodné siete, elektrifikácia	0,25	5	1,25
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,2
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
technická nevybavenosť časti Peklina	0,25	4	1
narušený povrch komunikácií v obci, ulíc, chodníkov a verejných priestranstiev	0,2	1	0,2
divoké skládky odpadu, separovaný zber	0,2	5	1
roztrieštenosť obchodnej siete (predaj tovaru, reštauračné služby)	0,15	2	0,3
nevyhovujúci a nákladný energetický režim v obecných budovách (kotolne, zateplenie)	0,2	3	0,6
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,1
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
pripravované rozšírenie miestnej siete komunikácií a inžinierskych sietí	0,15	1	0,15
dobudovanie technickej infraštruktúry	0,2	5	1
nadviazanie kontinuálnej spolupráce so Žilinskou univerzitou v oblasti možností využívania letiska	0,1	2	0,2
prechádzanie štátnej cesty cez intravilán obce	0,25	4	1
možnosť revitalizácie námestia a parkové úpravy v obci	0,3	3	0,9
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,25
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi stavbami	0,1	4	0,4
náročnosť budovania technickej infraštruktúry v časti Peklina, najmä pre značnú odľahlosť	0,25	5	1,25
úbytok vlakových spojov	0,2	1	0,2
dopravná preťaženosť komunikácií s rizikom dopravných nehôd	0,2	3	0,6
riešenie bezpečnosti na hlavnej ceste (obmedzenie premávky, zníženie rýchlosti)	0,25	2	0,5
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,95

Obr. 2.84 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 3. Dopravné faktory rozvoja obce a technická infraštruktúra

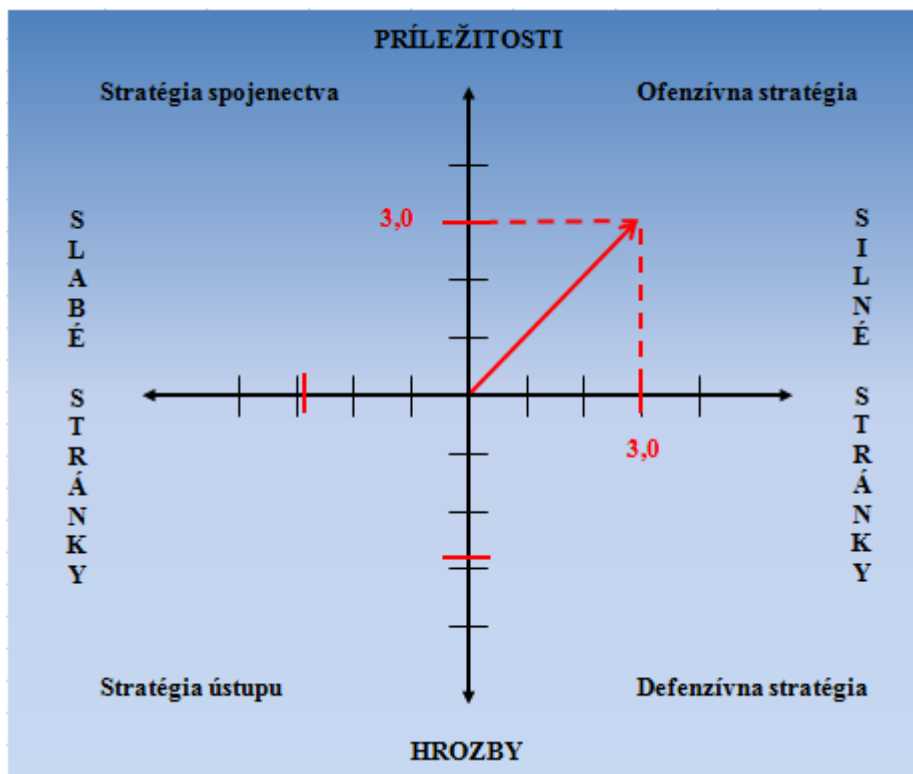
Z hľadiska dopravných faktorov rozvoja obce a technickej infraštruktúry prevažujú v obci Dolný Hričov silné stránky a príležitosti. Obec má kvalitne vybudovaný dopravný systém a napojenie na všetky relevantné druhy dopravy. Výhodou je rozvoj priemyselného parku v areáli letiska so zameraním na špedíciu a logistiku. Najväčšou príležitosťou je dobudovanie technickej infraštruktúry a pripravované rozšírenie miestnej siete komunikácií a inžinierskych sietí.

Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- podpora projektového zámeru budúceho rozvoja medzinárodného letiska Žilina (Dolný Hričov) v súlade s pripravenou projektovou dokumentáciou
- podpora rozvoja foriem verejnej dopravy - autobusové a vlakové spojenie
- dobudovanie technickej infraštruktúry
- rekonštrukcia a rozšírenie miestnej siete komunikácií
- zníženie energetickej náročnosti obecných budov
- riešenie bezpečnosti na hlavnej cestnej komunikácii v obci

Tab. 2.27 SWOT Sociálne faktory rozvoja obce a občianska vybavenosť

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vyšší podiel rodinných domov v bytovom fonde obce	0,25	5	1,25
nízky priemerný vek bytového fondu	0,25	2	0,5
vytvorené priaznivé podmienky pre činnosť školských zariadení	0,15	3	0,45
dobrá úroveň zdravotníckeho zabezpečenia	0,15	4	0,6
dobrá dochádzka za prácou a pracovné príležitosti v blízkych mestách	0,2	1	0,2
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
zhoršený technický stav obecných objektov, dlhodobé zanedbávanie ich údržby a opráv	0,15	5	0,75
nedostatočné využitie objektu Domu služieb	0,25	4	1
zastúpenie malých firiem, ktoré vytvárajú minimum pracovných príležitostí	0,15	3	0,45
nedostatočná občianska vybavenosť služieb, chýbajúce bankové služby, ubytovanie a stravovanie v obci	0,25	2	0,5
nedostatok pracovných príležitostí v obci	0,2	1	0,2
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,9
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
získanie finančných prostriedkov zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov podľa budúcej situácie	0,25	4	1
usporiadanie urbanistickej štruktúry obce podľa vypracovaného územného plánu	0,2	5	1
pripravenosť pozemkov pre výstavbu bytovú, podnikateľskú i občiansku	0,15	3	0,45
rozšírenie obchodu a služieb, sortimentu a kvality ponuky	0,25	1	0,25
podpora malých a stredných podnikateľov, zabezpečenie služieb pre podnikateľov	0,15	2	0,3
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov	0,15	4	0,6
vysoký stupeň opotrebenia obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, vybavenia	0,25	5	1,25
zvyšovanie počtu osôb v poproduktívnom veku a sociálne odkázaných	0,15	3	0,45
malá odvaha obyvateľov vstupovať do podnikateľských aktivít	0,25	1	0,25
nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce	0,2	2	0,4
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,95

Obr. 2.85 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 4. Sociálne faktory rozvoja obce a občianska vybavenosť

Z hľadiska sociálnych faktorov rozvoja obce a občianskej vybavenosti prevažujú silné stránky a príležitosti. Výhodou je vyšší podiel rodinných domov v bytovom fonde obce a nízky priemerný vek bytového fondu. Využitie pracovných príležitostí v blízkych mestách podporujú najmä dobré možnosti dochádzky. V obci sa nachádza zdravotné stredisko, materská a základná škola. Príležitosťou je získanie prostriedkov zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov a tiež investičnú výstavbu. Obec môže podporovať miestnych malých a stredných podnikateľov rôznymi formami, napr. zabezpečením štartovacích priestorov pre podnikanie formou zvýhodneného nájmu. Synergickým efektom by malo byť rozšírenie obchodu a služieb v obci a opätovné využitie objektu Domu služieb.

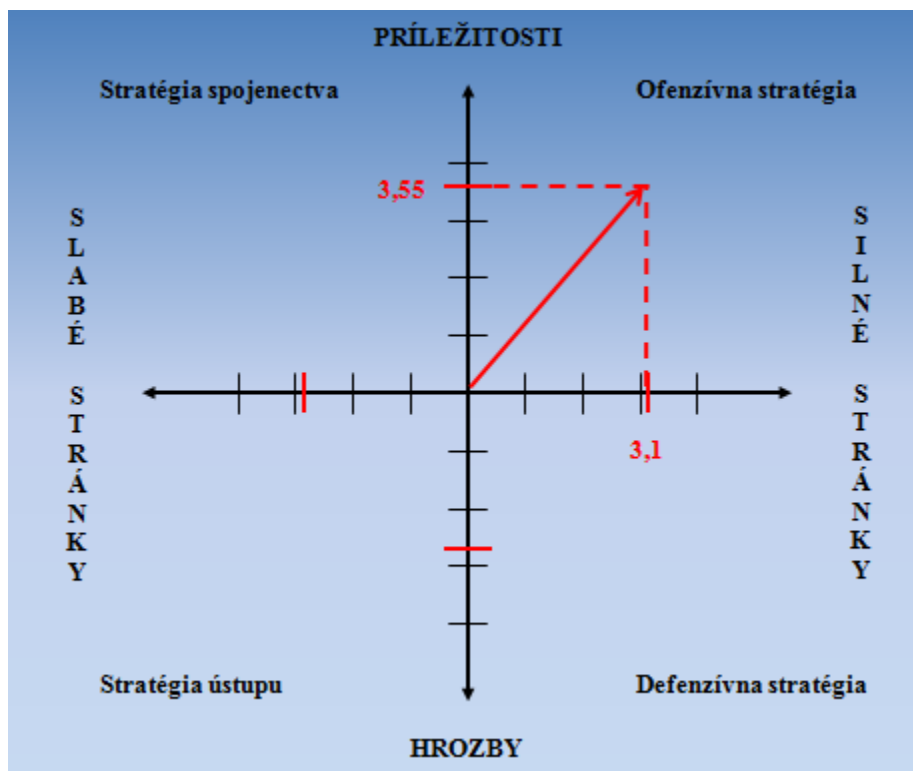
Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- príprava pozemkov a projektovej dokumentácie zamýšľanej výstavby nájomných bytov a investičnej výstavby pre získanie finančných prostriedkov z ŠFRB
- rekonštrukcia objektu Domu služieb i objektov obce, so zhoršeným technickým stavom
- podpora malých a stredných podnikateľov v materiálnej, ale aj nemateriálnej podobe
- potreba skvalitnenia sociálnych služieb v obci pre občanov, ktorý sú odkázaný na pomoc druhých

Tab. 2.28 SWOT Demografické faktory rozvoja obce a ľudské zdroje

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
možnosti vzdelávania v obci i meste Žilina	0,15	2	0,3
pracovné príležitosti v meste Žilina a okolí (viac ako 50% odchádza za prácou mimo obec)	0,25	4	1
predpoklady priaznivého demografického a migračného vývoja počtu obyvateľstva	0,2	1	0,2
nižšia nezamestnanosť v obci ako je priemer v SR	0,2	3	0,6
pozitívne vekové zloženie obyvateľov	0,2	5	1
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,1
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
dlhodobý stabilizovaný demografický vývoj, bez výraznejšieho demografického rastu	0,2	5	1
nepriaznivá vzdelanostná štruktúra (prevaha základného a učňovského vzdelania)	0,1	3	0,3
málo pracovných príležitostí priamo v obci	0,25	1	0,25
pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania	0,25	2	0,5
negatívny demografický vývoj, pokles prirodzeného prírastku a odchod mladých ľudí z obce	0,2	4	0,8
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,85
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce	0,3	5	1,5
vznik nových pracovných príležitostí	0,3	4	1,2
kvalita zdravotníckeho zabezpečenia, sociálna starostlivosť	0,15	2	0,3
vybudovanie areálu voľného času, zón rekreácie a oddychu	0,15	3	0,45
zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov	0,1	1	0,1
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,55
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
nepriaznivý ekonomický a sociálno-demografický vývoj v spoločnosti	0,15	5	0,75
nezamestnanosť, odchádzanie za prácou	0,15	4	0,6
odchod mladých ľudí do miest, nízka motivácia pre zotrvanie na vidieku	0,25	3	0,75
potreba prostriedkov na rekonštrukciu existujúcej verejnej infraštruktúry	0,25	2	0,5
finančné možnosti rekonštrukcie obecných budov (ZŠ, požiarna zbrojnica, zdravotné stredisko)	0,2	1	0,2
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,8

Obr. 2.86 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 5. Demografické faktory rozvoja obce a ľudské zdroje

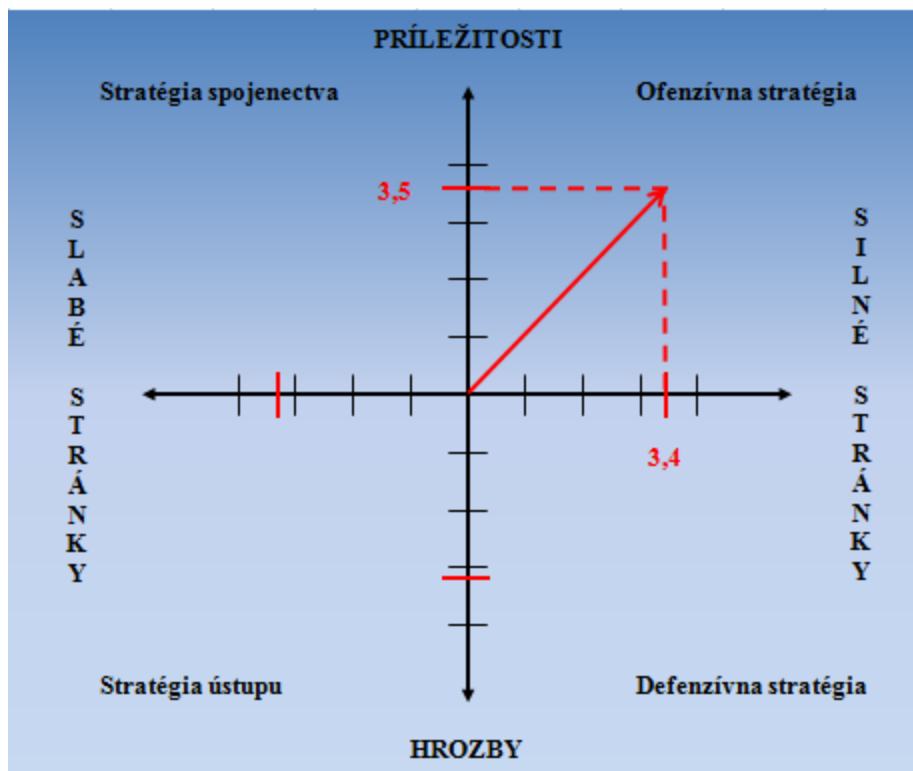
Z demografických faktorov rozvoja obce a ľudských zdrojov prevažujú silné stránky a príležitosti. Obec Dolný Hričov má síce dlhodobo slabší prirodzený prírastok obyvateľstva, ktorý sa jej darí zvyšovať migračným prírastkom obyvateľov obce. Vysoké migračné prírastky zaznamenala obec najmä v rokoch dokončenia oboch fáz bytovej výstavby. Vekové zloženie obyvateľstva obce Dolný Hričov je priaznivé, prevládajú občania v produktívnom veku života. Nezamestnanosť v obci je nižšia ako priemer v SR. Z tohto pohľadu sa javia príležitosti obce v súlade s odporúčaniami pre rozvoj sociálneho prostredia obce a občianskej vybavenosti (viď predošlá SWOT analýza). V krátkodobom horizonte bude nevyhnutné urobiť kroky, ktoré podpora prirodzený prírastok obyvateľstva obce, pretože sa nedá permanentne spoliehať na migračný prírastok. Pozitívny efekt by mohla mať podpora mladých rodín formou uprednostnenia bývania v obecných nájomných bytoch alebo aktívnou pomocou zo strany obecného úradu mladým rodinám pri hľadaní bývania v obci.

Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- aktívne kroky, zamerané na podporu mladých rodín s potenciálom zvýšiť prirodzený prírastok obyvateľstva obce
- nemateriálna podpora vzniku nových pracovných miest na území obce
- rozvoj oddychových zón a rekreačných možností, predovšetkým v časti Peklina

Tab. 2.29 SWOT Hospodárske faktory a ekonomický rozvoj obce

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci a okolí	0,2	3	0,6
dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce	0,2	4	0,8
priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva	0,2	2	0,4
obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním	0,3	5	1,5
dobrá potenciál pre rozvoj malej výroby	0,1	1	0,1
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,4
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vysoká zadlženosť obce, absencia vlastných zdrojov na zabezpečenie bežného chodu	0,25	5	1,25
potreba využitia verejných zdrojov (EÚ, SR) a úverových prostriedkov	0,25	3	0,75
nízka finančná a daňová sila obce	0,25	4	1
podiel výrobných prevádzok s perspektívou rozširovania výroby	0,1	2	0,2
nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov	0,15	1	0,15
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,35
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
zvýšenie finančnej a daňovej sily obce	0,3	5	1,5
investičná výstavba veľkej infraštruktúry v okolí obce (diaľnica, letisko, priemyselný park)	0,3	4	1,2
racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov na samosprávu, najmä OcÚ, spotrebu energií	0,1	2	0,2
aktívny, koncepčný, zodpovedný prístup miestnej samosprávy k celkovému rozvoju obce	0,15	1	0,15
možnosti získania príspevkov z fondov EÚ, príp. iných typov grantov na rozvojové projekty	0,15	3	0,45
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,5
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, nevyrovnaný rozpočet obce	0,25	5	1,25
nevyužitie potenciálnych prínosov pre obec pri realizácii investičnej výstavby v okolí obce	0,2	2	0,4
celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, cien energií, služieb, na verejné účely obce a pod.	0,1	3	0,3
nevyužívanie financovania investícií z fondov EÚ	0,25	4	1
nedostatok vlastných zdrojov, nepripravenosť projektov na získanie financií z fondov EÚ a SR	0,2	1	0,2
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,15

Obr. 2.87 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 6. Hospodárske faktory a ekonomický rozvoj obce

Hospodárske faktory obce sú podložené silnými stránkami a príležitosťami. Obec disponuje dostatkom pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti. Vzhľadom na vysokú finančnú náročnosť zamýšľanej investičnej výstavby a nedostatočné príjmy obce bude nevyhnutné tieto financie získavať prostredníctvom podporných programov ŠFEÚ a ŠFRB, príp. iných typov grantov na rozvojové projekty. Obec vykazuje rezervy v možnostiach efektívnejšieho využitia obecného majetku. Príležitosťou pre obec Dolný Hričov je v budúcnosti zvýšenie finančnej a daňovej sily obce a racionalizačné opatrenia nákladov na samosprávu najmä spotrebu energií. Zo zvýšených, resp. ušetrených zdrojov je potrebné tvoriť rezervy na plánované investície obce a tiež pre prípady nepredvídaných udalostí.

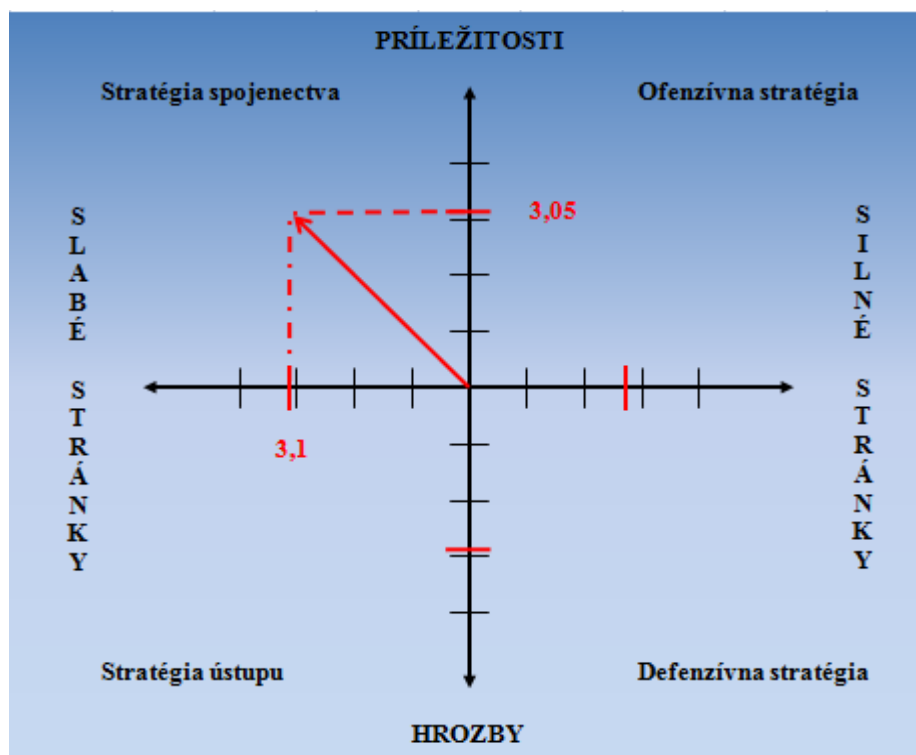
Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- zvýšenie finančnej a daňovej sily obce
- podpora malých a stredných podnikateľov v obci
- efektívnejšie využívanie obecného majetku, vrátane podnikania s ním
- úspora nákladov na samosprávu, zateplenie OcÚ, úspora nákladov na energie
- príprava pozemkov na plánovanú obecnú bytovú a investičnú výstavbu
- príprava projektovej dokumentácie pre plánovanú obecnú bytovú a investičnú výstavbu prostredníctvom podporných programov ŠFEÚ a ŠFRB
- tvorba rezerv na plánované investície obce a tiež pre prípady nepredvídaných udalostí
- využitie príležitostí, ktoré ponúka veľká investičná výstavba v okolí obce

Tab. 2.30 SWOT Historické a kultúrno-spoločenské faktory rozvoja obce

Silné stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
vybudovaný kultúrny dom a športový areál	0,15	5	0,75
dobrý potenciál pre rekreačný turizmus (cykloturistické trasy)	0,25	2	0,5
organizovanie rôznych kultúrnych a športových podujatí (bohatý kultúrny a spoločenský život)	0,2	3	0,6
zruční ľudia v obci - ľudoví umelci, remeselníci	0,2	1	0,2
zaujímavé kultúrne pamiatky: mýtnica, kostol, pamätníky, hrad v blízkosti	0,2	4	0,8
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,85
Slabé stránky	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
nedostatočne vybavený kultúrny dom obce i športový areál	0,3	2	0,6
slabá propagácia podujatí v obci aj v širšom okolí, nízka miera využívania IT technológií	0,1	1	0,1
absentujúca koordinácia kultúrnych a športových podujatí s obcami mikroregiónu	0,2	4	0,8
nedostatočná informovanosť obyvateľov, nízky záujem obyvateľov o veci verejné	0,2	3	0,6
slabo využitý potenciál pre turistický ruch, nedostatočný marketing a propagácia obce	0,2	5	1
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,1
Príležitosti	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
zabezpečenie podpory činnosti spoločenských organizácií, aktivizovanie občanov a občianskych združení	0,15	3	0,45
rekonštrukcia a zlepšenie materiálneho vybavenia športovísk, možnosť rozvoja oddychových aktivít	0,25	1	0,25
profesionalizovanie organizácie kultúrnych a športových podujatí (marketing) a zvýšenie ich propagácie	0,15	2	0,3
zabezpečenie rozvoja turistického ruchu, vidieckej turistiky, budovanie cyklotrás, národných chodníkov	0,25	5	1,25
využitie aktívnej činnosti spoločenských organizácií a využitie vnútorného ľudského potenciálu	0,2	4	0,8
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		3,05
Hrozby	Váha	Hodnota	Vážená hodnota
nedostatok finančných zdrojov na splnenie zámerov vo vytváraní podmienok	0,2	5	1
stagnujúci demografický vývoj, nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva	0,2	4	0,8
zánik spolkov, najmä mladších občanov, o činnosť v záujmových združeniach v obci	0,2	3	0,6
nízky záujem obyvateľov o veci verejné	0,25	1	0,25
nedostatočná propagácia regiónu	0,15	2	0,3
Kontrolný riadok - SKÓRE	1		2,95

Obr. 2.88 Grafické znázornenie matice stratégií SWOT pre oblasť 7. Historické a kultúrno-spoločenské faktory rozvoja obce

Kultúrno-spoločenské faktory sa vyznačujú negatívnym vplyvom slabých stránok, ale výrazným potenciálom príležitostí. Obec nemá dostatočne vybavený kultúrny dom a v blízkej budúcnosti bude potrebná aj rekonštrukcia športového areálu. Propagácia podujatí, ktoré sa konajú pod záštitou obce Dolný Hričov je slabá. Webová stránka obce veľmi slabo využíva svoj potenciál pre marketing a propagáciu aktivít obce, príp. rozvoj cestovného ruchu v okolí obce. Príležitosťou je rozvoj turistického ruchu, budovanie cyklotrás a náučných chodníkov. Potrebná je rekonštrukcia existujúcich a výstavba nových športovísk pre rozvoj aktivít v obci.

Oblasti budúceho rozvoja obce / problémové oblasti / odporúčania:

- prebudovanie webovej stránky obce na funkčný, komplexný, manažérsky informačný systém, ktorý by propagoval najmä silné historické a kultúrno-spoločenské stránky života v obci
- rekonštrukcia futbalového areálu
- výstavba multifunkčného ihriska s využitím prostriedkov štátnej podpory
- využívanie kultúrneho domu a iných obecných objektov na podnikateľskú činnosť obce pri organizácii kultúrnych podujatí
- budovanie a podpora výstavby oddychových zón a rekreačných objektov
- kooperácia pri organizácii kultúrno-spoločenských a športových podujatí s obcami mikroregiónu a s VÚC
- získavanie súkromných sponzorských zdrojov/darov na zabezpečenie chodu a rozvoja dobrovoľných a záujmových združení v obci

2.10 STEEP ANALÝZA + FTA ANALÝZA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Konštrukcia predchádzajúcej analýzy obce Dolný Hričov sa zaoberala predovšetkým faktormi vnútorného prostredia obce. Aby bola analýza kompletná je potrebné posúdiť aj faktory vonkajšieho prostredia, ktoré by mohli mať vplyv na budúci rozvoj obce Dolný Hričov.

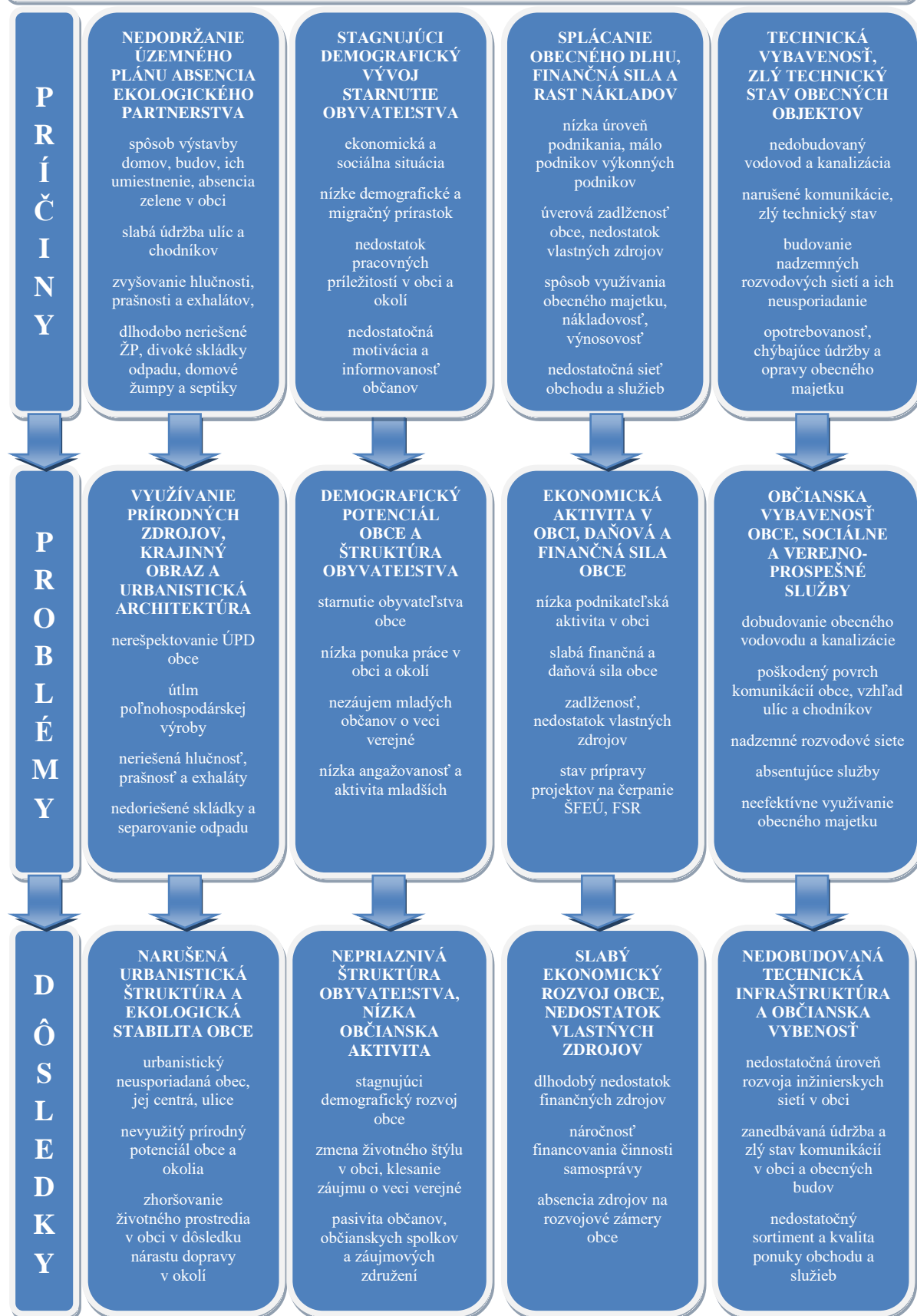
Pre tieto účely výborne poslúži aplikácia STEEP analýzy, ktorá rozoberá vplyvy prostredia obce z hľadiska sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov prostredia.

Tab. 2.31 STEEP analýza obce Dolný Hričov

FAKTORY VPLYVU				
Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Zmena vekovej štruktúry - starnutie obyvateľstva	Úroveň technológií využívaných v obci	Nové trhy a nové príležitosti pre podnikateľov	Politika životného prostredia	Regionálna politika vlády SR
Zmena postoja a nezájmu obyvateľov o verejné dianie	Technológie využívané obyvateľmi a podnikateľmi	Pokles dopytu po strojárskych a automobilovej produkcii	Prísnejšia legislatíva v oblasti životného prostredia	Politika VÚC ŽSK v rámci rozvoja regiónu stredného Považia
Zlepšenie sociálneho postavenia marginalizovaných skupín obyvateľstva	Využívanie technológií vo verejnej správe	Dostupnosť finančných zdrojov pre podnikateľov, obyvateľov a samosprávu	Podporné programy na tvorbu a ochranu životného prostredia	Presúvanie kompetencií zo štátu a VÚC na samosprávu bez dostatočného finančného krytia
Zlepšenie úrovne sociálnej starostlivosti a zachovanie úrovne zdravotnej starostlivosti	Rast elektronizácie a informatizácie v modernej spoločnosti	Vplyv daňovej politiky štátu a systému podielových daní	Nepredvídané ekologické havárie a mimoriadne udalosti	Zmena prístupu vlády k dobudovaniu všetkých začatých dopravných stavieb v okolí
		Rast úrovne miezd v regióne	Vplyv dopravy v regióne na zníženie kvality ŽP	Dostupnosť energetických zdrojov z rôznych dôvodov
		Zmeny systému financovania samospráv		Zmeny v komunálnej legislatíve

Následne boli významné problémy rozvoja obce Dolný Hričov podrobené aj príčinnodôsledkovej analýze prostredníctvom FTA analýzy, na základe ktorej bol zostavený - Obr. 2.89 *Strom problémov obce Dolný Hričov na obdobie rokov 2015-2021*, ktorý je zobrazený na nasledujúcej strane:

STROM PROBLÉMOV OBCE DOLNÝ HRIČOV V ROKU 2015

2.11. ROZVOJOVÉ AKTIVITY OBCE V OBDOBÍ 2005-2014

Od roku 2005 do roku 2014 obec Dolný Hričov uskutočnila rôzne aktivity, čo sa odzrkadlilo na kvalite života v obci.

Tab. 2.32 Rozvojové aktivity v obci Dolný Hričov v období 2005-2014

Aktivita	Rok
Dokončená výstavba nájomnej bytovky 16 b. j.	2006
Rekonštrukcia kultúrneho domu v Dolnom Hričove	2006
Dokončenie územného plánu obce Dolný Hričov	2007
Separovaný zber v obci	2007
Zmodernizovanie autobusových zastávok	2007
Vybudovanie detského ihriska pri základnej škole	2007
Dokončenie vodovodu a kanalizácie (ul. Májová a Športová)	2007
Úprava chodníka pri cintoríne a plochy za domom smútku pre urnový háj	2007
Náter strechy na budove obecného úradu, vybudovanie trativodov (ul. Športová a kultúrny dom)	2007
Nová rozhlasová ústredňa a renovácia rozhlasu v obci Dolný Hričov	2007
Dokončenie vodovodu a kanalizácie na ul. Dolné Záhumnie	2007
Rekonštrukcia plynovej kotolne v základnej škole P. V. Rovnianka	2007
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2008
Oplotenie športového areálu	2008
Vybudovanie nového úsporného osvetlenia v obci Peklina	2009
Rekonštrukčné práce na Kostole sv. Michala archanjela, vrátane oplotenia	2009
Rekonštrukcia ulíc Školská, Májová a Osloboditeľov	2010
Výstavba nájomnej bytovky 28 b. j	2011
Rekonštrukcia ústredného kúrenia v budove ZŠ a MŠ	2012
Rekonštrukcia ústredného kúrenia v budove obecného úradu	2014

Ako sa v závere roka 2014 uznieslo obecné zastupiteľstvo, možno konštatovať, že plánované aktivity boli v danom programovom období z veľkej väčšiny naplnené.

2.12. ROZVOJOVÉ AKTIVITY OBCE NA OBDOBIE 2015-2021

Tab. 2.33 Plánované rozvojové aktivity v obci Dolný Hričov na obdobie 2015-2021

Aktivita
PRIORITY MIESTNEJ ČASTI DOLNÝ HRIČOV
1. Rekonštrukcia ZŠ s MŠ P. V. Rovnianka
2. Vodovod, kanalizácia na ul. Osloboditeľov
3. Úprava komunikácií Dolné Záhumnie a Na Imranovec
4. Zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky
5. Nový Územný plán obce Dolný Hričov
6. Rekonštrukcia budov: Domino, Miestna prevádzka, Zdravotné stredisko
a. vysporiadanie pozemkov
b. Dom služieb – vysporiadanie budovy
7. Multifunkčné ihrisko
8. Rozšírenie cintorína
9. Rekonštrukcia verejného osvetlenie obce Dolný Hričov
10. Zeleň v obci
11. Ochrana ŽP v obci, kompostovanie v obci, separovaný zber, likvidácia nelegálnej skládky
12. Podpora bytovej výstavby a podpora individuálnej bytovej výstavby
13. Bytový dom – do osobného vlastníctva, nájomný bytový dom
14. Lokalita Lazy
15. Protivodpodňová ochrana intravilánu obce Dolný Hričov
16. Oživenie kultúrnych tradícií a športových podujatí
17. Podpora miestnych podnikateľov
PRIORITY MIESTNEJ ČASTI PEKLINA
1. Komunikácie + dopravné značenie
2. Panská záhrada (par. č. 149/1) – oddychová zóna, zeleň, multifunkčné ihrisko
3. Územný plán (projektová dokumentácia)
4. Kultúrny dom (PD, výstavba)
5. Cintorín – prístupová komunikácia, chodník, kaplnka, zvonica
6. Individuálna bytová výstavba
7. Protivodpodňová ochrana
8. Podpora podnikateľských subjektov
9. Osvetlenie – rozšírenie
10. Oživenie kultúrnych tradícií
11. Cestovný ruch

III. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obce Dolný Hričov nadväzuje na analytickú časť, ktorej výstupom je SWOT analýza. V rámci stratégie rozvoja obce ktorá pozostáva z vízie, strategických cieľov, prioritných oblastí a opatrení, je nutné zohľadniť a rešpektovať princípy regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť obsahuje:

1. Víziu územia.
2. Formuláciu a návrh stratégie.
3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja – hospodárska, sociálna, environmentálna.

Rozvoj územia obce Dolný Hričov je potrebné chápať a posudzovať nie izolovane, ale v širších súvislostiach vo všetkých oblastiach jeho pôsobenia. Je preto potrebné rešpektovať odhady možného rozvoja na všetkých úrovniach pre strednodobé, ale i dlhodobé časové horizonty.

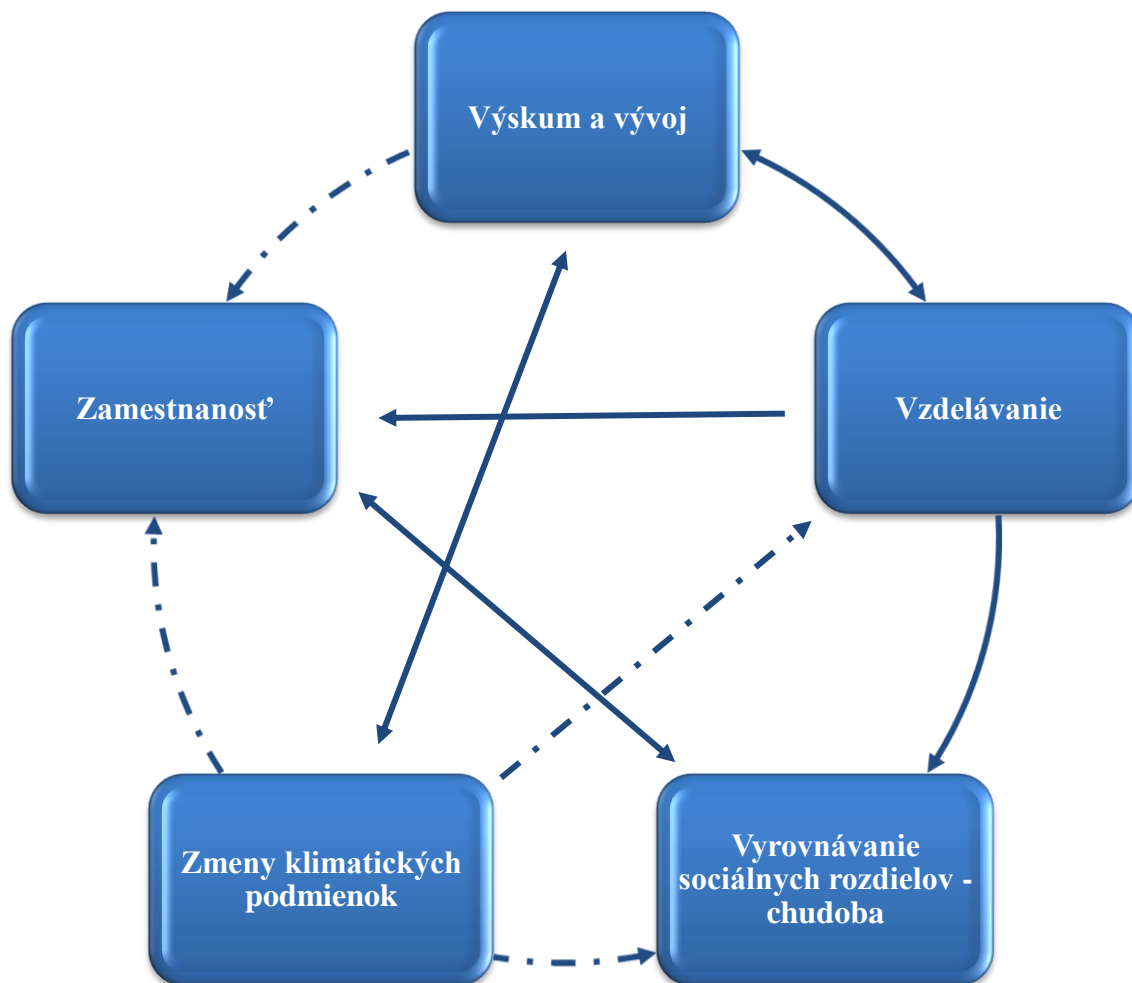
Stratégia Európa 2020 je stratégiou Európskej únie v oblasti rastu, pričom popisuje predchádzajúci vývoj a aktuálny stav v EÚ. Zdôrazňuje potrebu posilnenia riadiaceho rámca a v súlade s tým navrhuje architektúru stratégie, ktorá by mala spočívať jednak v tematickom prístupe a jednak v cielenejšom dohľade nad členskými štátmi. Jej cieľom je odstrániť nedostatky aktuálneho rastového modelu a vytvoriť podmienky pre:

- **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách.
- **Udržateľný rast** – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- **Inkluzívny rast** – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Tieto tri vzájomne sa dopĺňajúce priority by mali pomôcť EÚ a jej členským štátom dosiahnuť vyššiu mieru zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti.

Kľúčovými – rozhodujúcimi oblasťami naformulovanej stratégie Európa 2020 sú z **hospodárskeho a územného hľadiska mestá a mestské oblasti.**

Európska komisia zároveň navrhuje pre účely pokroku päť hlavných cieľov EÚ, ktoré by sa mali splniť do roku 2020. Uvedené oblasti sú znázornené v schéme.

Obr. 3.1 Synergie medzi hlavnými cieľmi stratégie Európa 2020

Na dosiahnutie celkového úspechu sú vyššie uvedené ciele nevyhnutné a zároveň sa vzájomne dopĺňajú. Komisia v stratégii návrhu, aby jednotlivé členské štáty pretransformovali ciele EÚ na vnútroštátne ciele a postupy. To znamená, aby každý členský štát prispôbil stratégiu Európa 2020 svojim podmienkam

Okrem identifikovania najdôležitejších územných výziev týkajúcich sa Európy stanovuje aj priority územného rozvoja, opatrenia na ich implementáciu.

Stratégia slúži ako návod pre regionálny rozvoj podporuje integrovanie územného prístupu do rôznych odvetvových politík na rôznych úrovniach štátnej správy a spája zásady územnej súdržnosti s cieľmi stratégie Európa 2020.

K prioritám patria:

- podpora decentralizovaného a vyváženého územného rozvoja,
- podpora integrovaného rozvoja v mestách, vidieckych a špecifických regiónoch,
- zabezpečenie globálnej konkurencieschopnosti regiónov vychádzajúcich zo silného miestneho hospodárstva,
- zlepšenie územného prepojenia pre jednotlivcov, komunity a podniky,
- riadenie a prepájanie environmentálnych, krajinných a kultúrnych hodnôt regiónov.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií.
- zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva (v prípade EFNRH);
- podpora prechodu na nízko-uhlíkové hospodárstva vo všetkých sektoroch;
- podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správ.

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky predstavuje východiskový strategický dokument k zákonu č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Komplexne určuje strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v dlhodobom období pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. Dokument definuje strategické ciele regiónov na najbližšie roky a prognózuje vývoj na nasledujúce obdobie. Za udržateľný rozvoj je považovaný rozvoj založený na ekonomickom raste, prednostne na efektívnom využívaní obnoviteľných zdrojov a rozvážnom využívaní neobnoviteľných prírodných zdrojov so znižovaním ich nadmernej spotreby, na rešpektovaní kultúrnych a sociálnych potrieb obyvateľstva a na ochrane životného prostredia.

K tomu je potrebné na všetkých úrovniach aktivovať dostupné vnútorné zdroje obcí, krajov aj štátu a využívať ponúkané doplnkové, externé zdroje v rámci realizácie regionálnej politiky EÚ. Vízia regionálneho rozvoja v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť. **Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.**

Žilinský samosprávny kraj dosiahne do roku 2020 pozitívnu zmenu vedúcu k pozitívnej zmene kvality života jeho obyvateľov. **Strategické ciele Žilinského samosprávneho kraja:**

- dobudovať kvalitné prepojenie kraja s európskymi dopravnými a komunikačnými sieťami zlepšiť kvalitu životného prostredia a zabezpečiť udržateľnosť využívania prírodných zdrojov
- zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a zlepšiť podnikateľské prostredie v kraji
- dosiahnuť vyššiu uplatniteľnosť ľudského kapitálu na trhu práce a sociálnu inklúziu znevýhodnených skupín
- rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov boli využité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je skvalitniť vypracovaný program obce Dolný Hričov.

Partnerská dohoda, ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex-ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex-post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

3.1 INTEGROVANÝ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

PRIORITNÁ OS Č. 1: BEZPEČNÁ A EKOLOGICKÁ DOPRAVA V REGIÓNOCH

- INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízko-uhlíkových dopravných systémov.

PRIORITNÁ OS Č. 2: ĽAHŠÍ PRÍSTUP K EFEKTÍVNYM A KVALITNEJŠÍM VEREJNÝM SLUŽBÁM

- INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy.

PRIORITNÁ OS Č.3: KONKURENCIESCHOPNÉ A ATRAKTÍVNE REGIÓNY PRE PODNIKANIE A ZAMESTNANOSŤ

- INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva.

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zdefinujú prioritné Projektové zámery v regióne.

Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

3.2 OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova, propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr
- INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia.

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

- INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na riešenie zmien klímy.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof.

PRIORITNÁ OS 3: EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

- INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora využitia zelenej energie v podnikoch.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízko-uhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení.
- INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple.

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

3.3 OPERAČNÝ PROGRAM INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ĽUDSKÉ ZDROJE

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie.
- Poradenské služby.
- Investície do hmotného majetku .
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu prevencia.
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania.
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach.
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch.
- Investície do nových lesných technológií.
- Spolupráca.
- LEADER.

Neprojektové opatrenia (realizácia bude zabezpečované cez národné opatrenia):

- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami.
- Agroenvironmentálne operácie súvisiace s klímou.
- Ekologické poľnohospodárstvo.
- Platby za životné podmienky zvierat.
- Platby Natura 2000.

3.4 OPERAČNÝ PROGRAM CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA SR-ČR

PRIORITNÁ OS 1: VYUŽÍVANIE INOVAČNÉHO POTENCIÁLU

- INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1 Investície do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a celoživotného vzdelávania
- INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2 Podpora podnikania a investícií do výskumu a vývoja, a rozvoja prepojení a synergie medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vyššieho vzdelávania

PRIORITNÁ OS 2 –DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ

- INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1 Zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom napojenia na sekundárnych a terciárnych uzlov do TEN-T infraštruktúry
- INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2 Rozvoj ekologicky citlivých a nízko uhlíkových dopravných systémov vrátane riečnej a morskej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení (7c)

PRIORITNÁ OS 3 –KVALITNÉ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PRE OBYVATEĽOV

- INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1 Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva (6c)
- INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2 Ochrana a obnova biodiverzity, ochrana a obnova pôdy a propagácia služieb ekosystémov vrátane NATURA 2000 a zelenej infraštruktúry (6d)

PRIORITNÁ OS 4 –ROZVOJ MIESTNYCH INICIATÍV

- INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1 Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy –Fond malých Projektov

PRIORITNÁ OS 5 –TECHNICKÁ POMOC

3.5 VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE DOLNÝ HRIČOV

Vízia obce Dolný Hričov rešpektuje všetky hlavné myšlienky smerujúce k zvýšeniu kvality života a to kľúčových dokumentov na všetkých úrovniach (nadnárodnej, národnej a regionálnej). Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec Dolný Hričov dosiahnuť. Obec Dolný Hričov, vychádzalo z pôvodnej vízie PHSR obce Dolný Hričov na roky 2003 – 2014, čím sa zabezpečila kontinuita medzi jednotlivým i obdobiami. **Vízia obce Dolný Hričov pre nasledovné roky 2015-2021 s výhľadom do roku 2030 je:**

"...zabezpečiť kontinuálny a dlhodobý rozvoj, zvyšovať úroveň kvality života obyvateľov s využitím vnútorného potenciálu všetkých daností svojho územia. Obec Dolný Hričov bude v roku 2030 obcou s priateľským a bezpečným prostredím pre život a podnikanie. Rozvážne a efektívne využije svoj vnútorný potenciál, čím zabezpečí zvýšenie kvality života všetkých svojich obyvateľov."

Pri stanovení strategického cieľa obce Dolný Hričov sa prihliadalo na Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR, ktorá bola v máji roku 2014 aktualizovaná. Uvedený dokument je v súlade s inými strategickými dokumentmi (Európa 2020, Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020, Konceptia územného rozvoja Slovenska). V oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov majú svoje nezastupiteľné postavenie obce, ako jedna z troch úrovní verejnej správy. Obce tvoria integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Ekonomika obcí predstavuje významnú časť verejných financií.

Obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme v rámci originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy. Strategický cieľ obce Dolný Hričov na roky 2015-2021 s prihliadnutím na strategický cieľ Žilinského samosprávneho kraja je nasledovný:

"Strategickým cieľom rozvoja obce Dolný Hričov na obdobie 2015-2021, je vytvorenie podmienok pre zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Dolný Hričov, udržanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopný hospodársky rozvoj, efektívnu vzájomnú spoluprácu v rámci obce, kvalitné životné prostredie a efektívne využívanie prírodných zdrojov s rešpektovaním strategických cieľov VÚC Žilinského samosprávneho kraja."

3.6 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Cieľom strategickej časti je návrh takých prioritných oblastí a opatrení, ktorú budú viesť k dosiahnutiu strategického cieľa, čo sa následne odzrkadlí pri naplnení vízie obce.

Definovanie stratégie rozvoja obce Dolný Hričov nadväzuje na výsledky analýz, vychádza z poznania komplexného vnútorného prostredia, potrieb obyvateľov obce Dolný Hričov a časti Peklina.

Do riešenia pomerne širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štátna, miestna samospráva, súkromný sektor a pod.), s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi.

Zároveň vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri zabezpečení plánovaných zmien, ktorého dôležitým predpokladom je dobrá informovanosť kľúčových aktérov a ich spolupráca.

Osobitná pozornosť v stratégii je venovaná koordinácii rozvojových zámerov obce, ktoré budú cez schválené operačné programy spolufinancované zo zdrojov európskych fondov.

Stratégia je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, v súlade s prioritnými oblasťami v nej definovanými, a to:

- Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu.
- Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva.
- Štrukturálne zmeny.
- Poznatkovo orientovaná ekonomika.
- Ochrana a tvorba životného prostredia.

Tieto sú primietnuté do prioritných oblastí navrhovaných v stratégii rozvoja obce s prispôbením podmienkam úrovne samosprávy.

Pre naplnenie vízie a na dosiahnutie strategického cieľa hospodárskeho a sociálneho rozvoja na obdobie rokov 2015-2021, si v rámci tvorby stratégie rozvoja, obec Dolný Hričov stanovila

tri nasledovné čiastkové ciele v troch hlavných prioritných oblastiach, ktoré boli definované v analytickej časti:

- **Sociálna politika** – zlepšenie podmienok obyvateľstva v rámci územia obce Dolný Hričov. Politika následne zahŕňa školstvo a vzdelávanie, sociálne služby, kultúru, šport a rozvoj a podporu partnerskej spolupráce.
- **Hospodárska politika** – je zamerané na podnikateľské prostredie, tzn. podporu malého a stredné podnikania, veľkých podnikov a pod. V rámci tejto politiky sa podpora taktiež týka poľnohospodárskej a remeselnej výroby, rozvoj dopravy a technickej infraštruktúry, kultúrny a kreatívny priemysel, efektívna verejná správa a pod.
- **Environmentálna politika** – zameraná na vodné a odpadové hospodárstvo, na ochranu zložiek životného prostredia a na ochranu krajiny a prírody.

Tab. 3.1 Prioritné oblasti rozvoja obce Dolný Hričov na obdobie 2015-2021

Prioritné oblasti		
Prioritná oblasť 1 (PO1) Sociálna politika	Prioritná oblasť 2 (PO2) Hospodárska politika	Prioritná oblasť 3 (PO3) Environmentálna politika
Oblasti podpory		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Školstvo a vzdelávanie ❖ Sociálne služby a sociálna infraštruktúra (sociálna, bytová a zdravotnícka) ❖ Kultúra a šport ❖ Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Podnikateľské prostredie ❖ Remeselná a poľnohospodárska výroba ❖ Cestovný ruch ❖ Technická infraštruktúra a služby verejnej správy ❖ Výskum a inovácie ❖ Kultúrny a kreatívny priemysel 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Odpadové hospodárstvo ❖ Vodné hospodárstvo (voda, kanalizácia, protipovodňové opatrenia, opatrenia vedúce k prevencii pred živelnými pohromami) ❖ Infraštruktúra ❖ Ochrana a tvorba zložiek životného prostredia

Prostredníctvom týchto prioritných oblastí ďalej rozpracovaných do jednotlivých opatrení bude obec Dolný Hričov naplňovať víziu rozvoja naplňaním strategického cieľa, vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov obce, pre konkurencieschopný hospodársky rozvoj a zvyšovanie kvality životného prostredia a rešpektovaním strategických cieľov Žilinského samosprávneho kraja.

VÍZIA Obec Dolný Hričov bude v roku 2030 obcou s priateľským a bezpečným prostredím pre život a podnikanie. Rozvážne a cieľavedome využije svoj vnútorný potenciál, čím zabezpečí zvýšenie kvality života všetkých svojich obyvateľov			
Prioritná oblasť	Prioritná oblasť 1 (PO 1) Sociálna politika	Prioritná oblasť 2 (PO2) Hospodárska politika	Prioritná oblasť 3 (PO3) Environmentálna politika
Ciele	Zvýšenie kvality života v obci a zabezpečenie všestrannej starostlivosti o obyvateľov obce Dolný Hričov	Podpora malého stredného a veľkého podnikania a dobudovanie technickej infraštruktúry	Znížiť negatívne dopady vplyvajúce na kvalitu životného prostredia.
Záujem	Školstvo a vzdelávanie Sociálne služby a sociálna infraštruktúra Kultúra a šport Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	Podnikateľské prostredie Remeselná a poľnohospodárska výroba Technická infraštruktúra a služby verejnej správy Výskum a inovácie Kultúrny a kreatívny priemysel	Odpadové hospodárstvo Vodné hospodárstvo Ochrana a tvorba zložiek životného prostredia
Opatrenia	Opatrenie 1.1 Rekonštrukcia a modernizácia škôl a školských zariadení Opatrenie 1.2 Komplexná starostlivosť o obyvateľov obce Opatrenie 1.3 rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	Opatrenie 2.1 Zvýšenie atraktívnosti prostredia pre podnikanie a zamestnanosť Opatrenie 2.2 Podpora remeselnej výroby a poľnohospodárskej produkcie „z dvora“. Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja dopravnej a ostatnej infraštruktúry Opatrenie 2.4 Podpora výstavby a rekonštrukcie bytového fondu Opatrenie 2.5 Podpora kultúrneho, športového a spoločenského života v obci Opatrenie 2.6 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	Opatrenie 3.1 rozvoj infraštruktúry vodného hospodárstva a podpora aktivít vedúcich k prevencii pred živelnými pohromami a odstraňovaní následkov Opatrenie 3.2 Rozvoj infraštruktúry – krematória a cintorína Opatrenie 3.3 Podpora aktivít a projektov v oblasti obecného prostredia, zachovania biodiverzity ekosystémov, ochrany a tvorby prírody a krajiny Opatrenia 3.4 Moderné a efektívne odpadové hospodárstvo

Tab. 3.2 Prioritné oblasti rozvoja obce Dolný Hričov na obdobie 2015-2021 stanovené v súlade s víziou rozvoja obce

V prioritných oblastiach si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia na dosiahnutie strategických cieľov nasledovným spôsobom:

Tab. 3.3 Ciele stratégie rozvoja obce Dolný Hričov v oblasti sociálnej politiky

SOCIÁLNA POLITIKA	
Opatrenie 1.1	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania
Opatrenie 1.2	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia škôl a školských zariadení vrátane ich materiálno-technického vybavenia
Opatrenie 1.3	Komplexná starostlivosť a zdravotná starostlivosť o obyvateľov obce
Opatrenie 1.4	Podpora športového kultúrneho a spoločenského života v obci vrátane výstavby a modernizácie športovej a kultúrnej infraštruktúry.

Tab. 3.4 Ciele stratégie rozvoja obce Dolný Hričov v oblasti hospodárskej politiky

HOSPODÁRSKA POLITIKA	
Opatrenie 2.1	Zvýšenie atraktívnosti prostredia pre podnikanie a zamestnanosť
Opatrenie 2.2	Podpora remeselnej výroby a poľnohospodárskej produkcie „z dvora“
Opatrenie 2.3	Podpora rozvoja dopravnej a ostatnej technickej infraštruktúry
Opatrenie 2.4	Podpora výstavby a rekonštrukcie bytového fondu
Opatrenie 2.5	Podpora aktivít a projektov v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu
Opatrenie 2.6	Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce

Tab. 3.5 Ciele stratégie rozvoja obce Dolný Hričov v oblasti environmentálnej politiky

ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA	
Opatrenie 3.1	Rozvoj infraštruktúry vodného hospodárstva a podpora aktivít vedúcich k prevencii pred živelnými pohromami a odstraňovaní ich následkov
Opatrenie 3.2	Rozvoj infraštruktúry – krematória a cintoríny
Opatrenie 3.3	Podpora aktivít a projektov v oblasti obecného prostredia, zachovania biodiverzity ekosystémov, ochrany a tvorby prírody a krajiny
Opatrenie 3.4	Moderné a efektívne odpadové hospodárstvo

IV. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike minimálne na úrovni opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k splneniu strategického cieľa rozvoja obce Dolný Hričov na 2015-2021. Strategický cieľ bol rozpracovaný podľa prioritných oblastí:

Tab. 4.1 Prioritné oblasti a ciele rozvoja obce Dolný Hričov

Prioritné oblasti		
Prioritná oblasť 1 (PO1) Sociálna politika	Prioritná oblasť 2 (PO2) Hospodárska politika	Prioritná oblasť 3 (PO3) Environmentálna politika
Ciele prioritných oblastí		
Zvýšiť kvalitu a zabezpečiť rozvoj ľudských zdrojov a všestrannú celoživotnú starostlivosť o obyvateľov obce.	Upevniť inovatívne a konkurencieschopné hospodárstvo založené na využití vnútorného potenciálu územia, dobudovanej technickej infraštruktúry a kvalitných službách verejnej správy a cestovného ruchu.	Znížiť negatívne dopady vyplývajúce na stav životného prostredia a kvalitu života obyvateľov a zvýšiť ich environmentálne povedomie.

Pre prehľadnejšie zachytenie stratégie rozvoja obce Dolný Hričov boli v strategickej časti detailnejšie rozpracované oblasti podpory jednotlivých prioritných oblastí takto:

Tab. 4.2 Možnosti podpory jednotlivých prioritných oblastí rozvoja obce Dolný Hričov

Prioritné oblasti		
Prioritná oblasť 1 (PO1) Sociálna politika	Prioritná oblasť 2 (PO2) Hospodárska politika	Prioritná oblasť 3 (PO3) Environmentálna politika
Oblasti podpory		
Školstvo a vzdelávanie Sociálne služby a sociálna infraštruktúra (sociálna, bytová a zdravotnícka) Kultúra a šport Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	Podnikateľské prostredie Remeselná a poľnohospodárska výroba Cestovný ruch Technická infraštruktúra a služby verejnej správy Výskum a inovácie Kultúrny a kreatívny priemysel	Odpadové hospodárstvo Vodné hospodárstvo (voda, kanalizácia, protipovodňové opatrenia, opatrenia vedúce k prevencii pred živelnými pohromami) Infraštruktúra Ochrana a tvorba zložiek životného prostredia

Programová časť sa skladá z dvoch pilierov, a to konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a **súbor merateľných ukazovateľov výsledkov a dosahov** vrátane východiskových a cieľových hodnôt. Pri vypracovaní programovej časti PHSR obce Dolný Hričov bol v zmysle metodiky na vypracovanie implementované nasledujúce postupy:

1. Bližšia špecifikácia opatrení a návrh aktivít a projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu podľa (Formulára P1 a P2, pozri nižšie). Na návrhoch sa spolupodieľali prizvaní strategickí partneri a organizácie.
2. Vypracovanie sumárneho prehľadu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán (Formulár R1), stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
3. Vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov podľa Formulára P4 – Formulár pre prípravu projektu.

Tab. 4.3 Prioritná oblasť rozvoja obce - sociálna politika

PO1 – SOCIÁLNA POLITIKA		
Opatrenie	Projekt / Aktivita	Priorita / Oblasť
Opatrenie 1.1 Rekonštrukcia a modernizácia škôl a školských zariadení	1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy a areálu ZŠ s MŠ v obci	Sociálna oblasť/ Školstvo a vzdelávanie
Opatrenie 1.2 Podpora výstavby a rekonštrukcie bytového fondu	1.2.1 Výstavba nájomných bytov v Dolnom Hričove a v Pekline	Sociálna oblasť / Sociálna infraštruktúra
Opatrenie 1.3 Podpora výstavby a rekonštrukcie nebytového fondu	1.3.1 Rekonštrukcia budov „Domino“ a „Miesta prevádzka“	Sociálna oblasť / Sociálna infraštruktúra
Opatrenie 1.4 Komplexná sociálna a zdravotná starostlivosť o obyvateľov obce	1.2.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska	Sociálna oblasť / Zdravotné služby
Opatrenie 1.5 Podpora športového, kultúrneho a spoločenského života vrátane výstavby a modernizácie športovej a kultúrnej infraštruktúry	1.5.1 Výstavba Kultúrneho domu v Pekline	Sociálna oblasť / Kultúra a šport
	1.5.2 Výstavba kaplnky a zvonice v Pekline	Sociálna oblasť / Sociálna infraštruktúra
	1.5.3 Zriadenie multifunkčného ihriska	Sociálna oblasť / Kultúra a šport
	1.5.4 Zriadenie športovo-oddychovej zóny v Pekline	Sociálna oblasť / Kultúra a šport
Opatrenie 1.6 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce.	1.6.1 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	Sociálna oblasť / Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce

Tab. 4.4 Prioritná oblasť rozvoja obce - hospodárska politika

PO2 – HOSPODÁRSKA POLITIKA		
Opatrenie	Projekt / Aktivita	Priorita / Oblasť
Opatrenie 2.1 Zvýšenie atraktivity prostredia pre podnikanie a zamestnanosť		
Opatrenie 2.2 Podpora remeselnej výroby a poľnohospodárskej produkcie		
Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja dopravnej a ostatnej infraštruktúry	2.3.1 Oprava miestnych komunikácií a chodníkov (ul. Záhumnie a Na Imranovec)	Hospodárska oblasť / Technická infraštruktúra
	2.3.2 Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníka – cintorín Peklina	Hospodárska oblasť / Technická infraštruktúra
	2.3.3 Dopravná bezpečnostná situácia v obci	Hospodárska oblasť / Technická infraštruktúra
	2.3.4 Modernizácia verejného osvetlenia	Hospodárska oblasť / Technická infraštruktúra
	2.3.5 Rozšírenie verejného osvetlenia v Pekline	Hospodárska oblasť / Technická infraštruktúra

Tab. 4.5 Prioritná oblasť rozvoja obce - environmentálna politika

PO3 – ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA		
Opatrenie	Projekt / Aktivita	Priorita / Oblasť
Opatrenie 3.1 Rozvoj infraštruktúry vodného hospodárstva a podpora aktivít vedúcich k prevencii živelných pohrôm a ich následkov	3.1.1 Rozšírenie vodovodnej a kanalizačnej siete – ul. Osloboditeľov	Environmentálna oblasť / Vodné hospodárstvo
	3.1.2 Protipovodňová ochrana obce	Environmentálna oblasť / Vodné hospodárstvo
Opatrenie 3.2 Rozvoj infraštruktúry – cintoríny	3.2.1 Rozšírenie cintorína	Environmentálna oblasť / Infraštruktúra
Opatrenie 3.3 Podpora aktivít a projektov v oblasti obecného prostredia, zachovania biodiverzity ekosystémov, ochrany a tvorby prírody a krajiny.	3.3.1 Obnova a revitalizácia obecnej zelene a areálov	Environmentálna oblasť / Ochrana a tvorba zložiek životného prostredia
	3.3.2 Likvidácia nelegálnej skládky odpadu	Environmentálna oblasť / Ochrana a tvorba zložiek životného prostredia
Opatrenie 3.4 Moderné a efektívne odpadové hospodárstvo.	3.4.1 Zefektívnenie nakladania s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu	Environmentálna oblasť / Odpadové hospodárstvo
	3.4.2 Obecné kompostovisko – zber biologických odpadov	Environmentálna oblasť / Odpadové hospodárstvo

Pre podrobnejšie rozpracovanie do samostatných formulárov boli zaradené projekty pre obdobie prvého akčného plánu PHSR (2015-2016) a budú každoročne doplnené pri hodnotení PHSR (Formulár P4 je súčasťou dokumentu). Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie PHSR.

Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v prehľade vo Formulári P2. Ukazovatele sú charakteristiky, ktoré môžeme merať a ich kvantitatívne meranie odráža zmeny, ktoré súvisia s intervenciou. Hovoríme im aj objektívne overiteľné ukazovatele, pretože popisujú ciele intervencie v merateľných veličinách. Ich špecifikovanie je základom pre monitorovací systém, pretože pomáhajú merať zmenu, ktorá sa udiala v porovnaní s plánom a to v zmysle kvality, kvantity a času.

Výstupy projektu – práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska.

Výsledok projektu – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu (výstupy z aktivít), ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine.

Dopad – vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu intervencie.

Ukazovateľ – nástroj na meranie dosiahnutého cieľa, mobilizácie zdrojov, dosiahnutých výsledkov, meranie kvality alebo kontextovej premennej. Ukazovateľ je tvorený definíciou, jednotkou, časovým vymedzením, počiatočnou hodnotou a požadovanou hodnotou.

Rozlišujeme tieto ukazovatele:

- **ukazovatele výstupu** sú obvykle priradené k aktivitám, prípadne k špecifickým cieľom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované,
- **ukazovatele výsledku** vyjadrujú priamy hmatateľný efekt intervencie na cieľové skupiny projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba),
- **ukazovatele dopadu** vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na územie a cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených

pre prioritnú oblasť, potrieb cieľovej skupiny alebo k odstraňovaniu prekážok či využívaniu potenciálu rozvoja územia, z toho dôvodu musí existovať medzi výsledkom a dopadom logická väzba. Z toho hľadiska preto nemusí byť dosiahnutie strategického cieľa vyjadrené ukazovateľmi dopadu, ale môže byť vyjadrené aj vhodnými ukazovateľmi výsledku.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obci boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov, stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k termínu roku 2020.

Tab. 4.6 Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí pre sociálnu politiku obce

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Definícia	Zdroj informácií	Merná jednotka	Vých. hodnota	Cieľová hodnota	
					2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA POLITIKA							
1.1.1 Komplexná rekonštrukcia budovy a areálu ZŠ s MŠ P. V. Rovnianka							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet žiakov navštevujúcich školu	ZŠ a MŠ	Počet			
	Výsledok	Zrekonštruovaná plocha	ObÚ ZŠ a MŠ	m²	0	0	950
	Dopad	Zrealizovaný projekt pre zlepšenie školskej infraštruktúry	Štatistika	Počet	0	0	1
1.2.1 Výstavba nájomných bytov v Dolnom Hričove a v Pekline							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet novo-postavených bytových jednotiek	ObÚ	Počet	0	0	14
	Výsledok	Zvýšenie počtu bytových jednotiek	ObÚ	Počet	0	0	14
	Dopad	Zrealizovaný projekt pre zlepšenie podmienok bývania	Štatistika	Počet	0	0	1
1.3.1 Rekonštrukcia budov „Domino“ a „Miesta prevádzka“							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet návštevníkov	Domino - prevádzka	počet	4	4	8
	Výsledok	Zrekonštruovaná plocha	ObÚ	m²	0	0	650
	Dopad	Zrealizovaný projekt sociálnej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	0	2

Tab. 4.7 Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí pre sociálnu politiku obce

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Vých. hodnota	Cieľová hodnota	
					2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA POLITIKA							
1.4.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet pacientov	Zdravotné stredisko	počet	112	112	120
	Výsledok	Zrekonštruovaná plocha	ObÚ	m²	0	0	430
	Dopad	Zrealizovaný projekt zdrav. starostlivosti	Štatistika	počet	0	0	1
1.5.1 Výstavba Kultúrneho domu v Pekline							
Hlavné ukazovatele: *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet štúdií, PD	ObÚ	počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia a PD	ObÚ	počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt v oblasti kultúry	Štatistika	počet	0	0	1
1.5.2 Výstavba kaplnky a zvonice v Pekline							
Hlavné ukazovatele: *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet štúdií, PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia a PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	Počet	0	0	1
1.5.3 Zriadenie multifunkčného ihriska							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet štúdií, PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia a PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt v oblasti športu	Štatistika	Počet	0	0	1
1.5.4 Zriadenie športovo-oddychovej zóny v Pekline							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet štúdií, PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia a PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt v oblasti športu	Štatistika	Počet	0	0	1
1.6.1 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet partnerov zapojených do regionálneho rozvoja	ObÚ	%	0	0	10
	Výsledok	Partneri zapojení do podpory rozvoja regiónu	ObÚ	%	0	0	10
	Dopad	Zrealizované projekty v rámci partnerskej spolupráce	Štatistik a	Počet	0	0	1

Tab. 4.8 Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí pre hospodársku politiku obce

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Vých. hodnota	Cieľová hodnota	
					2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – HOSPODÁRSKA POLITIKA							
2.3.1 Oprava miestnych komunikácií a chodníkov - ul. Dolné Záhumnie a Na Imranovec							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet spevnenej plochy	ObÚ	m²	750	0	0
	Výsledok	Počet nových opravených komunikácií a chodníkov	ObÚ	%	0	0	5
	Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	0	1
2.3.2 Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníka – cintorín Peklina							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet spevnenej plochy	ObÚ	m²	0	0	150
	Výsledok	Počet nových komunikácií a chodníkov	ObÚ	Počet	0	0	2
	Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	0	1
2.3.3 Dopravná bezpečnostná situácia v obci							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet vypracovaných štúdií	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt cestnej premávky	Štatistika	Počet	0	0	1
2.3.4 Modernizácia verejného osvetlenia							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet nových svietidiel	ObÚ	Počet	112	0	0
	Výsledok	Vymenené nové svietidlá	ObÚ	Počet	112	0	0
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	Počet	1	0	0
2.3.5 Rozšírenie verejného osvetlenia v Pekline							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet doplnených svietidiel	ObÚ	Počet	0	2	0
	Výsledok	Doplnené svietidlá	ObÚ	Počet	0	2	0
	Dopad	Zrealizovaný projekt technickej infraštruktúry	Štatistika	Počet	0	0	0

Tab. 4.9 Zoznam ukazovateľov cieľov / prioritných oblastí pre environmentálnu politiku obce

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Definícia	Zdroj informácií	Merná jednotka	Vých. hodnota	Cieľová hodnota	
					2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA							
3.1.1 Vybudovanie a rozšírenie vodovodnej a kanalizačnej siete – ul. Osloboditeľov							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Dĺžka novovybudovaného vodovodu a kanalizácie	Vodárenská spoločnosť	bm	0	0	1
	Výsledok	Vybudovaný vodovod a kanalizácia	Vodárenská spoločnosť	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt vodného hospodárstva	Štatistika	Počet	0	0	1
3.1.2 Protipovodňová ochrana obce							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet zrealizovaných technických opatrení	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Vybudovaná protipovodňová ochrana	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt vodného hospodárstva	Štatistika	Počet	0	0	1
3.2.1 Rozšírenie cintorína							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Rozšírená plocha	ObÚ	m²	0	0	100
	Výsledok	Zvýšenie počtu hrobových miest	ObÚ	Počet	0	0	20
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	Počet	0	0	1
3.3.1 Obnova a revitalizácia obecnej zelene, ozdravovanie areálov							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet vypracovaných štúdií	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt ochrany ŽP	Štatistika	Počet	0	0	1
3.3.2 Likvidácia nelegálnej skládky odpadu							
Hlavné ukazovatele *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Likvidácia odpadu v m³	ObÚ	m³	900	0	0
	Výsledok	Zlikvidovanie skládky odpadu	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	Počet	0	0	1

Tab. 4.10 Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí pre environmentálnu politiku obce

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Definícia	Zdroj informácií	Merná jednotka	Vých. hodnota	Cieľová hodnota	
					2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA							
3.4.1 Modernizácia a zefektívnenie nakladania s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov a ich úprava							
Hlavné ukazovatele: *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Zníženie množstva zmesového KO	Technické služby ObÚ	%	0	25	0
	Výsledok	Zvýšenie množstva vyseparovaného KO	Technické služby ObÚ	%	0	25	0
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Štatistika	Počet	0	1	0
3.4.2 Obecné kompostovisko – zber a zhodnocovanie biologických odpadov							
Hlavné ukazovatele: *výstupu *výsledku *dopadu	Výstup	Počet vypracovaných štúdií a PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Výsledok	Spracovaná štúdia a PD	ObÚ	Počet	0	0	1
	Dopad	Zrealizovaný projekt v oblasti odpadového hospodárstva	Štatistika	Počet	0	0	1

Tab. 4.11 Formulár na prípravu projektov – projekt 1

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE							
Názov projektu		Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce Dolný Hričov					
Garant		Obec Dolný Hričov					
Kontaktná osoba garanta		Starosta obce Dolný Hričov					
Partneri garanta		-					
Začatie a ukončenie projektu		2015 – 2016					
Stav projektu pred realizáciou		Pred realizáciou neboli vykonané žiadne práce					
Cieľ projektu		Znížiť náklady obce					
Výstupy							
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce Dolný Hričov					
Indikátory monitoringu		Počet obyvateľov					
Riziká		Nedostatok finančných prostriedkov					
Poznámky		-					
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik		Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Realizácia projektu		ELTODO OSVETLENIE s.r.o			2015 – 2016		
Kolaudácia					2016		
Financovanie projektu 1 (náklady v EUR)							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2015	153965,80 €	130870,93 €	15396,58 €		7698,43€	
Spolu	2015-2016	153965,80 €					

Tab. 4.12 Formulár na prípravu projektov – projekt 2

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE							
Názov projektu		Pokládka asfaltovej vrstvy ACo 11 hrúbky 5 cm v obci					
Garant		Obec Dolný Hričov					
Kontaktná osoba garanta		Starosta obce Dolný Hričov					
Partneri garanta		-					
Začatie a ukončenie projektu		2015 – 2015					
Stav projektu pred realizáciou		Pred realizáciou boli vykonané úpravy povrchu pozemnej komunikácie					
Cieľ projektu		Zvýšiť kvalitu života v časti obci Dolný Hričov					
Výstupy		Dĺžka obnovených pozemných komunikácií					
Užívatelia		Obyvatelia a návštevníci obce Dolný Hričov					
Indikátory monitoringu		Počet obyvateľov					
Riziká		Nedostatok finančných prostriedkov					
Poznámky		-					
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik		Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Realizácia projektu		EUROVIA a.s.			2015		
Kolaudácia					2015		
Financovanie projektu 1 (náklady v EUR)							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2015	35100,00€				35100,00€	
Spolu	2015	35100,00€					

Tab. 4.13 Formulár na prípravu projektov – projekt 3

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE							
Názov projektu	Likvidácia nelegálnej skládky v obci Dolný Hričov						
Garant	Obec Dolný Hričov						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce Dolný Hričov						
Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2015 – 2015						
Stav projektu pred realizáciou	Pred realizáciou neboli vykonané žiadne práce						
Cieľ projektu	Odstrániť nelegálnu skládku v obci Dolný Hričov						
Výstupy	Počet nelegálnych skládok v obci						
Užívatelia	-						
Indikátory monitoringu	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)			
Realizácia projektu	ASA a. s.			2015			
Kolaudácia				2015			
Financovanie projektu 1 (náklady v EUR)							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2015	105162,48€	99904,35€			5 258,13€	
Spolu	2015	105162,48€					

4.14 Formulár na prípravu projektov – projekt 4

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PROJEKTOVOM ZÁMERE							
Názov projektu	Zemné práce – terénna úprava v časti Peklina						
Garant	Obec Dolný Hričov						
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce Dolný Hričov						
Partneri garanta	-						
Začatie a ukončenie projektu	2015 – 2015						
Stav projektu pred realizáciou	Pred realizáciou neboli vykonané žiadne práce						
Cieľ projektu	Vykonanie terénnych úprav						
Výstupy	Počet upravených m ²						
Užívatelia	-						
Indikátory monitoringu	-						
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov						
Poznámky	-						
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)			
Realizácia projektu	HOFE s.r.o.			2015			
Kolaudácia				2015			
Financovanie projektu 1 (náklady v EUR)							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
			EÚ	ŠR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2015	8167,20€				8167,20€	
Spolu	2015	8167,20€					

V. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov nadväzuje na programovú časť. V rámci realizačnej časti sú detailnejšie rozpracované projektové zámery obce, vzťahujúce sa na spracovanie Akčného plánu obce Dolný Hričov. Ďalej je realizačná časť zameraná na:

- popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR obce Dolný Hričov,
- časový a vecný harmonogram realizácie PHSR obce Dolný Hričov,
- merateľné ukazovatele PHSR obce Dolný Hričov,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR obce Dolný Hričov.

Realizačná časť programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov ďalej obsahuje:

- Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii plánu rozvoja obce.
- Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie plánu, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie.
- Stručný popis komunikačnej stratégie plánu k jednotlivým cieľovým skupinám.
- Systém monitorovania a hodnotenia.
- Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na nasledujúce roky.

5.1 POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCII CIEĽOV PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Základným nástrojom, ktorý definuje aktuálne potreby obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov. Jednou z najdôležitejších úloh je rozvoj silných partnerov, obyvateľov obce a miestnych podnikateľských subjektov. Spojenie schopností a miestnych poznatkov bude základom na stanovenie spoločných riešení a dosiahnutia prijateľných a udržateľných výsledkov. V rámci realizácie plánu rozvoja obce vystupujú ako partneri nasledovné inštitúcie:

- Agrofin, poľnohospodárske družstvo,
- Letisko Žilina, a.s.,
- HOFE s.r.o.
- Základná škola s materskou školou P.V. Rovnianka,

Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce:

1. **Organizačné zabezpečenie** – realizácia programu rozvoja je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, členov komisií, pracovných skupín, poslancov a verejnosti, v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok.
2. **Obecné zastupiteľstvo** – je zložené z 9 poslancov, ktorí boli zvolení v priamych voľbách obyvateľmi obce Dolný Hričov a časti Peklina na roky 2014 – 2017. OZ Dolný Hričov sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace. Poslanci OZ riadia podľa schváleného rokovacieho poriadku. V rámci činnosti poslancov OZ prijímajú všeobecné záväzné nariadenia a tým rozhodujú o základných otázkach života obce. Vo vzťahu k realizácii Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov, obecné zastupiteľstvo vypracovalo prioritné opatrenia v strategickej časti a schvaľuje celý dokument PHSR Dolný Hričov. Ďalej je jeho úlohou každoročne schvaľovať vyhodnotenie plnenia PHSR obce, monitorovacie a hodnotiace správy ako aj spolufinancovanie pri jednotlivých projektoch. OZ obce rozhoduje o aktualizáciách a zmenách PHSR obce. OZ obce vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenie programu v prípade nutnosti opráv rozdeľuje jednotlivé prioritné body programu a akčného plánu medzi existujúce komisie obecného zastupiteľstva, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.
3. **Starosta** – v zmysle zákona č. 369/1993 o obecnom zriadení predstavuje najvyšší výkonný orgán obce. Rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú príslušným zákonom alebo štatútom vyhradené obecným zastupiteľstvom. Starosta obce Dolný Hričov vo vzťahu k realizácii programu, riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.
4. **Inštitucionálne zabezpečenie** – inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Tab. 5.1 Zabezpečenie činností v realizácii PHSR obce na úrovni programu

Činnosť	OZ	Starosta	Komisie OZ	Obecný úrad	Hl. kontrolór
Financovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Implementácia	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Hodnotenie	schvaľuje	riadi		vykonáva	
Monitoring	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Kontrola	schvaľuje	riadi	navrhuje		vykonáva

Tab. 5.2 Zabezpečenie činností v realizácii PHSR obce na úrovni projektu

Činnosť	OZ	Starosta	Komisie OZ	Obecný úrad	Externé prostredie
Identifikácia	schvaľuje		navrhuje	spolupracuje	vykonáva
Príprava				vykonáva	vykonáva
Financovanie	schvaľuje		hodnotí	vykonáva	spolupracuje
Kompletizácia		vykonáva			spolupracuje
Implementácia				vykonáva	vykonáva
Monitorovanie	schvaľuje		hodnotí	vykonáva	vykonáva
Korekcie	schvaľuje		navrhuje	vykonáva	vykonáva

V podmienkach obce Dolný Hričov zabezpečuje výkon činností súvisiacich s realizáciou PHSR v rámci štruktúry:

- projektový manažér,
- riadiaci tím,
- komisie obecného zastupiteľstva,
- pracovné skupiny.

Zodpovednosť za riadenie jednotlivých projektov je uvedená v tabuľkách uvedených vyššie. Pre zabezpečenie a koordináciu činností projektového cyklu pre projekty financované z doplnkových zdrojov spolupracuje obec s externými subjektmi. Takto je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie činností potrebných pre realizáciu PHSR, ako aj činností v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov a procesov a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

5.2 POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Pri tvorbe stratégie je potrebná podpora spolupráce a vykonávanie množstva komunikačných aktivít zameraných na verejnosť. Je potrebné vedieť, s ktorými skupinami je dôležité komunikovať.

Hlavnými cieľovými skupinami v rámci komunikačnej stratégie sú:

- Sociálno-ekonomickí partneri.
- Obyvatelia obce Dolný Hričov.
- Miestne organizácie.
- Zamestnanci obecného úradu.

Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s obyvateľmi obce. Je potrebné zabezpečiť aby každý obyvateľ bol informovaný o jednotlivých krokoch uvedených v PHSR obce Dolný Hričov. Každá informácia musí byť podaná zrozumiteľne a včas.

Komunikáciu s verejnosťou bude obec zabezpečovať prostredníctvom webovej stránky, informačnej tabule, miestnym káblovým informačným kanálom, rozhlasom a obecnými novinami.

Komunikačná stratégia vo vzťahu k PHSR v obci Dolný Hričov prebieha kontinuálne od začiatku októbra 2014 počas celého programového obdobia 2015 – 2021.

Všestranným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je materiál predkladaný na rokovanie obecného zastupiteľstva.

Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa – zodpovednú osobu, odborné garanta, na príprave materiálu sa podieľajú komisie OZ ako poradné orgány OZ.

Stanovisko v prípade potreby dáva hlavný kontrolór, nakoniec o materiáli rokujú poslanci OZ, je verejne prístupný, podobne ako aj zasadnutie OZ.

Tab. 5.3 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR obce Dolný Hričov

P. č.	Miesto	Cieľová skupina	Forma	Téma / ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Strategická časť PHSR	Návrh	Uznesenie OZ
	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Dokument PHSR	Návrh dokumentu	PHSR obce
2.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Hodnotenie plnenia PHSR na rok 2015	Kontrola hodnotiacia správa	Monitor správa 1 Uznesenie OZ
3.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán PHSR na roky 2016 – 2018	PHSR – Metodika vypracovania	Návrh akčného plánu
4.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Hodnotenie plnenia PHSR na rok 2016	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie OZ
5.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia na rok 2017	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie
6.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia na rok 2018	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie
7.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán PHSR na roky 2019 – 2021	PHSR – metodika vypracovania	Návrh akčného plánu
8.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR na rok 2019	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie
9.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR na rok 2020	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie
10.	Obecný úrad	Obyvatelia obce	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR na rok 2021	Kontrola, Hodnotiacia správa	Monitorovacia správa 2, Uznesenie

5.3 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA CIEĽOV PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Strategické plánovanie obce je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami obce v neustále sa meniacom prostredí. Účelom strategického plánovania je stanoviť ciele a spôsob ich dosiahnutia. Hlavnými procesmi strategického plánovania sú:

- Programovanie.
- Implementácia.
- Monitorovanie a hodnotenie.

Cieľom monitoringu je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia, jednotlivé aktivity navrhnuté v PHSR:

- **Riadiaci tím** vytvorí systém monitorovanie, hodnotenie a aktualizácie PHSR obce. Monitoring plnenia akčného plánu, aktualizácia akčného plánu sa uskutoční raz ročne k 30.02., dokedy projektový manažér raz ročne získa a spracuje pripomienky obecného úradu, pracovných skupín, riadiaceho tímu, poslancov a verejnosti. Monitorovanie poskytne informácie o realizácii čiastkových aktivít, projektov a opatrení. Výsledkom monitorovania a hodnotenia akčného plánu bude správa, ktorá bude podávať komplexnú informáciu o plnení akčného plánu. Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedná organizačná zložka obecného úradu ako garant a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný projektový manažér. Monitorovanie plnenia bude procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých merateľných ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ich stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov, poukazujú na vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám.
- **Hodnotenie plnenia PHSR** je činnosť, ktorá definuje vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre ďalší rozvoj obce, vyhodnotia sa dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení. Hodnotenie sa bude vykonávať raz ročne, k 30.2 za predošlý rok v danom roku. Správa o hodnotení bude predložená poslancom obecného zastupiteľstva ako súčasť materiálu „Záverečný účet obce Dolný Hričov“ za daný rok.
- **Verejné pripomienkovanie** a aktualizácia akčného plánu sa uskutoční raz ročne, v čase pripomienky pracovných skupín, riadiaceho tímu, komisií obecného zastupiteľstva, partnerov, odbornej a širokej verejnosti a zároveň aj skutočnosti, ktoré vyplývajú z čiastkových strategických dokumentov obce. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom webovej stránky obce a obecného periodika.

Tab. 5.4 Plán monitoringu miery plnenia cieľov PHSR obce Dolný Hričov

Typ hodnotenia	Vykonat' hodnotenie	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2016	Podľa rozhodnutia obce, projektového manažéra PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Ad hoc hodnotenie celého PHSR obce	2015 - 2021	Každoročne v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja spravidla v termíne 02. mesiaca príslušného roku v obecnom zastupiteľstve.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklade od stanovených cieľov alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí alebo zmene hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHSR obce Dolný Hričov.
Ad hoc hodnotenie celej PHSR	2018 - 2021	Aktualizácia PHSR sa očakáva v zmysle Metodiky pre spracovanie PHSR každé 3 – 4 roky
Ad hoc hodnotenie celej PHSr alebo jednotlivých častí		Na základe rozhodnutia starostu v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia konkrétneho orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe Správy auditu.
Ad hoc hodnotenie celej PHSR alebo jednotlivých častí	2021	Na základe rozhodnutia starostu o príprave Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Dolný Hričov pre programové obdobie 2021 - 2027

5.4 AKČNÝ PLÁN NA OBDOBIE NASLEDUJÚCICH 2 ROKOV

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán, ktorý je spracovaný na obdobie dvoch rokov. Akčný plán predstavuje dokument na naplnenie cieľov a myšlienok konkrétnymi činmi. Uvedený plán by mal byť pravidelne každý rok aktualizovaný a mal by byť viazaný na príslušný rozpočet. Akčný plán je zoradený podľa jednotlivých oblastí, priorít a opatrení. Zabezpečenie navrhnutých aktivít zabezpečuje pridaný garant, t.j. odborný útvar obecného úradu, ktorý bude zodpovedný za:

- aktualizáciu strategického dokumentu,
- realizáciu aktivít v kompetencii samosprávy,
- komunikáciu s odbornými útvarmi obecného úradu,
- začlenenie finančných požiadaviek na realizáciu aktivít do rozpočtu obce,
- zabezpečenie všetkých potrebných dokumentov.

V daných rokoch neaktívne projekty sú označené skratkou N/A z dôvodu lepšieho prehľadu a vytvoreného zásobníka projektov boli v zozname ponechané všetky navrhnuté projekty.

Tab. 5.5 Akčný plán na roky 2015 – 2021 pre sociálnu oblasť

Akčný plán pre prioritnú oblasť Sociálna oblasť 2015 - 2021				
Opatrenie/aktivita	termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.1.1 Komplexná rekonštr. budovy a areálu ZŠ a MŠ	N/A	ZŠ a MŠ P. V. Rovnianka	Programový rozpočet	Kapacita podporeného zariadenia/žiaka
1.2.1 Výstavba nájomných bytov v Dolnom Hričove a Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠFRB/ Programový rozpočet	Počet nových bytových jednotiek
1.3.1 Rekonštrukcia budov „Domino“ a „Miestna prevádzka“	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Počet klientov zariadenia
1.4.1 Rekonštrukcia zdravotného strediska	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Počet klientov zariadenia
1.5.1 Výstavba Kultúrneho domu v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/ Programový rozpočet	Kapacita zariadenia/ Počet podujatí
1.5.2 výstavba kaplnky a zvonice v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Kapacita zariadenia
1.5.3 Zriadenie multifunkčného ihriska	N/A	Športový klub Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet nových ihrísk/rozloha v m ²
1.5.4 Zriadenie športovo – oddychovej zóny v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Rozloha upraveného areálu v m ²
1.6.1 Rozvoj a podpora partnerskej spolupráce	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Počet ekonomických partnerov

Tab. 5.6 Akčný plán na roky 2015 – 2021 pre hospodársku oblasť

Akčný plán pre prioritnú oblasť – Hospodárska oblasť 2015 - 2021				
Opatrenie/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
2.3.1 Oprava a obnova miestnych komunikácií a chodníkov na ul. Dolné Záhumnie a Na Imranovec	2015	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Dĺžka upravenej pozemnej komunikácie v m
2.3.2 Vybudovanie prístupovej komunikácie a chodníkov – cintorín Peklina	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Dĺžka upravenej pozemnej komunikácie v m
2.3.3 Dopravná bezpečnostná situácia v obci	215	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Počet bezpečnostných prvkov dopravnej siete obce
2.3.4 Modernizácia verejného osvetlenia	2016	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet ekonomických svietidiel
2.3.5 Rozšírenie verej. osvetlenia v Pekline	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Počet nových svietidiel

Tab. 5.7 Akčný plán na roky 2015 – 2021 pre environmentálnu oblasť

Akčný plán pre prioritnú oblasť Environmentálna oblasť 2015 - 2021				
Opatrenie/aktivita	termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
3.1.1 Rozšírenie vodovodu a kanalizácie – ul. Osloboditeľov	N/A	Obec Dolný Hričov	OP KŽP/Programový rozpočet	Dĺžka novovybudovanej kanalizácie v bm
3.1.2 Protipovodňová ochrana obce	N/A	Obec Dolný Hričov	ŠR/Programový rozpočet	Protipovodňová plocha v m
3.2.1 Rozšírenie cintorína	N/A	Obec Dolný Hričov	Programový rozpočet	Upravená plocha v m ²
3.3.1 Obnova a revitalizácia zelene, ozdravovanie areálov	N/A	Obec Dolný Hričov	Environmentálny fond/Programový rozpočet	Upravená plocha v m ²
3.3.2 Likvidácia nelegálnej skládky odpadu	N/A	Obec Dolný Hričov	Environmentálny fond/Programový rozpočet	Vyčistená plocha v m
3.4.1 Nakladanie s komunálnym odpadom, systému triedeného zberu odpadov a ich úprava	N/A	Obec Dolný Hričov	OP KŽP/Programový rozpočet	Zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu

Správa o plnení Akčného plánu obce Dolný Hričov k 31.12.2014 bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021. Cieľom vykonávania monitoringu Akčného plánu obce je pripraviť informačnú správu o plnení jednotlivých opatrení a aktivít, ktoré boli navrhnuté PHSR obce Dolný Hričov.

Akčný plán obce je zoradený podľa oblastí, priorít a opatrení. Každé opatrenie má pridelené garanta, ktorého úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a následne monitorovať ich plnenie. V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov zo schváleného rozpočtu obce, schválených strategických dokumentov obce a údajov jednotlivých oddelení obecného úradu Dolný Hričov.

VI. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021 nadväzuje na predchádzajúce časti programu. Finančná časť približuje popis finančného zabezpečenia opatrení a aktivít, ktoré boli spomenuté v strategickej časti.

Obsah finančnej časti:

- Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR.
- Model viac zdrojového financovania opatrení a aktivít.
- Hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

6.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV

Zdroje financovania realizácie PHSR obce:

1. Hlavné zdroje financovania:

- a. Verejné zdroje: štátny rozpočet, štátne účelové fondy, rozpočet vyšších územných celkov a rozpočet obcí a miest.
- b. Iné zdroje: prostriedky fyzických osôb, prostriedky právnických osôb, úvery, príspevky medzinárodných organizácií, prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

2. **Doplňkové zdroje financovania** – finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014 – 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy, určené hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň EÚ a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých aktivít, projektov k programovej štruktúre je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčnom pláne.

6.2 VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE PROJEKTOV ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV

Financovanie jednotlivých aktivít, projektov bude viac zdrojové, jednotlivé štruktúry zdrojov PHSR budú závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od spoločenský – ekonomických podmienok.

Financovanie sa bude opierať o rozpočet obce, finančné zdroje parterov, zdroje EÚ, bankové úvery a pod. Finančné rozpočty jednotlivých projektov budú stanovené kvalifikovaným odhadom, prípadne na základe ocenených výkazov – výmerov stavebných rozpočtov, konečné rozpočty budú súčasťou žiadostí o NFP, ale len v prípade doplnkových zdrojov financovania, alebo žiadostí o dotácie. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich prioritu a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce na základe hodnotiaceho systému.

Tab. 6.1 Model viac zdrojového financovania PHSR obce Dolný Hričov

Viac zdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1							
1.2.1							
1.3.1							
1.4.1							
1.5.1							
1.5.2							
1.5.3							
1.5.4							
1.6.1							
2.3.1	35100€				35100€	35100€	
2.3.2							
2.3.3							
2.3.4	153965,80€	130870,93€	15369,58€		7698,43€	153965,80€	
2.3.5							
3.1.1	8167,20€				8167,20€	8167,20€	
3.1.2							
3.2.1							
3.3.1							
3.3.2	105162,48€		99904,35€		5258,13€	105162,48	
3.4.1							

Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania – pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov PHSR sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Projekty sa budú hodnotiť na základe 5 stupňovej priority:

1. Najvyšší stupeň priority
2. Vysoký stupeň priority
3. Stredný stupeň priority
4. Nižší stupeň priority
5. Najnižší stupeň priority

VII. ZÁVEREČNÁ ČASŤ

V záverečnej časti PHSR obce Dolný Hričov riadiaci tím zabezpečí finalizáciu dokumentu a jeho predloženie obecnému zastupiteľstvu na schválenie:

Postup tvorby PRM – Záver:

1. Prerokovanie dokumentu v orgánoch samosprávy (rada, zastupiteľstvo, výbory, komisie).
2. Verejné pripomienkovanie dokumentu, prípadne jeho nezávislé expertné posúdenie.
3. Schválenie strategického dokumentu obecným zastupiteľstvom.

Tab. 7.1 Schválenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov

Schválenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov na roky 2015 – 2021
Charakteristika	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je definovaný ako strategický a strednodobý dokument. Stanovuje ciele a priority obce, ktoré zohľadnili ciele a priority národnej stratégie SR a VÚC Žilinského kraja.
Metodika	Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC a to podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.)
Forma	Dodávateľská
Dodávateľ	Obec Dolný Hričov
Obdobie spracovania	06/2015 – 12/2015
Riadiaci tím	Gestor: Ing. Michal Ballay
	Členovia: prof. Dr. Ing. Martin Decký Ing. Alexander Kelíšek PhD. Ing. Ján Mišík
Účasť verejnosti	Dotazník prieskum október – november 2015
Náklady na spracovanie	1600 eur
Orgány samosprávy	Obecné zastupiteľstvo
Verejné pripomienkovanie	19.11.2015
Schválenie	14.12.2015
Uznesenie	
Dátum schválenia	14.12.2015

PRÍLOHY

Príloha 1 – Uznesenie č. X/2015

Príloha 2 – Zoznam skratiek

Príloha 3- harmonogram spracovania PHSR obce Dolný Hričov

Príloha 4 – Dotazník

Príloha 5 – Brainstorming ku SWOT analýze

PRÍLOHA 1

PRÍLOHA 1 – UZNESENIE Č. X/2015

PRÍLOHA 2

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

EÚ	Európska únia
EŠIF	Európske štrukturálne fondy
HDP	Hrubý domáci produkt
IBV	individuálna bytová výstavba
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
OZ	Obecné zastupiteľstvo
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SR	Slovenská republika
ŠFEÚ	štrukturálne fondy Európskej únie
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VÚC	Vyšší územný celok

PRÍLOHA 3

HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV NA ROKY 2015 - 2021							
Mesiac/činnosť	06.2015	07.2015	08.2015	09.2015	10.2015	11.2015	12.2015
ANALYTICKÁ ČASŤ							
Získavanie, spracovanie údajov	X						
Príprava, realizácia a zverejnenie dotazníka	X						
Spracovanie analytickej časti		X					
Odovzdanie analytickej časti na pripomienkovanie		X					
STRATEGICKÁ ČASŤ							
Zostavenie pracovných skupín			X				
Stretnutie pracovných skupín			X				
Spracovanie strategickej časti			X	X			

HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV NA ROKY 2015 - 2021							
Mesiac/činnosť	06.2015	07.2015	08.2015	09.2015	10.2015	11.2015	12.2015
STRATEGICKÁ ČASŤ							
Odobzkanie strategiej časti na pripomienkovanie				X			
PROGRAMOVÁ ČASŤ							
Príprava návrhu programovej časti					X		
Realizácia programovej časti					X		
Odobzkanie programovej časti na pripomienkovanie					X		
REALIZAČNÁ ČASŤ							
Príprava realizačnej časti					X		
Realizácia realizačnej časti						X	

HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV NA ROKY 2015 - 2021							
Mesiac/činnosť	06.2015	07.2015	08.2015	09.2015	10.2015	11.2015	12.2015
REALIZAČNÁ ČASŤ							
Odobzdanie realizačnej časti na pripomienkovanie						X	
FINANČNÁ ČASŤ							
Príprava návrhu finančnej časti						X	
Realizácia finančnej časti						X	
Odobzdanie finančnej časti na pripomienkovanie						X	
PRIPOMIENKOVANIE, SCHVÁLENIE A ODOVZDANIE DOKUMENTU							
Zobieranie a analýza pripomienok							X

HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR OBCE DOLNÝ HRIČOV NA ROKY 2015 - 2021							
Mesiac/činnosť	06.2015	07.2015	08.2015	09.2015	10.2015	11.2015	12.2015
PRIPOMIENKOVANIE, SCHVÁLENIE A ODOVZDANIE DOKUMENTU							
Komplexné spracovanie PHSR obce Dolný Hričov							X
Predloženie dokumentu na rokovanie a schválenie obecnému zastupiteľstvu							X
Odovzdanie PHSR obce Dolný Hričov							X

PRÍLOHA 4

**DOTAZNÍK
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
DOLNÝ HRIČOV NA OBDOBIE 2015 - 2021**

Vážená pani/Vážený pán,

súčasťou spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolný Hričov na roky 2015 - 2021 je predkladaný dotazník. Na základy Vašich odpovedí dokážeme poukázať na možné problémy v oblasti hospodárskeho, ekonomického a sociálneho rozvoja a zároveň nám Vaše názory a návrhy pomôžu k zlepšeniu rozvojových aktivít. Preto Vás prosíme o spoluprácu, nakoľko dotazník je anonymný a jeho výstupy budú použité len na účely spracovania strategického rozvojového dokumentu obce Dolný Hričov na obdobie 2015-2021.

Pohlavie:

- ☐ Žena
- ☐ Muž

Vek:

- ☐ Do 18 rokov
- ☐ 19 – 29 rokov
- ☐ 30 – 39 rokov
- ☐ 40 – 49 rokov
- ☐ 50 – 64 rokov
- ☐ 65 – a viac rokov

Ekonomická aktivita:

- ☐ Zamestnanec
- ☐ Podnikateľ/-ka
- ☐ Študent/-ka
- ☐ Dôchodca
- ☐ Invalid
- ☐ Materská dovolenka
- ☐ Nezamestnaný/-á

Ako ste celkovo spokojný/-á s obcou Dolný Hričov, kde žijete, pracujete?

- ☐ Veľmi spokojný/-á
- ☐ Spokojný/-á
- ☐ Menej spokojný/-á
- ☐ Nespokojný/-á

Úroveň bývania.

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Úroveň sociálnych služieb

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Základná škola s materskou školou P.V.Rovnianka

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Športoviská a možnosti športového využitia

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Parky a verejné priestranstvá pre deti (detské ihriská)

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Stav ciest

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Stav chodníkov

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Dopravné spojenie

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Stav verejného osvetlenia

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Odpady a kanalizácia

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Kultúrne zariadenia a možnosti kultúrneho využitia

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Obchody a služby

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Celková životná úroveň v obci

- ☐ Veľmi dobré
- ☐ Dobré
- ☐ Priemerné
- ☐ Podpriemerné
- ☐ Nevyhovujúce

Poznáte rozvojové plány obce?

- ☐ Áno
- ☐ Čiastočne
- ☐ Nie

Poznáte rozvojové projekty, ktoré v posledných rokoch realizovala obec za účelom zlepšenia jej úrovne?

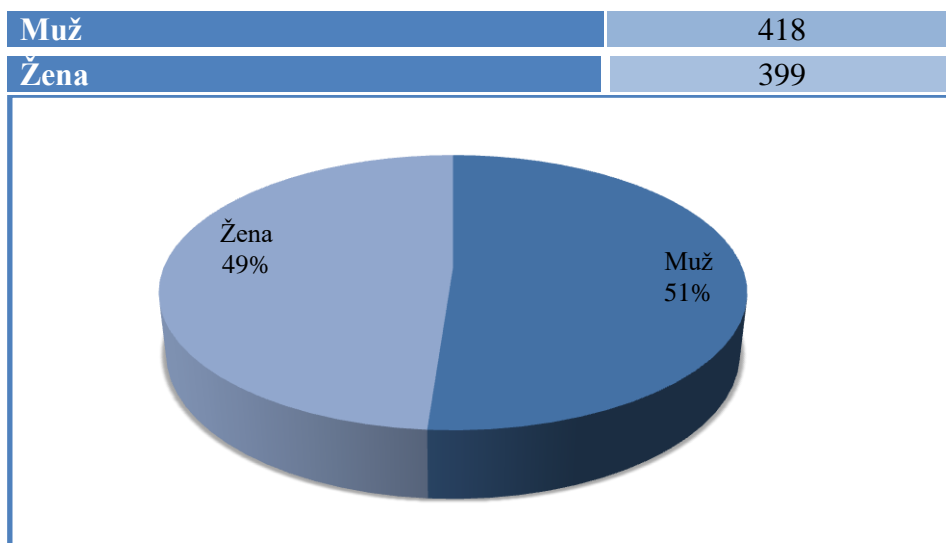
- ☐ Áno
- ☐ Nie

Vyberte 3 najdôležitejšie oblasti a aktivity, na ktoré by sa mal podľa Vás sústrediť rozvoj obce v budúcnosti?

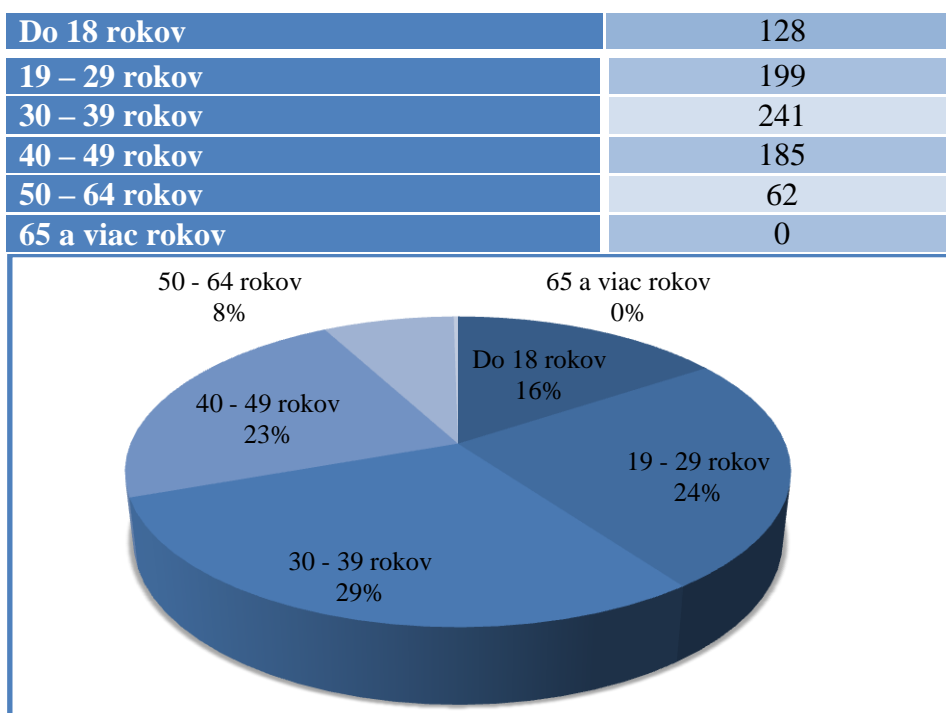
- ☐ Celkový vzhľad obce
- ☐ Bezpečnosť obce
- ☐ Podmienky na bývanie v obci
- ☐ Čistota verejných priestranstiev
- ☐ Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- ☐ Dostupnosť služieb v obci
- ☐ Možnosti kultúrneho využitia
- ☐ Školstva a kultúra
- ☐ Vybudovanie nových ihrísk, športovísk
- ☐ Verejné osvetlenie
- ☐ Odpad a kanalizácia
- ☐ Zber a separácia odpadov
- ☐ Dostupnosť obce verejnou dopravou
- ☐ Sociálna starostlivosť

VÝSLEDKY DOTAZNÍKA PROGRAMU SOCIÁLNEHO A HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA OBCE DOLNÝ HRIČOV 2015 - 2021

Pohlavie

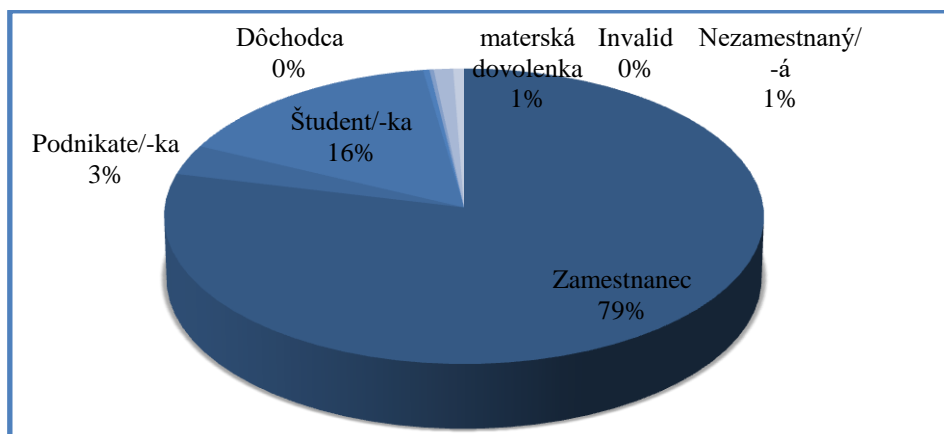
Vek

Ekonomická aktivita

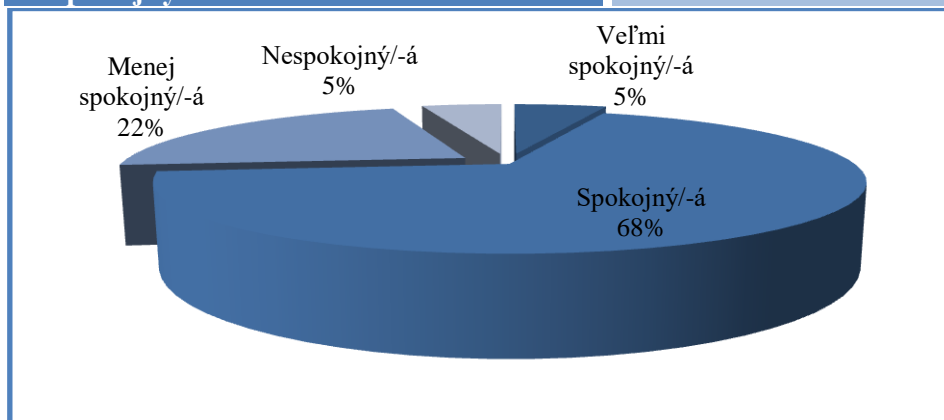
Zamestnanec	643
Podnikateľ/-ka	27
Študent/-ka	128
Dôchodca	3
Invalid	2
Materská dovolenka	9
Nezamestnaný/-á	5

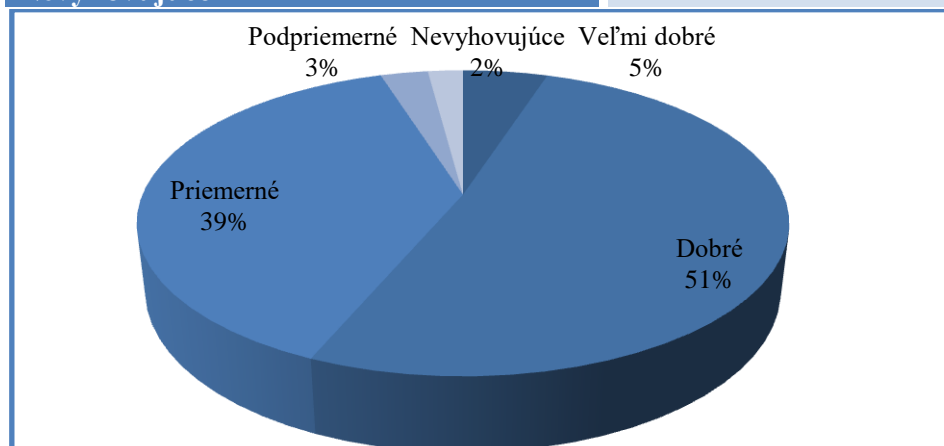
Ako ste celkovo spokojný/-á s obcou Dolný Hričov, kde žijete, pracujete?

Veľmi spokojný/-á	45
Spokojný/-á	554
Menej spokojný/-á	179
Nespokojný/-á	39

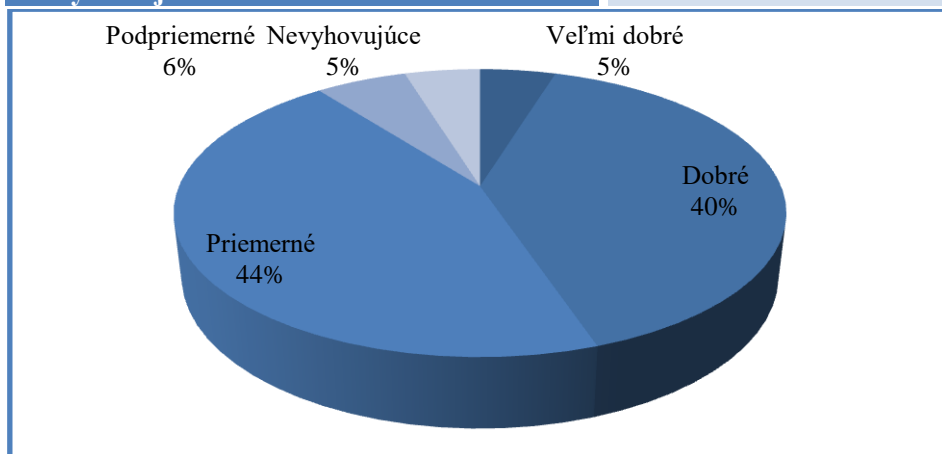
Úroveň bývania

Veľmi dobré	41
Dobré	420
Priemerné	316
Podpriemerné	23
Nevyhovujúce	17

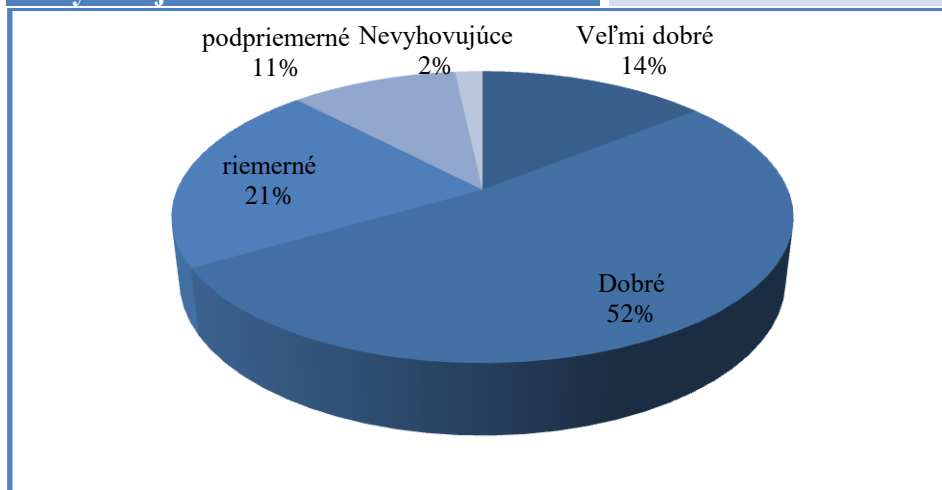

Úroveň sociálnych služieb

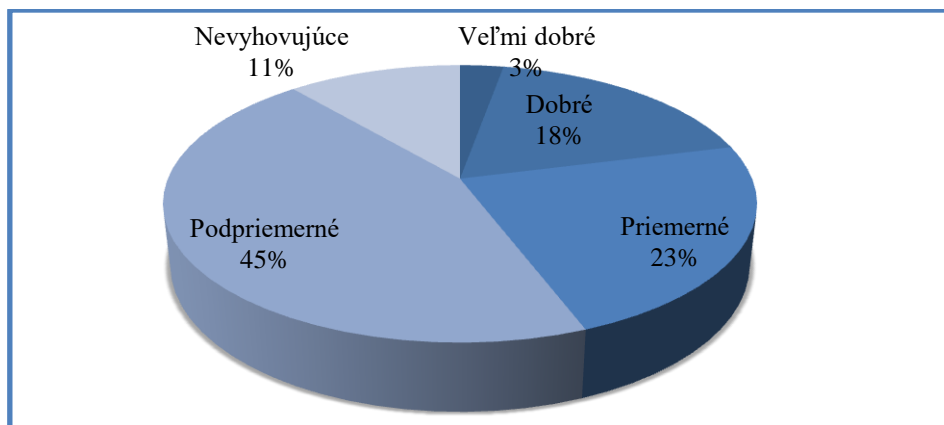
Veľmi dobré	39
Dobré	327
Priemerné	365
Podpriemerné	47
Nevyhovujúce	39

Základná škola s materskou školou

Veľmi dobré	116
Dobré	428
Priemerné	174
Podpriemerné	85
Nevyhovujúce	14

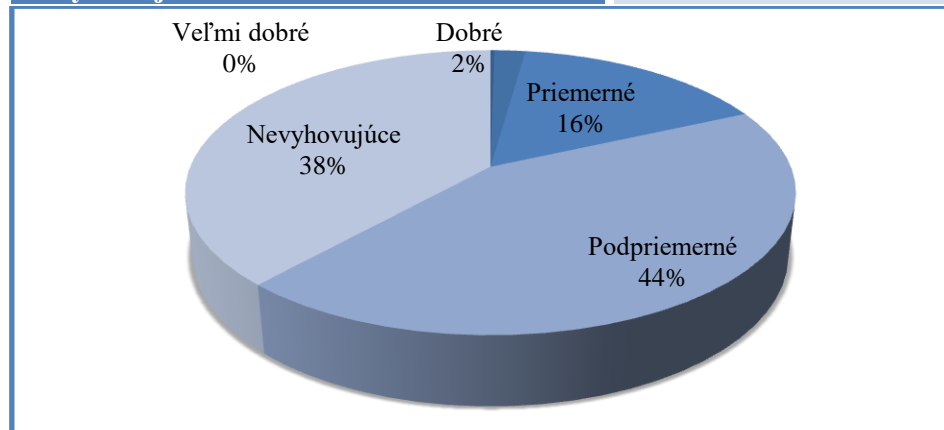
Športoviská a možnosti športového využitia

Veľmi dobré	23
Dobré	149
Priemerné	189
Podpriemerné	364
Nevyhovujúce	92

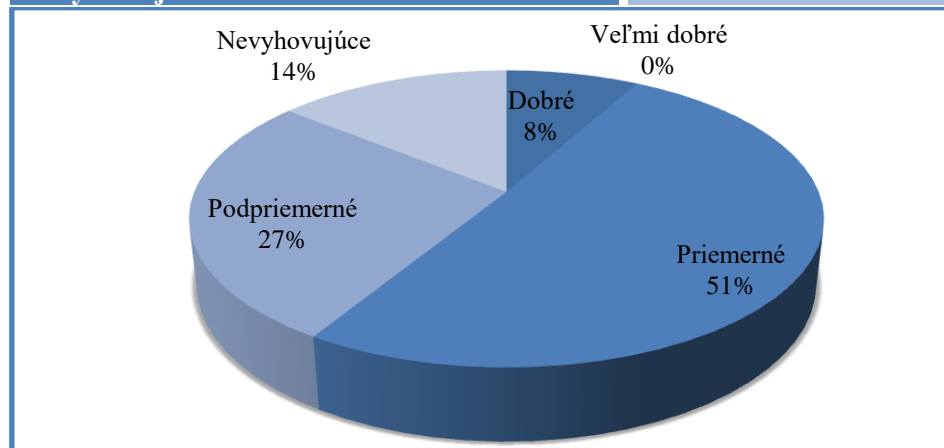
Parky a verejné priestranstvá pre deti (detské ihriská a pod.)

Veľmi dobré	2
Dobré	16
Priemerné	131
Podpriemerné	355
nevyhovujúce	313

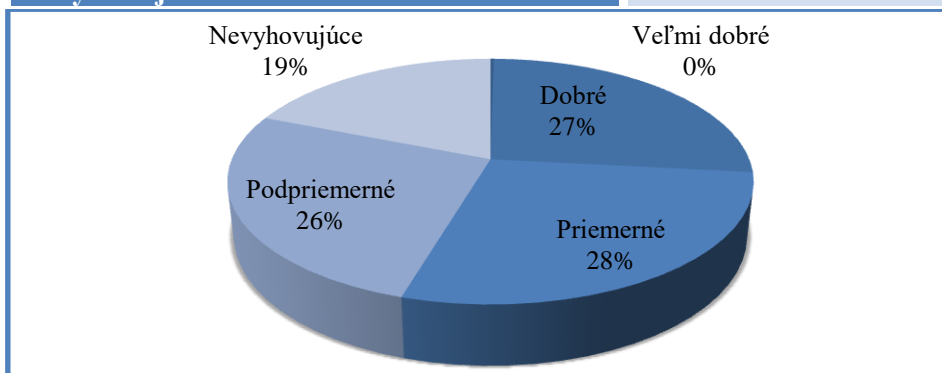
Stav ciest

Dobré	66
Priemerné	414
Podpriemerné	221
nevyhovujúce	116

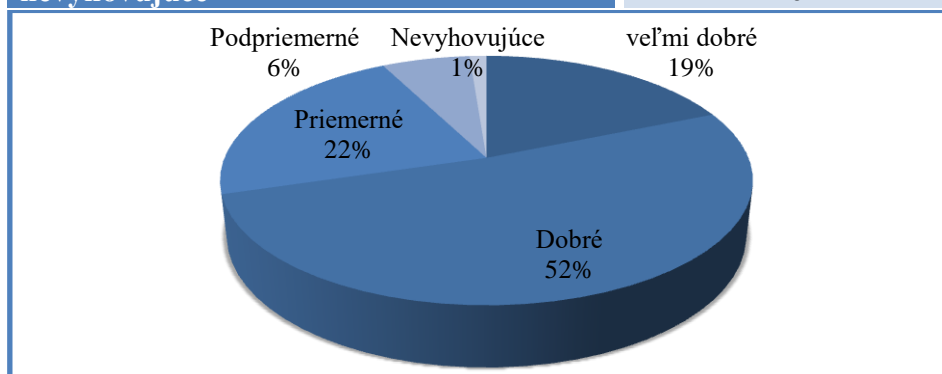

Stav chodníkov

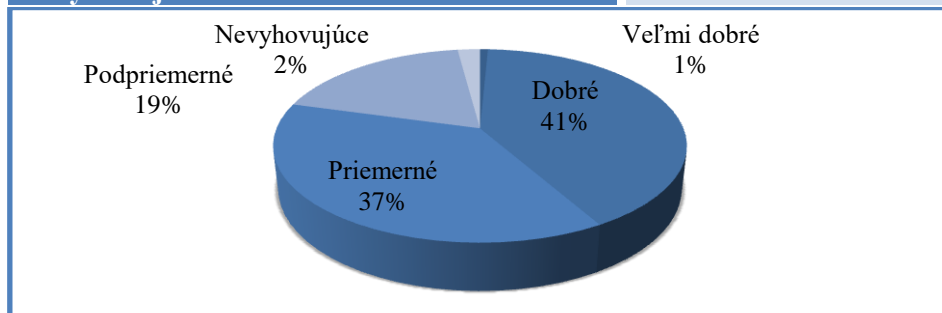
Veľmi dobré	2
Dobré	216
Priemerné	228
Podpriemerné	216
nevyhovujúce	155

Dopravné spojenie

Veľmi dobré	153
Dobré	422
Priemerné	180
Podpriemerné	52
nevyhovujúce	10

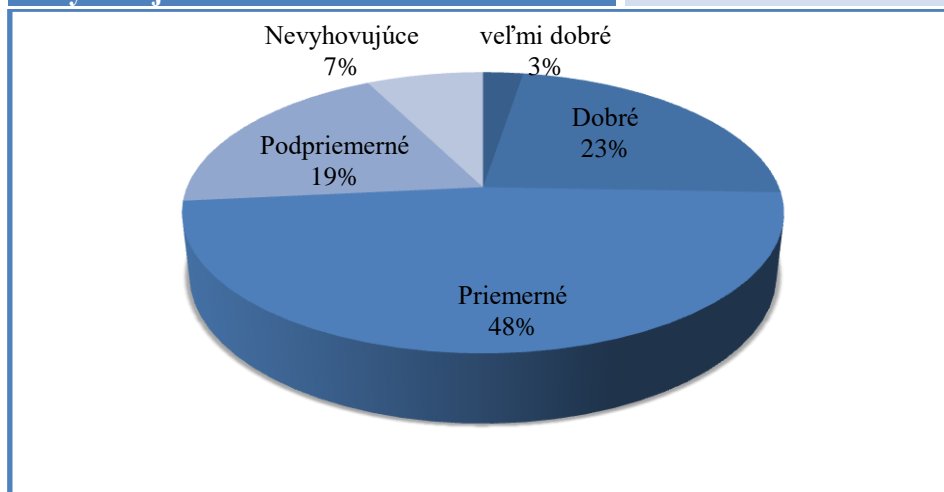
Stav verejného osvetlenia

Veľmi dobré	6
Dobré	335
Priemerné	307
Podpriemerné	152
nevyhovujúce	17

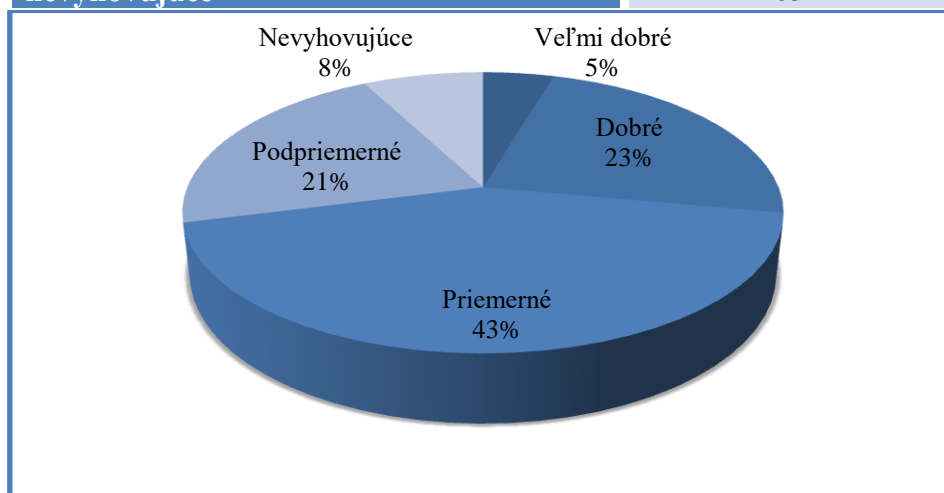

Odpady a kanalizácia

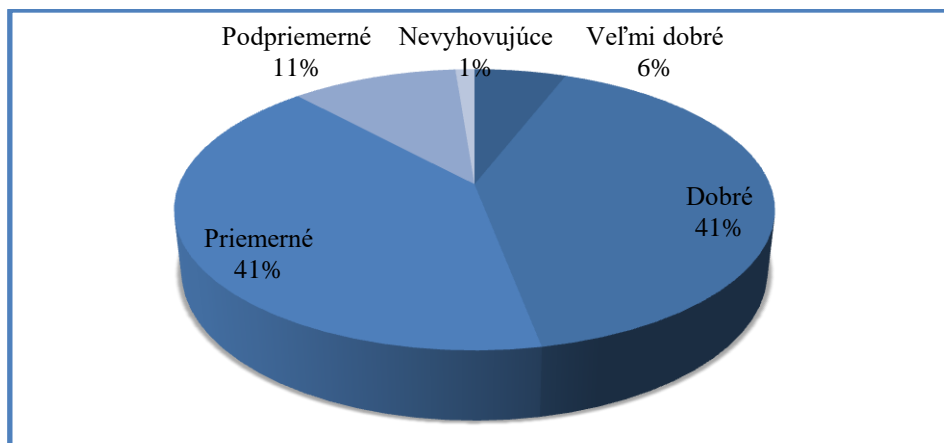
Veľmi dobré	21
Dobré	188
Priemerné	391
Podpriemerné	156
nevyhovujúce	61

Kultúrne zariadenia a možnosti kultúrneho využitia

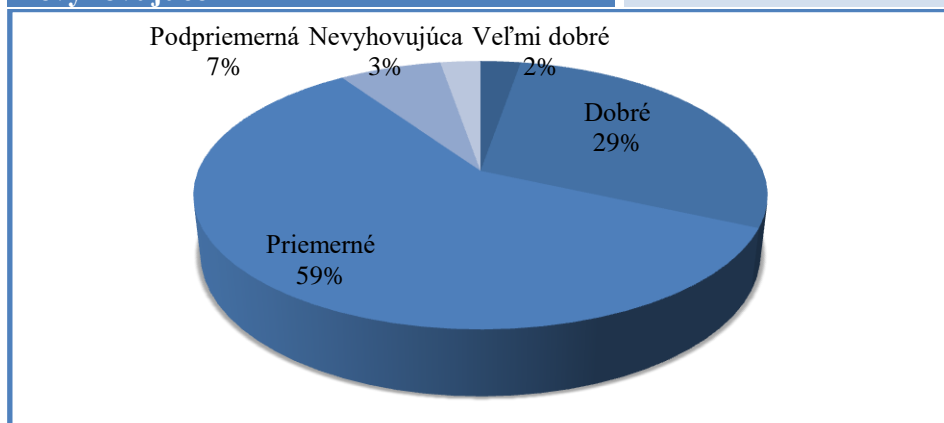
Veľmi dobré	37
Dobré	191
Priemerné	352
Podpriemerné	174
nevyhovujúce	63

Obchod a služby

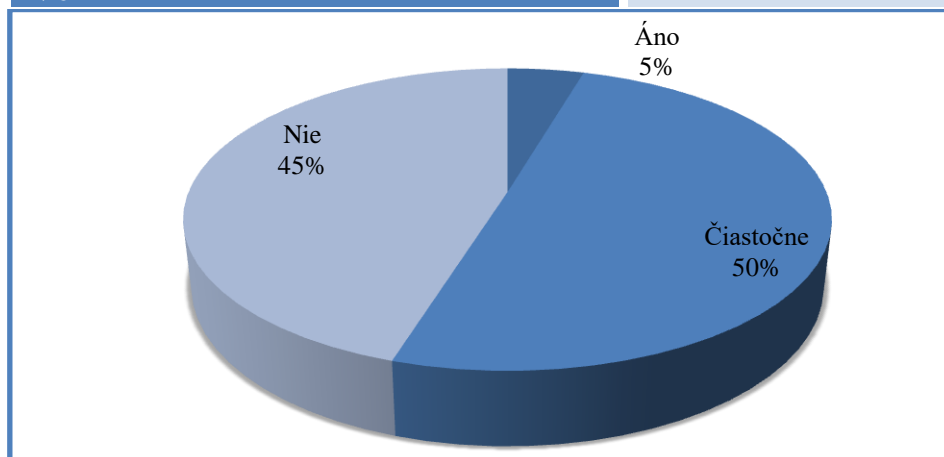
Veľmi dobré	48
Dobré	336
Priemerné	336
Podpriemerné	87
nevyhovujúce	10

Celková životná úroveň v obci

Veľmi dobré	22
Dobré	237
Priemerné	480
Podpriemerné	56
nevyhovujúce	22

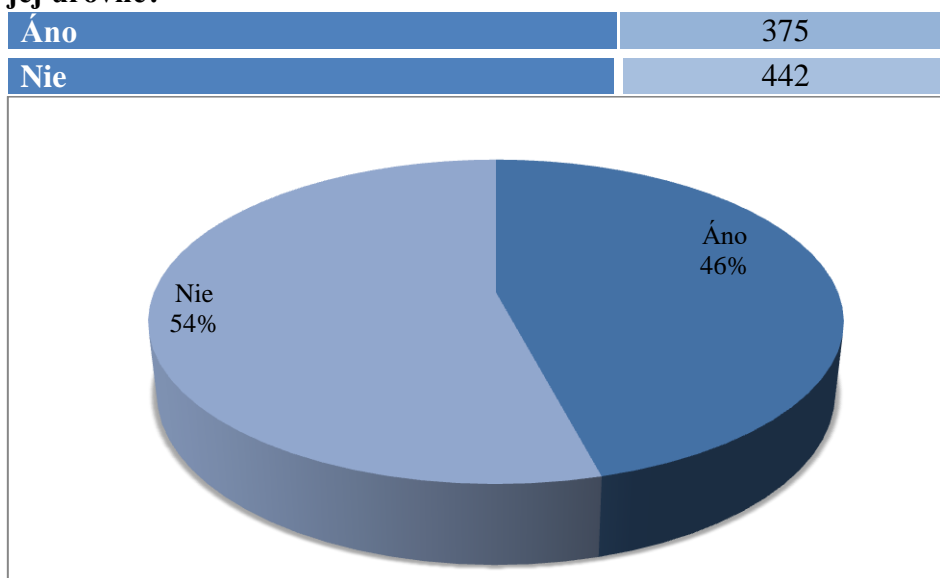
Poznáte rozvojové plány obce?

Áno	37
Čiastočne	411
Nie	369

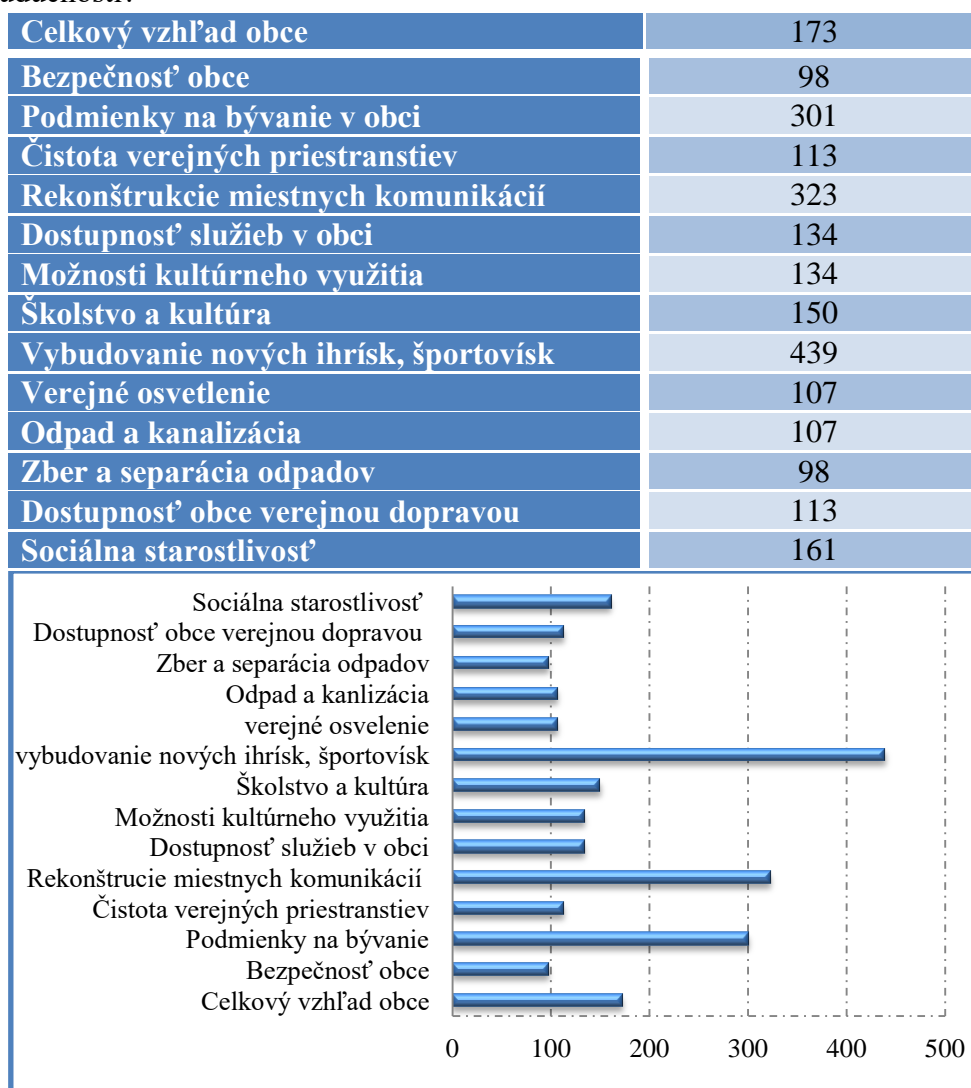

Poznáte rozvojové projekty, ktoré v posledných rokoch realizovala obe za účelom zlepšenia jej úrovne?

Vyberte 3 najdôležitejšie oblasti a aktivity, na ktoré by sa mal podľa Vás sústrediť rozvoj obce v budúcnosti?

PRÍLOHA 5

S - Silné stránky	Oblasť	Priorita
výhodná poloha obce vzhľadom na regionálne i nadregionálne póly rozvoja,	1	10
blízkosť nadregionálneho sídla Žilina	1	8
okrajom obce prechádza štátna cesta I. triedy, dobré napojenie obce na diaľnicu,	1	9
priaznivé podmienky obce pre rozvoj obytnej funkcie,	1	3
kvalitne spracovaný územný plán.	1	6
priaznivé klimatické podmienky	1	4
vysoký sídelný potenciál s možnosťou nárastu obyvateľov	1	7
kvalitná úrodná pôda	1	5
blízkosť chráneného územia a chráneného areálu	1	2
výskyt nerastných surovín (štrko-pieskové ložiská)	1	1
vodné toky a plochy - tok rieky Váh a okolie, Hričovská priehrada	2	7
dostatok spodnej vody,	2	8
dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu.	2	10
tiché, kludné prostredie vidieckeho sídla vhodné na oddych i bývanie	2	9
komplexná plynofikácia obce, časť Dolný Hričov,	3	5
vybudovaný dopravný systém (štátne cesty), najmä spojenie s mestom Žilina, stanicou ŽSR, Letiskom,	3	8
dostatočná frekvencia autobusových spojov,	3	3
vybavenosť telekomunikačných služieb a dobrá úroveň s podmienkami pre internet,	3	4
vybudovaná káblová televízia s obecným informačným kanálom,	3	2
dostatok priestorov pre bytovú výstavbu, subjekty podnikania,	3	9
osvetlenie obce, obecný rozhlas.	3	1
dobrá polohový potenciál s dobrým komunikačným napojením na spádové cesty dennej migrácie	3	7
dostatok kvalitnej pitnej vody	3	6
z veľkej časti dobudovaná technická infraštruktúra: plynofikácia, vodovodné siete, elektrifikácia	3	10
vyšší podiel rodinných domov v bytovom fonde obce,	4	10
nízky priemerný vek bytového fondu,	4	7
dobrá úroveň vybavenosti bytov,	4	3
vytvorené priaznivé podmienky pre činnosť školských zariadení,	4	8
dobrá úroveň zdravotníckeho zabezpečenia,	4	9
zabezpečenie plnenia úloh v oblasti sociálnej starostlivosti,	4	2
zabezpečenie obce obchodom a službami.	4	1
dostatočná kapacita školskej budovy	4	4
dobrá dochádzka za prácou a pracovné príležitosti v blízkych mestách	4	6
základná a materská škola priamo v obci	4	5
jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľov,	5	2

možnosti vzdelávania v obci i meste Žilina,	5	7
pracovné príležitosti v meste Žilina a okolí (viac ako 50% odchádza za prácou mimo obec),	5	9
predpoklady priaznivého demografického a migračného vývoja počtu obyvateľstva,	5	6
nižšia nezamestnanosť v obci ako je priemer v SR.	5	8
dostatok pracovnej sily	5	4
pozitívne vekové zloženie obyvateľov	5	10
vyššie percento obyvateľov v produktívnom veku	5	3
pokles nezamestnanosti	5	5
predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci a okolí,	6	8
dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce,	6	9
priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva,	6	7
obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním,	6	10
vplyv činnosti urbariátu na rozvoj obce.	6	5
dobrá potenciál pre rozvoj malej výroby	6	6
vybudovaný kultúrny dom a športový areál,	7	10
dobré tradície obce v oblasti požiarnictva, dosahované dobré výsledky v súťažiach,	7	5
dlhoročné tradície športu, futbalu s vynikajúcimi výsledkami, tradícia „Zimnej futbalovej ligy“, činnosť ŠŠS na ZŠ,	7	4
organizovanie kultúrnych podujatí žiakov ZŠ a detí MŠ,	7	3
dobrá potenciál pre rekreačný turizmus (cykloturisticke trasy)	7	7
zaujímavá morfológia terénu vhodná pre rôzne formy cestovného ruchu	7	1
organizovanie rôznych kultúrnych a športových podujatí (bohatý kultúrny a spoločenský život)	7	8
zruční ľudia v obci - ľudoví umelci, remeselníci	7	6
zaujímavé kultúrne pamiatky: mýtnica, kostol, pamätníky, hrad v blízkosti	7	9
novobudovaný informačný systém v obci	7	2

W - Slabé stránky	Oblasť	Priorita
južná strana katastrálneho územia obce predstavuje terasovitú polohu,	1	5
pred spracovaním aktualizácie územného plánu neusporiadaná urbanistická štruktúra obce,	1	8
nejasné vlastnícke pomery k pozemkom.	1	7
absencia logického, historickým vývinom konštituovaného centra obce	1	9
potreba aktualizácie územno-plánovacej dokumentácie	1	6
nedostatočne využitý potenciál prírodných podmienok	1	10
existencia neobrábaných pozemkov	1	4
nezájem znečisťovateľov životného prostredia na odstraňovaní príčin (ekologické partnerstvo),	2	6
nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu.	2	8
zavedený no neúčinný separovaný zber odpadu	2	10
nedostatok verejnej zelene a parkov v obci	2	3
nízke zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov	2	4
slabý záujem občanov o kvalitu životného prostredia	2	7
výrazné zvýšenie svetelného smogu z prilahlých cestných komunikácií	2	2
výrazné zníženie kvality ovzdušia obce okolitou cestnou premávkou	2	9
architektonická a parková výsadba obce, staré autobusové zastávky, lavičky	2	5
obec nedisponuje vlastným kompostoviskom	2	1
technická nevybavenosť časti Peklina,	3	9
nedobudované miestne komunikácie, narušený povrch komunikácií v obci, ulíc, chodníkov a verejných priestranstiev,	3	6
divoké skládky odpadu, separovaný zber,	3	10
roztrieštenosť obchodnej siete (predaj tovaru, reštauračné služby),	3	7
nákladný energetický režim v obecných budovách (kotolne, zateplenie).	3	8
zhoršujúci sa technický stav školského zariadenia	3	5
zlý stav verejnej infraštruktúry (cesty, chodníky, parkoviská, rozhlas, atď.)	3	4
zhoršený technický stav obecných objektov, zanedbávanie ich údržby a opráv,	4	10
neusporiadanosť hrobových miest na obecnom cintoríne a verejných priestranstiev obce,	4	1
umiestnenie zdravotného strediska obce (prenájom) v priestoroch farského úradu,	4	3
nedostatok financií na sociálnu starostlivosť odkázaných občanov,	4	2
nedostatočné využitie objektu Domu služieb.	4	9
zastúpenie malých firiem, ktoré vytvárajú minimum pracovných príležitostí	4	8
nedostatočná občianska vybavenosť v oblasti služieb, chýbajúce bankové služby, slabé možnosti ubytovania a stravovania v obci	4	7
nedostatok pracovných príležitostí v obci	4	6
slabé podnikateľské zázemie	4	5
vysoká miera dochádzky za prácou do okolitých miest	4	4
dlhodobo stabilizovaný demografický vývoj, bez demografického rastu,	5	10

zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva, (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles vo veku predproduktívnom),	5	4
odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce,	5	3
nepriaznivá vzdelanostná štruktúra (prevaha nižšej úrovne vzdelania),	5	8
málo pracovných príležitostí priamo v obci.	5	6
pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania	5	7
negatívny demografický vývoj zapríčinený stálym poklesom prirodzeného prírastku a odchodom mladých ľudí z obce	5	9
nízke percento vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov	5	5
nárast počtu obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku	5	2
vysoké zastúpenie obyvateľov so základným a učňovským vzdelaním	5	1
vysoká zadlženosť obce, absencia vlastných zdrojov na zabezpečenie chodu,	6	10
potreba využitia verejných zdrojov (EÚ, SR) a úverových prostriedkov,	6	8
nízka finančná a daňová sila obce,	6	9
nedostatok pripravených projektov pre žiadosti na dotácie zo ŠF EÚ,	6	5
vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.	6	4
podiel výrobných prevádzok s perspektívou rozširovania výroby	6	7
komplikované vlastnícke vzťahy (súkromné, urbariát)	6	3
neochota obyvateľov riešenia vlastníckych práv pri investičných zámeroch obce	6	1
nedostatok kapitálu na rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky	6	2
nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov	6	6
nedostatočne vybavený kultúrny dom obce i športový areál	7	7
nedobudované podmienky v športovom areáli pre iné športy, najmä pre mládež (volejbal, basketbal, hokej, hokejbal),	7	5
nedostatočná úroveň telesnej výchovy a činnosti športových krúžkov na ZŠ,	7	2
upadanie záujmu o tradičné obecné podujatia športové, kultúrne, spoločenské,	7	3
slabá propagácia obce, propagácia významných rodákov obce	7	1
slabá propagácia podujatí v obci aj v širšom okolí, nízka miera využívania IT technológií	7	6
slabá koordinácia kultúrnych a športových podujatí s obcami mikroregiónu	7	9
nedostatočná informovanosť, nízky záujem obyvateľov o veci verejné	7	8
nevyužitý potenciál pre turistický ruch, slabý marketing a propagácia obce	7	10
slabá materiálna vybavenosť a zlý technický stav športovísk (štadión, atď.)	7	4

O - Príležitosti	Oblasť	Priorita
využitie katastrálneho územia obce pre výstavbu bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú.	1	10
strategická dopravná poloha - dobrá dostupnosť k pracovným a rekreačným aktivitám	1	9
využitie prírodného potenciálu (zdrojov) pre rozvoj podnikateľských aktivít a aktivít cestovného ruchu	1	8
dostatok vhodných plôch pre výstavbu rodinných domov	1	7
možnosti využitia voľných plôch na investičné aktivity podľa priority	1	5
pokračujúca bytová výstavba	1	6
atraktívne prírodné prostredie a predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu	1	4
vypracovanie krajinno-environmentálneho programu (KEP) obce, zlepšenie kvality životného prostredia	2	10
ekologické partnerstvo obce s ohrozovateľmi a znečisťovateľmi životného prostredia (hlučnosť, prašnosť, ovzdušie),	2	3
propagácia a zavedenie fungujúceho a efektívneho separovaného zberu a kompostovania v obci	2	8
architektonická a parková výsadba obce, vybudovanie oddychových zón	2	7
zlepšenie systému separácie odpadov vo vzťahu k eliminácii lokálnych zdrojov znečistenia,	2	5
využitie obnoviteľných zdrojov energie, zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov	2	6
likvidácia divokej skládky „Perisko“	2	4
vybudovanie kompostoviska, využitie drviča odpadov	2	2
drobná poľ. výroba, rozvoj ovocinárstva, pestovanie drobného ovocia	2	1
možnosti pre rozvoj chatárskej a chalupárskej rekreácie v časti Peklina	2	9
rekonštrukcia miestnych komunikácií, úpravy obecných verejných priestranstiev,	3	5
vybudovanie obecných centier,	3	4
kabelizácia inžinierskych sietí v obci.	3	3
prípravované rozšírenie miestnej siete komunikácií a inžinierskych sietí	3	6
dobudovanie technickej infraštruktúry	3	10
nadviazanie kontinuálnej spolupráce so Žilinskou univerzitou v oblasti možností využívania letiska	3	7
prechádzanie štátnej cesty cez intravilán obce	3	9
možnosť revitalizácie námestia a parkové úpravy v obci	3	8
získanie finančných prostriedkov zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov podľa budúcej situácie,	4	9
usporiadanie urbanistickej štruktúry obce podľa vypracovaného územného plánu,	4	10
prípravenosť pozemkov pre výstavbu bytovú, podnikateľskú i občiansku,	4	8
projektovanie a vybudovanie komunitných centier obce (obchodno-spoločenské, kultúrno-spoločenské, športové, náboženské),	4	1
prehodnotenie súčasného stavu vzdelávania a výchovy v ZŠ a MŠ a opatrenia na zvýšenie úrovne, zlúčenie vedenia ZŠ a MŠ,	4	3
rozšírenie obchodu a služieb, sortimentu a kvality ponuky,	4	6
vybudovanie Domu opatrovateľských služieb, zabezpečenie rozsahu a kvality opatrovateľskej služby a lekárskej služby	4	5

riešenie stravovania dôchodcov a sociálne odkázaných osôb.	4	2
vytvorenie nových pracovných príležitostí a ďalší pokles nezamestnanosti	4	4
podpora malých a stredných podnikateľov, zabezpečenie služieb pre podnikateľov	4	7
podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce,	5	10
vznik nových pracovných príležitostí,	5	9
kvalita zdravotníckeho zabezpečenia, sociálna starostlivosť,	5	7
vybudovanie areálu voľného času, zón rekreácie a oddychu.	5	8
zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov	5	6
zvýšenie finančnej a daňovej sily obce,	6	10
priaznivé predpoklady pre čerpanie ŠFEÚ,	6	3
investičná výstavba veľkej infraštruktúry v okolí obce (diaľnica, letisko, priemyselný park),	6	9
racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov na samosprávu, najmä OcÚ, spotrebu energií.	6	7
aktívny, koncepčný, zodpovedný prístup miestnej samosprávy k celkovému rozvoju obce	6	6
spolupráca s obcami na Slovensku	6	4
aktívne vyhľadávanie potenciálnych investorov	6	5
možnosti získania finančných príspevkov z fondov EÚ, prípadne iných typov grantov na rozvojové projekty	6	8
možnosti prípravy plôch pre rozvoj malej výroby	6	2
vytvorenie partnerstva samosprávy, školy, farského úradu a záujmových združení v obci pri organizovaní obecných podujatí,	7	3
zabezpečenie podpory činnosti spoločenských organizácií, aktivizovanie občanov a občianskych združení,	7	8
iniciovanie vzniku generačných a profesijných klubov (mládež, dôchodcovia, podnikatelia),	7	1
pokračovanie v tradíciách obce v športových, kultúrnych a spoločenských podujatiach.	7	4
športový areál, detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, telocvičňa	7	5
rekonštrukcia a zlepšenie materiálneho vybavenia športovísk, možnosť rozvoja relaxačno-športových oddychových aktivít	7	6
transformácia pôvodnej hospodárskej základne na podnikanie v agroturizme	7	2
profesionalizovanie organizácie kultúrnych a športových podujatí (marketing) a zvýšenie ich propagácie	7	7
zabezpečenie rozvoja turistického ruchu, vidieckej turistiky, budovanie cyklotrás, náučných chodníkov	7	10
využitie aktívnej činnosti spoločenských organizácií a využitie vnútorného ľudského potenciálu	7	9

T - Hrozby	Oblasť	Priorita
narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry,	1	7
nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov.	1	9
limitovanie rozvojových plôch obce vedeniami dopravnej infraštruktúry	1	10
absencia koordinácie rozvoja vidieka	1	8
ohrozovanie obce hlučnosťou, prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia,	2	5
ohrozovanie bezpečnosti obyvateľov na štátnej ceste I. triedy,	2	9
ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch.	2	7
existencia lokálnych zdrojov znečistenia životného prostredia	2	8
zhoršovanie kvality životného prostredia	2	10
nedostatočná obnova bytového fondu	2	4
nezáujem občanov o stav životného prostredia	2	6
zarastanie lúk a pasienkov	2	3
neurčenie lokalít pre rozvoj a umiestnenie podnikateľských prevádzok, priemyselnej zóny	2	2
nadzemné vedenie rozvodových sietí (elektrina, telekomunikácie),	3	5
narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi stavbami,	3	9
náročnosť budovania technickej infraštruktúry v časti Peklina, najmä pre značnú odľahlosť,	3	10
úbytok vlakových spojov	3	6
dopravná preťaženosť komunikácií s rizikom dopravných nehôd	3	8
riešenie bezpečnosti na hlavnej ceste (obmedzenie premávky, rýchlosti)	3	7
stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok financií,	4	9
potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov s ich postupným odstraňovaním,	4	1
trvalý pokles počtu žiakov v triedach, rast nákladov na 1 žiaka,	4	2
nerealizovanie úspor vo využití priestorov ZŠ a MŠ a znižovania spotreby energií,	4	4
vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, zlepšenia vnútorného vybavenia,	4	10
zvyšovanie počtu osôb v poproduktívnom veku a sociálne odkázaných,	4	8
stav a vývoj zdravotného stavu obyvateľstva.	4	3
malá odvaha obyvateľov vstupovať do podnikateľských aktivít	4	6
nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce	4	7
finančná náročnosť prístupu ku kvalitným informačným sieťam	4	4
prehlbovanie disparancií medzi ponukou a dopytom na trhu práce	4	5
nepriaznivý ekonomický a sociálno-demografický vývoj v spoločnosti,	5	10
nezamestnanosť, odchádzanie za prácou,	5	9

veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľov (index starnutia).	5	5
odchod mladých ľudí do miest, nízka motivácia pre život na vidieku	5	8
konzervatívnosť obyvateľstva	5	4
potreba prostriedkov na rekonštrukciu verejnej infraštruktúry	5	7
finančné možnosti rekonštrukcie obecných budov (ZŠ, požiarna zbrojnica, zdravotné stredisko)	5	6
nedostatok financií na rozvoj obce, nevyrovnaný rozpočet obce,	6	10
neúspešné projekty na čerpanie ŠFEÚ,	6	2
nevyužitie potenciálnych možností prínosov pre obec pri realizácii investičnej výstavby v okolí obce,	6	7
nepriaznivé vplyvy na životné prostredie obce,	6	4
celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast platov, cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod.	6	8
nevyužívanie financovania investícií z fondov EÚ	6	9
nedostatočná podpora činnosti spoločenských organizácií	6	3
nedostatok vlastných zdrojov, nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR.	6	6
legislatívne zmeny v oblasti kompetencií obce	6	1
nedostatok financií na splnenie zámerov vo vytváraní podmienok,	7	10
stagnujúci demografický vývoj, veková štruktúra obyvateľstva,	7	9
slabší záujem, najmä mladších občanov, o činnosť v záujmových združeniach v obci.	7	8
zánik spolkov, nízky záujem obyvateľov o veci verejné	7	6
nedostatočná propagácia regiónu	7	7